ADDENDA EN CORRIGENDA

I.

Proeve van kritiek op het Engelsch-Nederlandsch woordenboek van

K. TEN BRUGGENCATE

(uitgave 1902)

DOOR

F. P. H. PRICK VAN WELY

Leeraar aan de H. B. S. te Batavia.

BATAVIA,
G. KOLFF & Co.
1904.

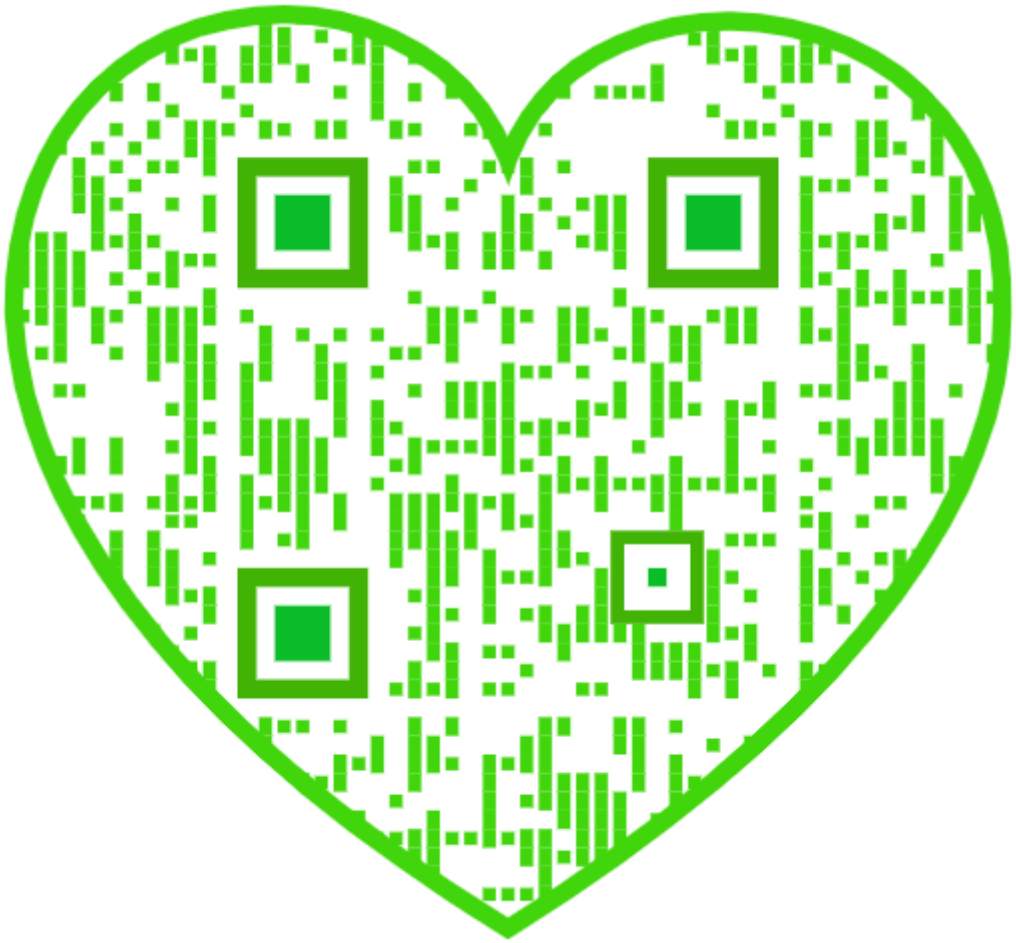

ADDENDA EN CORRIGENDA

I.

Proeve van kritiek op het Engelsch-Nederlandsch Woordenboek van

K. TEN BRUGGENCATE

(uitgave 1902)

DOOR

F. P. H. PRICK

Leeraar aan de H. B. S. te Batavia

BATAVIA
G. KOLFF & Co.
1903

Inleiding.

> Een goed Engelsch-Nederduitsch woordenboek blijft nog altijd een desideratum (*De Gids* 1854 I, 713).

Was de eerste uitgave van dit woordenboek een belangrijke verbetering van het tot nog toe op het gebied der Engelsche lexicographie ter markt gebrachte, de derde (1902) is dat in nog hoogere mate, dank zij de herziening, die het werk op menige plaats en van menige hand heeft ondergaan. De kritiek is den schrijver genadig geweest tot nog toe, maar nu is het dan ook méér dan tijd om de puntjes eens op de i's te zetten en aan de practijk te toetsen, wat de Heer T. B. uit de practijk heeft gehaald.

In een klein land als het onze, waar wij om zoo te zeggen elkaar allen persoonlijk kennen, dreigt altijd het gevaar, dat men elkaar niet ronduit de waarheid durft of wil zeggen en het gevolg is, dat men òf geen kritiek oefent òf in wederzijdsche overschatting vervalt, zegt Prof. J. W. Muller terecht. [1]) Dat geen voldoende kritiek op het woordenboek geoefend is en dat het overschat is geworden, zal ik in de op deze Inleiding volgende bladzijden aantoonen.

In deze nieuwe uitgave is weer menig woord opgenomen uit bekende schrijvers, dat men vroeger noode miste; nieuwe uitdrukkingen kan men welkom

1) *Taal en Letteren* III p. 174, noot.

heeten, de woordfamiliën zijn uitgebreid (cf. *after*), de woordbeteekenissen vermeerderd, de phonetische transcripties herzien (cf. *absinth*, *absolute*, enz.) en eenige drukfouten — niet alle — verwijderd, terwijl ook het naslaan door enkele wijzigingen in den vorm, hier en daar wat vergemakkelijkt is.

Onbegrijpelijkerwijze echter — ik wees daar reeds op bij de bespreking van de uitgave van 1898 [1]) — is een enkel woord (*quarter-master*) uit de editio princeps weggevallen en *popgun* bijv., vroeger = klapbus, thans nog altijd: klein kanonnetje. Onvergeeflijk wordt het behoud van *billy-cock* = flambard, thans ook al te vinden in Poutsma's *Do you speak English*. En dat terwijl in het Leesboek III van Roorda de zaak glashelder uitgemaakt is. De *billycock* van pag. 166 heet op p. 165 een *hard felt hat* en op p. 168: *a very ordinary black hat of the usual round shape, hard, and much the worse for wear*. Maar men hoeft mij niet te gelooven. Men sla er Prof. Storm, *Engl. Philologie* p. 836 maar eens op na, waar te lezen staat: „*Billycock*, a low, round, hard-felt hat with a turned up brim; nicht wie es *The Slang Dict.* (a soft felt hat of the Jim Crow or wide-awake description) erklärt."

Even onvergeeflijk is *act-drop*, nog steeds = het vallen van het scherm na een bedrijf, terwijl reeds in *Taalstudie* V van de hand van Dr. Stoffel een artikeltje staat over dit woord, dat concreet hetzelfde is als *drop* of *drop-scene*. Flügel, de onaantastbare, geeft dan ook: *Zwischenacts-Vorhang*, *Gardine*. Welke

1) *Tijdschr. voor Ond. en Opv.* IV p. 418.

bewijsplaatsen heeft de Heer T. B. om zijn vertaling te staven?

Ofschoon het naslaan wat vergemakkelijkt is, zullen de meeste gebruikers van dit woordenboek het blijven bejammeren, dat ook in deze uitgave weer de typographische inrichting van het boek het opzoeken zoo moeielijk maakt voor haastige menschen, hoe aantrekkelijk het ook moge zijn voor rustige *students*. Wat voor den weetgierigen beoefenaar van het Engelsch een leerzaam genot is en een kennis vermeerderend flaneeren tusschen de kolommen van deze taalschatkamer van idiotismen, is in de meeste gevallen voor de zoo gejaagde en geplaagde jeugd der middelbare school een verbijsterend en ontmoedigend jachten door dik en dun.

Nog lastiger en tijdroovender wordt het opzoeken door het totale gemis van systeem in de rangschikking der stof. Het is alles door elkander als muizendrek en koriander. Zelfs de alphabetische volgorde is niet eens in acht genomen. Men zie bijv. *get*. Het artikel begint met *to get* + voorwerp, dan krijgt men *to get in* daarna *to get off, on, out, of*. Hier komt op eens wéér *get* + voorwerp. Verder voor de variatie *to get up* in twee zinnen, terwijl in de volgende kolom nog eens afzonderlijk het werkwoord *to get up* een beurt krijgt. Na *get up* komt *to get wind*, waarop weer verbindingen volgen met bijwoorden en voorzetsels als: *about, ahead, along, among* enz., waarbij dan later nog eens *to get wind* komt, zoowat een heele kolom na het eerste! Zie ook *come*, enz. enz.

Men vergelijke met dit rommelzoodje eens de keurige en pijnlijk nauwgezette behandeling van hetzelfde woord in de schooluitgave van Muret-Sanders, waar alles tot in de fijnste grammaticale bijzonderheden geschift en geordend is en toch zoo *übersichtlich*, dat de zoeker met één oogopslag ziet, waar hij wezen moet. Na het verschijnen van Sachs-Villatte en Muret-Sanders is het dan ook een misdaad aan het publiek gepleegd om nog één woordenboek uit te geven volgens het oude, meestal stelsellooze systeem.

Wat de grondgedachte van dit woordenboek betreft, plaatst de schrijver zich wel op een zeker veilig, maar toch wel wat eigenmachtig standpunt. Niet wat men „dikwijls" in hedendaagsche romans en tijdschriften vindt, moet men niet te vergeefs hoeven na te slaan, maar alles wat men vinden kan in het meest gelezen (moderne) Engelsch.

Het uitlaten van onnoodige vertalingen valt niet anders dan te prijzen en in dit opzicht kan er nog heel wat weg èn wat de vertalingen èn wat de opgenomen illustreerende zinnen aangaat.

Van den anderen kant moeten er bij die afgeleide woorden, die te veel van het grondwoord afwijken om onvertaald te kunnen blijven. Zoo zal men bijv. in weinig woordenboeken *confessedly* missen als: algemeen erkend, ontegenzeggelijk, bepaald, beslist, maar T. B. gaat nu nog niet verder dan *a confessed culprit* = een erkende schurk.

In een woordenboek voor gewoon dagelijksch gebruik mogen niet gemist worden woorden, die onze

leerlingen in hun lectuur tegenkomen. Nog steeds is T. B. niet een lexicon op bijv. Herrig en Roorda, terwijl het in sommige gevallen den leerling verkeerd inlicht, wat betreft de etymologisch zich dekkende, maar semasiologisch verschillende woordparen als *coffeeroom* en: koffiekamer. Wel is nu: text-boek, als vertaling van *text-book* verdwenen, maar *bedstead* is nog steeds gehandhaafd als: bedstede.

Met het oog op school en studie mogen ook niet ontbreken die woorden en wendingen, die men bijv. bij Dickens, Eliot en Thackeray aantreft, als van den anderen kant het rauwste *slang* uit de humoristische bladen wel een plaatsje gegeven wordt. De klassieken moeten in de allereerste plaats zoo volledig mogelijk vertegenwoordigd zijn.

Zelf zegt de schrijver, dat dit eerste deel „zoovéél mogelijk" moet opnemen, mits uit de vertaling blijke in welke sfeer een woord wordt gebruikt. Tegen de eerste helft van dien eisch wordt gezondigd doordat de *loan words* niet in voldoend aantal opgenomen zijn en wat de tweede helft betreft, zijn er heel wat bedenkingen te maken. Is bijv. een figuurlijke uitdrukking altijd figuurlijk weergegeven, waar dit mogelijk was? Kan verder altijd uit de vertaling blijken in welke sfeer een woord gebruikt wordt? Hoe bijv. bij de geheel of gedeeltelijk verouderde, de zeldzaam voorkomende zuiver Engelsche dan wel Amerikaansch of Indisch of bijbelsch getinte woorden en uitdrukkingen? Hoe bij de gewestelijke en dialektische? Enz.! Men zie eens hoeveel teekens Muret-Sanders gebruikt om

bij benadering de gebruikssfeer van een woord aan te geven en hoe kaal alles bij T. B. er af komt. Daar komt nog bij dat T. B. de principiëele fout begaat van een vertaling te geven van een in het Engelsch gevonden paraphrase (bijv. *artillery*, *auscultation* of *wedding-ring*) in plaats van een handig equivalent. Deze fout is nog verergerd door het feit, dat de schrijver het karakteristieke gedeelte van zoo'n omschrijving wel eens weggelaten heeft, als bijv. bij *maieutic* = bevorderend, ontwikkelend. Zie ook *bezoar* waarbij: „herkauwende" vóór dieren eenvoudig weggelaten is.

Bovendien is de vertaling op vele plaatsen alles behalve mooi uit het oogpunt van goed Nederlandsch. Mag men bijv. zeggen (i. v. *good*): het heeft hem goed gedunkt? Is een *half-breed* een kind van een Europeaan en een Indiaan? Begrijpt men de bedoeling van: het teruggeven der echo's, die hij door zijn werken had opgewekt (i. v. *repercussion*)? Welk verband is er tusschen: tot gedenkteeken dienende, volhardend, niets ontziende? Enz. Enz. Vooral de Roomsche woorden geven koddige dingen in de omschrijving te zien. Zoo lezen we sub voce *introitus*: worden gezongen of opgezegd, terwijl de priester het altaar beklimt en naar de avondmaalstafel gaat!

Raadselachtig is de manier, waarop de schrijver zijn equivalenten door komma's scheidt of rangschikt, zoo hier niet gedacht moet worden aan verregaande slordigheid. Het zou gewaagd zijn een dergelijke zware verdenking neer te schrijven, niettegenstaande de ernstige

verzekering van den Heer T. B., zoo er niet meer gegevens waren, die wijzen op een manier van werken, die zoo onwetenschappelijk mogelijk is. Hoe kan een vakman het van zich verkrijgen om op aanstootelijke wijze onder één hoofd te brengen, wat etymologisch geheel verschillend is? Op aanstootelijke wijze, omdat ook hier alweer de komma de eenigste afscheiding is (bijv. *buss:* zoen, haringbuis), waar een dingetje als de kleine Tauchnitz bijv. ten minste nog twee krachtig sprekende dubbel-streepjes gebruikt. Wat heeft, erger nog, *arduous* nu te maken met *ardour?*

Het toppunt van „Kritiklosigkeit" is wel bereikt in *jocut*, dat niet alleen opgenomen wordt, maar zelfs voorzien van een uitspraak-aanduiding en vertaling, ofschoon het heelemaal niet bestaat, daar het is, wat Skeat noemt, een *ghost-word*.

Dat het woord nergens in de bekende lexica, ook de grootste niet, te vinden is, had den samensteller toch een waarschuwing moeten zijn, dat we hier te doen hebben met een ..... product van den drukfoutenduivel.

Het geval is zoo: er heeft in het manuscript gestaan *joint*, maar onduidelijk, zoodat de *i* voor een *c* is aangezien en de *n* voor een *u* — resultaat *jocut* in plaats van *joint* en toen dit den Heer T. B. onder de oogen kwam, kon hij natuurlijk gemakkelijk uit den zin opmaken, dat het „stuk vleesch" beteekende en zoo liep hij er in. Iets dergelijks moet er schuilen achter het onvindbare *philaloo*, maar verder dan het Iersche *pullalue* ben ik met mijn naspeuringen nog niet gekomen.

Wat ten slotte de phonetische transcriptie betreft, zou het wenschelijk zijn, dat nog meer varianten opgegeven werden met het oog op het feit, dat het uitspraak-gedeelte ook vaak als scheidsrechter wordt gebruikt in hoogste instantie, waar personen verschillen omtrent de uitspraak. Waar verschillende uitspraakwijzen van sommige woorden wél opgegeven worden, zou het in elk geval nuttig zijn te vermelden, welke, de gangbaarste is.

Ten einde het vergelijken gemakkelijk te maken, heb ik de bij T. B. ontbrekende woorden met een sterretje geteekend. Verder gelieve men de volgende afkortingen in het oog te houden A. = Annandale, *Concise Dict;* B. = Barentz, *Wdbk. der Eng. Spreektaal;* Ch. = Chambers, *Twentieth Century Dict;* F. = Flügel, *Engl.-Deutsches Wörterb;* M. = Murray, *Oxford Dict;* M. S. = Muret-Sanders, *Encycl. Wörterb;* R. = Roget, *Thesaurus of Engl. Words and Phrases;* W. = Webster; W. S. = Webster, *Supplement 1902.*

De schrijver.

A.

ABAT-JOUR is behalve: vallicht ook: lichtscherm, lampekap.

A. B. C. Als staande uitdrukking komt *that is of the A. B. C.* niet voor — wel *to be (only) at the A. B. C. of* ..... = pas de eerste beginselen kennen van... ....

ABDOMINAL, tot den onderbuik behoorende, maar hoe dan *abdominal bandages*, *belts*, etc? Deze omschrijving is te eng, want in veel gevallen moet men gebruiken: (onder)buik(s)..... Op dergelijke wijze omschrijft T. B. zeer veel bijv. naamwoorden, waarvan hier alleen vermeld worden *aerial*, *Alpine*, *anserine*, *astral*, *bronchial*, *equine* en ook zelfst. naamwoorden. Waarom niet overal zooals *antral:* hol ..... ?

ABERRATION ook: aberratie (in de astronomie en bij de leer van het licht).

ABINTESTATE is niet: erfgenaam maar: erfgenaam bij versterf of ab intestato.

ABOARD. Hier is *the steamer fell aboard of a ship* = de boot drong in de zijde van een schip, veel te sterk. Het is eenvoudig: aanvaren.

ABORTIVE is niet: misgeboorte als znmw., maar: afdrijvend middel; als bijv. nmw. is het ook nog: afdrijvend, bijv. in *an abortive remedy*. Hier kan: ontijdig, onvoldragen (T. B.) onmogelijk.

ABOUT. In *a man about town* komt de persoon in

quaestie er te goed af als: iemand die een wereldsch leven leidt. Er is een luchtje van voorname lichtmisserij aan dit heer. Vgl. *a girl about town*, die flotte Dirne, liederliche Person (F.). Verder is *you are about right* niet = *quite right.* Hier is *about* = *almost*, *nearly*, *all but.* Ter illustratie van deze beteekenis geeft Dr. Stoffel in zijn *Studies* p. 288 óók *You're about right respecting it.*

*ABSCISSION (bij *abscind*) = het afsnijden, wegsnijden; de (rhetorische) afbreking.

ACAJOU, anacardium occidentale, maar ook: mahoniehout.

ACANTHUS niet: berenklauw [1]). De acanthus heeft geen Nederlandschen naam, terwijl de berenklauw is *heracleum sphondylium.* Vermoedelijk is hier uit het Duitsch vertaald.

ACCOMMODATE niet vermeld: een onderdak bezorgen, herbergen. In overeenstemming hiermee is *accommodation* niet: voedsel — bijv. op de uithangborden *accommodation for man and beast* — maar logies, herberging, plaats enz. *Accommodation-bill* heet in het Hollandsch: schoorsteenwissel.

*ACCOMPT = *account.*

*ACETYLENE, acetylene-gas.

ACT-DROP, zie Inleiding. De definitie is: the curtain sometimes let down between the scenes of a play, etc. (*Taalstudie* V).

*AD, afkorting van *advertisement* o. a. bij Stead en bij Hichens, *Felix I*, p. 172 Tauchnitz:

1) Zoo reeds bij Bomhoff.

I'm Double-voiced Hal, the Dover Nightingale, in the *ads*,. Sir, and earning my ten quid a week.

ADAGIO, niet: langzaam tempo, maar: stuk in langzaam tempo.

*ADAPTER, bij *adapt*

*ADAPTION, bij *adapt.*

ADHESIVE = postzegel kent geen enkele autoriteit zelfs M. niet.

ADIPOCERE is te vaag als: vettige zelfstandigheid.

ADJOURN ook: zich naar een andere plaats begeven, bijv. bij Hichens, *The Green Carnation* p. 107 (uitgegeven in 1896):

After hearing his anthem about five times, Mrs. WINDSOR and her guests *adjourned* to the garden.

De nieuwste bewijsplaats bij M. is van 1815.

ADMINISTRATION zou volgens T. B. 's vertalingen van *administer* moeten beteekenen: bestuur, beheer, maar zeer dikwijls is het: ministerie.

*AEGROTAT = geneeskundige verklaring afgegeven aan een zieken student. Vgl. *exeat*, dat wel gegeven is.

AERATED zou volgens de vertaling van *aerate* in *aerated bread* (*waters*) moeten worden: gelucht, van lucht voorzien! Zelfs in het Tauchnitz — 90 cents — woordenboekje vindt men dit goed als: mit Kohlensäure versehen.

AERIE geeft voor de fig. beteekenis: kinderfamilie van hooge geboorte, een zeer ongelukkige vertaling van *a noble stock of children* (M.).

AERIFY niet enkel: met lucht vullen — ook: in lucht veranderen, verdampen (vgl. M.).

AEROSTATICS = luchtweegkunst is zeker niet dadelijk te herkennen als aerostatica, de leer van het evenwicht der gassen. Bij *hydrostatics* kan T. B. in zijn eigen boek vinden: evenwichtsleer der vloeistoffen.

AFFECT had moeten uitgebreid worden met *affected to*, waarbij M. S. geeft: bestimmen, zuerteilen. Bij Thackeray komt dit nog al eens voor. In *Pendennis* vindt men het tweemaal, n. l. p. 268 en p. 394:

He did not dine in the steward's room but took his nutriment in solitude in his own apartments, where a female servant was *affected to* his private use.

The Captain went on to confess.... that up to the present time the gentlemen of England.... had left the political interest of their order.... or the settlement of their legal affairs, to persons *affected to* each peculiar service.

In *Vanity Fair* treft men aan: one of the domestics was *affected to* his special service. Geen der door T. B. gegeven vertalingen van *affect* kan hier dienst doen.

*AFORETIME = vroeger, wel zeldzaam, maar toch nog gebruikt o. a. door Kipling (*the Light that failed* p. 239) en Max Pemberton (*Pro Patria* p. 33 Tauchnitz).

AFTER, ofschoon uitgebreid, geeft veel gebruikte verbindingen als *after-days*, *after-use*, *after-years* nog niet.

AGAINST geeft niet *against time*. Wel vindt men die uitdrukking nu onder *time*, maar onjuist = onder ongunstige omstandigheden. Figuurlijk beteekent ze: met inspanning van alle krachten (vgl. M. S.).

*AGONY-COLUMN, the column of a newspaper that contains special advertisements, particularly those for missing relatives or friends, and thus often gives evidence of great distress (M.)

AID is in verbinding met *abet* een *standing phrase* geworden.

AIR neemt niet op *air-bladder*, *air-pump* en *air-proof*. Verder hadden bij *airy* de fig. beteekenissen van ijdel, luchthartig, enz. vermeld moeten worden.

ALARM geeft *to give the alarm*, maar niet het fig. *to take the alarm* = lont ruiten.

ALBUM ook: vreemdelingenboek (B.).

ALEHOOF niet: kruipklimop, maar: hondsdraf.

ALL. Voor *I am all ears and all eyes* geeft T. B. in slecht Hollandsch: ik ben geheel gehoor en zie toe met geheel open oogen. Verder ontbreekt *all-overish* = onlekker (Ch.).

ALPINE, zeer hoog, bergachtig. Maar *alpine climber*, *club* en *stock* dan?

ALTOGETHER is ook: alles samengenomen, bijv. *altogether* we are inclined to....

*AMBLYGONOUS, stomphoekig.

AMBROSIAL is niet in zijn juiste beteekenis te halen uit *ambrosia*, godenspijs, lekkernij, voor sommige gevallen. Ch. omschrijft het = fragrant, delicious, immortal, heavenly. Thackeray heeft het herhaaldelijk bijv. over *ambrosial locks* in zijn *Men's Wives*.

AMENABLE is niet voldoende verklaard door: verantwoordelijk, handelbaar, onderworpen, voor de uitdrukking *amenable to* bijv. in: *amenable to* the attractions of a well-cooked dinner (Trollope, *Barchester Towers* p. 163) of *amenable to bribes* (M.).

AMMUNITION-BREAD, kommiesbrood, maar *ammunition-boots* en- *shoes* dan? Hier is vergeten: model — . .

*AMOK is de modernere vorm van *amuck*. In de Punch van 29 Mei 1901 is te vinden in *Essence of Parliament*:

What the Markiss would like above all things would be to run *amok* among the Bishops.

AMPULLA als: wijd vat, zal wel een verkeerde voorstelling wekken--fleschje was beter geweest. Niet vermeld is dit woord in zijn Roomsche beteekenis

ANANA (waarom ontbreekt *ananas*?) is niet: pijnappel, al zeggen de Engelschen hier *pine-apple!* Bij ons is de pijnappel enkel = *fir-cone*, maar het Engelsch heeft voor ananas èn *ananas* (zoo nu haast overal) èn *pine-apple*.

*ANATHEMISE, de banvloek uitspreken over.

ANGELUS is geen „dienst" in de Kath. Kerk ter gedachtenis van de vleeschwording van Christus, maar een gebed, zooals blijkt uit *to say the Angelus*. Het begint als volgt:

V. Angelus Domini nuntiavit Mariae.
R. Et concepit de Spiritu Sancto.
Ave, Maria, etc.
V. Ecce ancilla Domini.
R. Fiat mihi secundum verbum tuum.
Ave, Maria, etc.
V. Et verbum caro factum est.

Verder is het *angelus* ook het bedeklokje, dat de geloovigen opwekt tot dit gebed, maar niet voor dezen „dienst". Men denke aan de schilderij van Millet. Het artikel is goed behandeld in het op dezelfde wijze uitgegeven Fransch-Hollandsche woordenboek van Valkhoff, dat veel hooger staat dan het werk van T. B.

ANGLE is niet ook: angel.

*ANIMALCULUM, waarvan het mv. wel gegeven is. Dit woord vindt men o. a. in Best, *Easy Steps* II p. 14.
ANIMATION wordt niet genoeg verklaard door het onvolledig weergegeven *animate*: bezielen, want *animation* beteekent ook: opgewektheid, geanimeerdheid, animo. Zelfs de kleinste Tauchnitz geeft: Beseelung, Lebhaftigkeit. Vgl. ook R.
ANISEED is behalve: anijszaad ook = anisette (Dickens, *Dict. of London* 1887 p. 123).
ANNEX(E) niet vermeld als znmw. in verschillende beteekenissen, als: annexe, aanhangsel, bijlage.
*ANTIBILIOUS, bijv. in *antibilious pills* = pillen tegen de gal.
ANTIFEBRIL is nog steeds een drukfout voor *antifebrile.*
ANTIGROPELOS is een vermeerdering, die verbetering noodig heeft. Het is niet: een waterdichte broek, maar zooals M. omschrijft: coverings to protect the legs against wet mud; waterproof leggings.
*APHETISE en APHETISM, zie M. De woorden zijn gebruikt in Dr. van Dam, *Shakespeare, Prosody and Text* p. 23. *Aphetisms* zijn afkortingen als bijv. *spy* van *espy*.
*APOSTATIZE: afvallig worden.
APPLE geeft niet de samenstellingen *apple-cart* en *apple-puff*, waarvan de eerste voorkomt in de fig. uitdrukking *to upset one's applecart*, wat overeenkomt met ons: een streep door de rekening halen. De tweede ontbreekt bij M. en ook bij T., ofschoon ze te vinden is bij G. Eliot, *Middle-March* I 372.
APRIL wordt door geen enkele autoriteit gegeven = een dwaas.

*APTEROUS, ongevleugeld, vleugelloos.

*ARCHERY-HAT, amazonenhoed — ontbreekt ook bij F. en M.

*AREA-SNEAK, huisdief — vgl. B. Het woord komt o. a. voor in Blatchford, *Merrie England* p. 168.

*ARNICA, geadverteerd door Spiers en Pond: *tincture of arnica*.

ARRIS is niet: diagonaal, maar: the sharp edge formed by the angular contact of two plane or curved surfaces (M). Het teekeningetje dat T. B. bij *arris-gutter* is wel goed.

ARRIVAL als subst. is niet enkel „wat" er inkomt, maar ook „wie".

Zoo is *a new arrival* = een pas aangekomene, *the new arrival*, het pasgeboren kind. Zelfs de kleinste Tauchnitz geeft: Ankömmling. Het is nog volstrekt niet zeker, dat: The man was looking through the *arrivals* (T. B.) beteekenen moet: de man keek eens na wat er ingekomen was. Hier kan ook bedoeld zijn, dat hij de *list of arrivals* dóórkeek. Waarom ontbreekt *arrivalbook?*

ARSENIC, metaal van staalgrijze kleur; rattenkruid. Waarom toch niet: arsenicum, dat verderop ter verklaring wordt gebruik?

ARTIFICER moet men vertalen met behulp van *artifice* = kunst, streek. Men beproeve dit eens met het volgende zinnetje uit Thackeray, *Pendennis* p. 906 (New Cent. Ed.):

And he walked through the dark avenue, across the bridge and road by his own cottage — the once quiet and familiar

fields of which were flaming with the kilns and forges of the *artificers* employed on the new railroad works.

De kleinste Tauchnitz- en ook Campagne, *Pocket Dict* — is hier beter.

ASCHAM, mannennaam. Wat beteekent dit voor wie Roger Ascham een onbekende is?

ASK is niet vermeld as substantief = hagedis. Als zoodanig komt het voor bij Sterne, *Tristram Shandy*, en ook nog in moderne boeken.

ASPIC heeft niet 2 maar 3 beteekenissen. Behalve: slang en spijk (groote *lavendel* niet *lavandel*) beteekent het ook: a savoury meat jelly (M.). Littré leidt deze benaming af van de Fransche zegswijze: froid comme un aspic. Thackeray heeft het woord, behalve in *Vanity Fair* nog herhaaldelijk in *Pendennis* en *The Newcomes*.

ASPECT is verbeterd, maar „onderdeel" is nog altijd behouden als een der beteekenissen. Hoe kan *aspect* zijn = onderdeel?

ASPERSE geeft alleen *aspersion* in de bet. van: belastering, niet in de eigenlijke, — dus oorspronkelijke —, afgeleid van *asperse* = besprenkelen. Dit is een inconsequentie tegenover *aspergillum* (ook **aspergill*): wijwaterskwast. Campagne is hier volledíger.

ASS geeft *asses'bridge* = ezelsbrug, maar *asses'bridge* heeft ook nog andere beteekenissen in het Engelsch. Het is ook de 5e stelling uit Euclides, die met dezen naam aangeduid wordt en verder is deze beteekenis uitgebreid tot die van iets, dat moeielijk te begrijpen is in het algemeen. Bij R. vindt men dan ook: *pons asinorum*, asses'bridge; high Dutch, Greek, Hebrew; jargon, etc.

ASSIDENT is niet alleen: bijkomend, maar ook volkomen gelijk aan *assident sign(s)*.

ASSIDUITIES = volhardende beleefdheidsbewijzen. Wat is dat?

ASSISTANT MASTER = hulponderwijzer. Ook: secondant. Vgl. *Outlanders* van Fijn van Draat en de Josselin de Jong: secondant = *assistant-master*. Ook kent men hiervoor het in dit boekje niet vermelde *house-master*, te vinden in Anstey's *Vice Versa* Ch. IV p. 41. Ook F. geeft het niet.

ASSURE, verzekeren, vertrouwen, assureeren, bereidt den gebruiker niet genoeg voor op de beteekenissen van *assurance*, dat ook is: astranterigheid, driestheid. R. geeft het dan ook mede onder *insolence*. Ten bewijze geef ik dit zinnetje uit Thackeray's *Pendennis* (p. 192):

Confound the fellow's impudence, Major Pendennis said as he took his candle; where will the *assurance* of these people stop?

ASTERISK komt ook als werkwoord voor: Words and phrases that are to me posers, will be found *asterisked* (van Dam en Stoffel, *Chapters on Engl. Printing*).

ASTRACAN, wollen stof, astrakan. Waarom niet omgekeerd? Drie plaatsen verder komt nog eens *astrakhan* = soort van bont, ofschoon het precies hetzelfde is. Ch. en R. geven het woord met de klemtoon op de éérste lettergreep en niet als oxytonon.

ASTRAGAL, ringvormige krans (boven of onder) om een zuil. Hoe moeielijk het is om wat te maken van een beteekenisvertaling, blijkt hier zeer duidelijk.

In het Eng. staat er als omschrijving: a semi-circular moulding, waarvan T. B. maakt: ringvormige krans. Hetzelfde woord wordt in het Fransch door Valkhoff omschreven; loofwerk aan een zuil en in het Duitsch: Säulenkranz (Campagne: zuilkrans). Vgl. W. Waarom is *astragal* zoo gescheiden van *astragalus*, waarvan het toch maar een afkorting is en waarmee het in de anatomische beteekenis overeenkomt? Ook hier weer verschil tusschen T. B. en Valkhoff. De eerste geeft: enkelbeen en V.: kootbeen. Het laatste is goed — vgl. M., die het omschrijft als: the ball of the ankle-joint, the upper bone of the foot, on which the tibia rests. De beteekenis: wervelkruid is in het geheel niet vermeld.

ASTRAL niet alleen: vol sterren, maar ook: de sterren betreffend, sterre..... bijv. *astral rays*, *astral sphere.*

ATHEISM: ongeloof in het bestaan van God, is machinaal uit het Engelsch *disbelief in the existence of God* vertaald. Waarom niet in de eerste plaats een equivalent, zooals Valkhoff doet?

ATHLETE is behalve: worstelaar, athleet, zeer dikwijls eenvoudig: gymnast. Men vergelijke *athletic club:* gymnastiekvereeniging en *athletics*: gymnastiek.

ATTEND, niet vermeld het passieve *to be attended* verbonden met *with* = vergezeld gaan van, gepaard gaan met, bijv.: a cold *attended with fever.*

ATTITUDINIZE, interessante houdingen aannemen. Waarom ook niet: poseeren?

AUBADE, (morgen)serenade! Waarom niet: aubade of

ten minste zooals Valkhoff geeft: ochtendmuziek, ochtendgezang?

AUDIT is niet: rekeningen onderzoeken en verevenen, maar enkel: onderzoeken.

AUDITORIUM, ook: spreekkamer en zelfs schouwburgzaal.

*AULA, aula. *Aularian* en *aulic* zijn wél gegeven. Onbegrijpelijker wijze ontbreekt het woord ook bij M., terwijl Ch. en M. S. het geven.

AURA, geeft o.a. de door eenig lichaam uitgeademde dampen *of vloeistoffen!*

*AUREUS, a weight of a drachm and a half (M.), maar dat is niet voldoende voor de volgende aanhaling uit S. Grand, *The Woman who did* p. 183 Tauchnitz:

His profile was clear-cut, like Trajan's on an *aureus*.

AURICLE, oorschelp, de hartholte (er zijn er twee, de rechter en de linker, die het aderlijke bloed weder opneemt, gewoonlijk hartkamer genoemd). Had T. B. een *primer* er op nageslagen, dan zou hij dezen bok niet geschoten hebben: *auricle* in de anatomie = harteboezem. De hartkamer heet *ventricle*.

AURICULAR in *auricular confession* is niet: mondeling, maar: oor ....., dus oorbiecht.

AUSTRALIA, het grootste der eilanden van *Australasia*. Wij noemen dat Australië.

AUTOTYPE is geen: echte afdruk. Met „echt" heeft het niets te maken. Zie de omschrijving van *autotypie* bij van Dale.

AVATAR is niet ook: phase. Valkhoff geeft wat beters.

AVE is niet enkel: lofgezang ter eere der Moeder Gods, maar in de eerste plaats het gebed, dat met

dit woord begint. T. B. kan alweer ter schole gaan bij Valkhoff.

*AVENTURINE komt voor bij Tennyson in *Gareth and Lynette*, behalve nog de technische werken door M. vermeld. Van Dale geeft er voor: aventurien en Valkhoff: goudglassteen, goudsteen.

AVIARY is toch eer: volière dan: groote vogelkooi.

AVON staat in de phonetische transcriptie als: eiv'n. Maar Storm geeft het met korte *a* (p. 815) en M. S. geeft het lang en kort.

AWE geeft niet: *awe-commanding*, *awe-inspiring* enz.

AXE-HEAD niet: snijdend deel der bijl, maar de bijl zelf in tegenstelling met den steel. Verder komt *to bury the axe* misschien nooit voor.

*AXMINSTER, dat wel als leenwoord in van Dale gegeven wordt, had toch zeker in een Engelsch Wdbk. niet mogen ontbreken.

B.

BABEL geeft o. a. dwaas plan. Dit is zeker een ongelukkige vertaling van: a visionary scheme (M.). Wat is: warreltaal? Lees: Babybonische spraakverwarring.

*BABOOSH of *babouche* komt nog voor naast **papoosh*, bij Thackeray meer dan ééns.

BAC is ook de afkorting van *baccara* — zie Rita, *Souls* p. 261.

BACCHANAL, BACCHANALIAN is niet enkel: dronkaard, maar ook Bacchuspriester.

BACK geeft niet *back-hander* = *back-handed blow*, al zit deze beteekenis in een der illustreerende zinnen, n. l.: Fortune gave him a lift, with a *back-hander* to follow = Fortuna was hem eerst gunstig, maar bedroog hem daarna (T. B.) Het idee van bedriegen is hier niet juist, daar *back-hander* eenvoudig fig. in bovenvermelde beteekenis genomen is. Verder ontbreekt nog steeds *back-number*, oud nummer van een tijdschrift, enz. en is *back-water* niet zoozeer: achterblijvend of teruggehouden water (van eene rivier), wat een uit het Engelsch vertaalde omschrijving is, maar eenvoudig: haff.

*BACKY dat ook F. niet heeft, maar zeer in trek is bij Kipling met zijn honderden van afkortingen, is ook een klassiek schrijver als Thackeray niet vreemd. Reeds in *Pendennis* (p. 703) hebben we *backy-boxes*

en nu heeft het woord zijn weg al gevonden in onze Engelsche leesboeken voor schoolgebruik — zie Roorda, *Leeskb.* II p. 88. Ook *baccy* komt voor. B. kent *backy-box* alleen in fig zin = mond, neus.

BADLY als intensiveerend bijwoord is eer: zeer, erg, dan: hoog. Immers men vindt ook: to hate *badly* (zelfs: to love *badly*), to want (= verlangen, noodig hebben) *badly* — verder *badly* beaten, injured, wounded.

BAG geeft niet de uitdrukking: *to give one the bag to hold* (Ch.), door B. foutief vertaald: iemand te knap af zijn, beet nemen, waarmee dan bedoeld moet zijn: iemand handig wat te doen weten te geven, terwijl men zich zelf uit de voeten maakt: Ook = *to leave in the lurch* (M.)

*BAGATELLE-BOARD, tafeltje voor *bagatelle*. Het woord komt voor bij Dickens in *Pickwick*.

BAILIFF is ook: rentmeester.

BAIT niet vermeld in de beteekenis van: woede — M. geeft het trouwens evenmin. Als woede komt het herhaaldelijk voor in Anstey's bekend *Vice Versa* o. a. p. 28. Duidelijk komt de beteekenis uit in de volgende aanhaling uit *Punch* 1866, 12 Mei p. 197:

Sing, Muse, about Achilles' awful *bait*,
Which brought the Greeks to such tremendous grief

BALAUSTINE is niet: wilde granaatappelboom, maar: wilde granaatappelboom.... in samenstellingen.

BACON is niet: gezouten, ingemaakte(!) of gerookte ham, maar spek. Wat T. B. bedoelt, is *gammon of bacon* — vgl. Storm voor het verschil tusschen *gammon* (Fransch *jambon*) en *ham*.

BALSAMINE is in de eerste plaats: balsamine, niet: kruidje-roer-me-niet, zooals men in Holland het springkruid of de balsamine (Lat. *impatiens*) wel eens noemt.
BAM nog steeds èn in T. B. èn in B. enkel: bedrieger, terwijl Keats (*The Cap and Bells*) het al heeft in de beteekenis van: leugen, bedrog:

I can 't say, said the monarch, that may be
Just as it happen'd, true or else a *bam!*

Andere bewijsplaatsen vindt men in M. Van de *bam*-woorden is niet vermeld: *bambosh* = humbug.
BANANA, een tropisch gewas (verwant aan de *plantain*) met zeer voedzame vruchten, een soort van vijgeboom, is niet duidelijk. De verwijzing naar *plantain* was voldoende geweest — de bedoelde verwantschap echter is een algeheele identiteit met dit verschil, dat het woord *banana* even weinig in Engelsch-Indië gebruikt wordt als *banaan* in Ned.-Indië, waar wij bijna altijd *pisang* zeggen. De tweede omschrijving: een soort vijgeboom is ontstaan door verwarring van *banana* met *banian* of *banyan*, welke laatste twee door T. B. op hunne beurt ook weer met elkaar verward zijn: achter *banian* geeft hij: banaan en achter *banyan*, Indische vijgeboom, waarvan de takken, zoo ze den grond raken(!), wortel schieten, en weer stammen vormen. Bedoeld is met *banian* of *banyan* 'n waringin, in het Latijn *Ficus indica*. Verder is *banian* = (plantenetende) Hindoesche handelsreizigerskaste, alles behalve geschikt om een juiste voorstelling te wekken van wat er bedoeld is. Een *banian* is nu eenvoudig een koopman, een handelaar of makelaar.

BAND-STAND = verhoogde vloer voor een muziekkorps! Waarom niet: muziektent?

BANG, bons, maar *bang* is ook een verouderde spelling van **bhang* = Indische hennep. Macaulay (*Hastings*) schrijft *bang*, maar Thackeray *bhang* in de *Newcomes*. Uit *bhang* wordt een bedwelmende drank gemaakt. Een derde vorm van dit woord is **benj*. Verder is een ander *bang* in gebruik voor: pony-haar — vgl. B.: *bang*, het haar aan het voorhoofd in een rechte lijn knippen; haar dat zoo geknipt is. Deze omschrijving van het werkwoord is nu door T. B., maar minder juist, nageschreven.

BANJO, muziekinstrument met zes snaren. Spiers en Pond adverteeren: *banjos*, 5, 6, or 7 strings.

BANTAM behalve: Bantamsch, klein, ook: strijdlustig, vechtgraag (als een haantje).

BARBE o. a. stuk linnen, door nonnen en weduwen om den(!) kin gedragen!

Dit is weer half werk wat de omschrijvende vertaling aangaat en dus onjuist in het quadraat — vgl. M.

BARET of BARRET: bisschops- of kardinaalsmuts. Het óók voor *barret* moet zijn: beter. Verder is de *barret* of *berret(ta)* — ook dikwijls **biretta* — niet alleen voor de bisschoppen en kardinalen, maar ook voor de mindere geestelijken, *the Roman Catholic clerics* (M.) in het algemeen. Wat T. B. onder *berretta* geeft, is weer onjuist: 'n baret is niet *zwart* voor bisschoppen en daar beneden, maar *purple* voor bisschoppen, *rood* voor kardinalen en *zwart* voor lagere geestelijken.

BARK komt ook voor + *ey* en niet alleen + *y* = schuit.

Verder is *barky* niet vermeld als adj. en *barker* niet als *tout* of zooals B. heeft: uitroeper aan kermistenten, wat te eng genomen is.

*BARMECIDAL = BARMECIDE, goed in T. B., foutief in B.

*BARN-BURNER (zie K. Elze, *Grundriss* p. 279 en B.). Verder is *barnstormer* niet = zwervend muzikant, maar zooals B. heeft: rondreizende acteur of — wat hij niet heeft — acteur van een zooveelste-rangstheater.

BAROMETER, barometer is voldoende, waarom nog: zwaartemeter (der lucht)?

BARRACK, tijdelijke hut, maar ook: barak of brak in zijn verschillende beteekenissen.

BARREL ook: romp van een paard *in technical and ordinary language* (Dr. Stoffel, *Leesboek*) — zie verder M.

*BARROW-BUNTER, iemand die een kruiwagen duwt — het woord komt o. a. voor bij Smollett. Men gebruikt nu daarvoor **barrow-man*.

BASH is te sterk als: stuk slaan. In *Punch* 7 Nov. 1900, p. 326 leest men:
Jim had his hat *bashed in*. Het mooiste van de zaak is, dat T. B. zelf in *Taalstudie* IX de vertaling: in-slaan, geeft. Verder is *to bash* (verouderd) = zich schamen.

BASKET is over het geheel genomen — ik geef dit als staaltje van slordige revisie — aardig dooreengehaspeld. Alphabetische volgorde: *c*, *e*, *f*, *h*, *d*, *s*, *b* voor de samen-stellingen! Er tusschen door *to basket* als verbum. Dan nog *basketful* en *basketry*.

Voor de variatie *basket-easy* tweemaal naast elkaar en verschillend! Het eerste *basket-easy* is een: rieten gemakstoel, het tweede: teenen gemakstoel. Denkt men verder aan: gemakhuisje en gemakkoffertje (= stilletje) dan krijgt men een goed idee van de zaak. In elk geval is: gemakstoel, een aanwinst voor van Dale. Ten slotte is *basket-buttons* niet: knoopen van gevlochten metaal-draad, maar *buttons with a basket-pattern .....*, *instead of crest or arms* (M.), terwijl *basket hanger* en meer samenstellingen ontbreken. M. noch iemand geeft trouwens dit *basket hanger*, dat te lezen is in Kipling, *Stalky* p. 64 Tauchnitz:

»And, besides," said M'Turk, »he's a Philistine, a *basket-hanger*".....

Bravo, M'Turk, cried Tertius; I thought he was only a beast.

Misschien is de verklaring, dat de persoon in quaestie, zooals M'Turk zegt, werkelijk een *basket-hanger* is in eigenlijken zin:

He has a china basket with blue ribbons and a pink kitten on it, hung up in his window to grow musk in.

Eindelijk en ten laatste is *basket* zelf nog: the overhanging back compartment on the outside of a stage-coach (M.). Als zoodanig is het te vinden in de op de scholen gebruikte bloemlezing van Herrig p. 325 ed. 1871:

Its fopperies come down, not only as inside passengers, but in the very *basket*.

In Goldsmith, *She stoops to conquer*, waaruit deze zin genomen is, komt het woord nog eens voor.

BATATE moet zijn *batata* = Mal. *oebi*.

BATAVIAN, Bataaf, Bataafsch — ook M. geeft niet meer dan dit, terwijl in de *Rev. of Rev.* reeds dit woord gebruikt wordt voor: inwoner van Batavia en Bataviaasch. M. S. wint het hier van M.

BATHING-BOX = badkamertje is niet voldoende: het wordt ook gebruikt in de beteekenis van *bathing-machine*, badkoets. G. Moore heeft p. 167 van *A Mummer's Wife: Bathing-boxes* on the beach.

BATIST(E), baptist (eene stof) is nergens te vinden, wel: batist. Alleen Koenen geeft: *Baptisten*, doopsgezinden.

BATTER geeft niet de beteekenis: to wear with beating or by use (Ch.), zooals die voorkomt op pag. 166 van Roorda's *Leesboek III* in de verbinding: *a battered billycock*. Verder ontbreekt *batter-pudding*, lezers van Dickens en Thackeray welbekend en ook alweer in een school-leesboek van Dr. Stoffel aan te treffen. M. S. geeft zeer juist „abgetragen" bij *battered*.

BATTUE geeft niet het technische equivalent: drijfjacht.

BAWD, koppelaarster, maar ook mannelijk vóór 1700; zoo geeft A. Schmidt in zijn *Shakespeare-lexicon* een tiental plaatsen, waar het woord mannelijk is. Schmidt vermeldt echter niet de beteekenis van

BAWD = haas in *Romeo and Juliet II*, 4,134:

Nurse. If you be he, sir, I desire some confidence with you.
Benvolio. She will indite him to some supper.
Mercutio. A *bawd*, a bawd, a bawd! So ho!
Romeo. What hast thou found?
Mercutio. No hare, sir; unless a hare, sir, in a lenten pie, that is something stale and hoar ere it be spent.

BEAD geeft *to draw a bead upon* = mikken op (Amer.) Dit verklaart echter nog niet dezen zin: Say, you thought you'd *got a bead on* me there. (M. Pemberton, *Pro Patria* p. 232 Tauchnitz).

BEAGLE o.a.: vervolger — beter: spion of zooals B. heeft: speurhond van de politie.

BEAN geeft niet het bekende *every bean has its black*. Verder is *to get beans* vrij gewoon voor: een standje krijgen — vgl. *to give a person beans*. Nog is bekend *it gives you beans*, niet enkel: je wordt er naar van (B), maar ook: 't is zeer onaangenaam. M. is hier onvolledig.

BEAT geeft *an one beats the bush, and another gets the hare* = de een doet het werk, en een ander steekt het voordeel op. Dit is niet spreekwoordelijk. Wij zeggen: de paarden, die de haver verdienen, krijgen ze niet.

*BEAU-POT komt behalve in de door M. opgegeven nog moderne plaats van Miss Mulock ook voor bij Lady Barker. Het is hetzelfde als **bow-pot*, herhaaldelijk gebruikt door Thackeray en = flower-pot, flowervase, soms = bouquet. Ook vindt men *bough pot*, dat T. B. wel geeft = bloempot, wat dus onvolledig is.

*BEAUFET is een spel-variant van *buffet* in Herrig *The three Cutters* te vinden.

*BEDRAL = *beadle* bij W. Scott en Byron.

BEDLAM, krankzinnigengesticht is goed, maar: oproerig tooneel is een onmogelijke vertaling van de Engelsche omschrijving *scene of wild uproar*, want *uproar* is geen: oproer!

BEDUCK niet ook: duiken.

BEFOG behalve in mist hullen, ook fig = benevelen, bijv. *a befogged intellect* en *to befog the understanding.*

*BEGAD, een bedekte vloek (uit *by God!*) moet even-goed vermeld worden als het wèl opgenomen *egad!*.

BEGGAR is niet enkel: bedelaar, arme, maar ook (verachtelijk of familiaar) = kerel, vaak genoeg in Thackeray. M. geeft bewijsplaatsen uit Marryatt, Hughes en W. Black.

BEHALF — behoeve, staat wel wat raar, maar dat is het ergste niet. Het artikel verwart *in behalf of* en *on behalf of.* Het laatste beteekent, volgens Murray: on the part of, as the agent or representative of, on account of, for, instead of — ons door T. B. niet vermeld: uit naam van, namens, enz., terwijl *in behalf of* = in the interest of, as a friend or defender of, for the benefit of — dus: ten behoeve van, enz. Maar: in recent use we often find *on behalf* in the sense of *in behalf*, to the loss of an important distinction. In zoover heeft T. B. dus weer gelijk. Ook wat Dr. Stoffel in zijn *Handleiding III.* p. 137 zegt over *in* (*on*) *behalf of* is fout: ten behoeve, ten gunste van is in de eerste plaats *in behalf of* niet *on*, terwijl: uit naam van, van .... wege juist is *on behalf of*, niet *in*, dat in deze beteekenis verouderd is. Niet vermeld is door T. B. *in this* (*that*) *behalf* = in dit opzicht (verouderd).

BEHAVE vermeld niet *to behave handsomely*, bijna altijd: royaal, vrijgevig zijn, flink afschuiven — zie Roorda, *Leesbk.* III p. 62.

BEHIND als subst. ook: achterste (*partes posteriores*).
BELIE geeft: *Our hopes belied our fears* = onze hoop logenstrafte (deed te niet) onze vreeze. Dit is wel deftig, maar onbegrijpelijk.
BELL geeft: *he bears the bell* = hij is voorop, wat niet duidelijk genoeg is. B. geeft wat beters: overwinnaar zijn in een wedstrijd; overtreffen; haantje de voorste zijn. Verder is; *he was cursed by bell, book and candle* niet = verbannen (in plechtigen kerkdienst), maar: excommuniceeren. Of *to bell* ook: blaffen is, valt te betwijfelen.
*BELLETRIST, litterator.
BELT geeft wel *To hit below the belt* als terminus technicus bij het boksen, maar niet de uitdrukking in fig. zin, zooals in = This kind of *striking below the belt* is characteristic of the Jingo press (Stead, *Rev. of Rev.* May 1900)
BEN is behalve verkorting van: Benjamin ook soms = *benefit (night)*
BENDER is bij Dickens en Thackeray = a sixpence. Dit mag niet weggelaten, waar de beteekenis: pretje (Amerik-*slang*) wel vermeld wordt.
BENEDICTION ook: benedictie, een plechtigheid der Roomsche kerk, zie G. Moore, *Sister Teresa* p. 14 en op méér plaatsen.
BENJIE of *benjy* (niet *benji*) geeft F. als: Jacke, niet als: lage stroohoed met breeden rand. B. geeft (uit *The Slang Dict.* vertaald): vest. M. niets.
BERM geeft omschrijvingen, niet het iedereen bekende technische woord: berm.

BEST geeft *best foot* = rechtervoet. Dit is nergens zoo te vinden.

BETEL, soort van peper, waarvan de bladeren gekauwd worden, is niet duidelijk. Bedoeld is de sirih-plant. Waarom wordt *betel-nut* = pinang niet gegeven?

BETHINK, zich herinneren, overwegen. Waarom ook niet: verzinnen? Is *he bethought of him* in orde wat het Engelsch betreft?

BETTER vermeldt niet *to better oneself*: in een gunstiger conditie of positie komen. Met: verbeteren of beter worden, kan de illustreerende zin niet vertaald worden. Dat *better* als substantief steeds meervoud zou zijn in den zin van: meerderen is niet waar. M. omschrijft al dadelijk: one's superior. Vgl. Shakespeare: His *better* doth not breath upon the earth (*Rich.* III I, 2, 140) en Tennyson, *Vivien* 349: To help herself By striking at her *better*.

BETWEEN vermeldt alleen: tusschen en met. Maar vrij dikwijls beteekent het, zooals F. zoo juist omschrijft: in Folge der gemeinsamen Wirkung von ..... Hoe zal men anders *between* vertalen in dezen zin van Morris uit *News from Nowhere* p. 11:

He is a weaver from Yorkshire, who has rather overdone himself *between* his weaving and his mathematics?

Verder is *between this and then* = tot dien tijd toe niet duidelijk, daar dit laatste zoowel op het verleden als op de toekomst betrekking hebben kan.

BEWARE geeft: *beware them both, but most of all beware this boy* = passen op (dichterlijk). Dit is een zin uit Dickens, *Christmas Carol*, dichterlijk zoo

men wil, maar niet juist te vertalen met: passen op. Dickens waarschuwt, maar geeft geen bevel en dus was: „oppassen voor" beter geweest — nog beter misschien: let op die twee, want de passage is niet zoo gemakkelijk te verklaren.

BIB geeft slabbetje, vischje. Daar heeft men niet veel aan voor: *best bib and tucker* = paaschbest(e) (kleeren). Durft men het nu de leerlingen kwalijk nemen als ze zeggen: vischje = *bib*? Dit is niet de eenigste keer, dat T. B. zoo te werk gaat, waar hij niet gauw genoeg een equivalent vindt. Waarom niet *bib* = puit? *Vischje* is in elk geval dubbel fout, want de met de *bib* (*Gadus lucus*) verwante *whiting* (*Gadus merlangus*) wordt 5 d. M. lang. Verder is *to bib* niet: slurpen, maar pimpelen, zuipen. T. B. geef zelf *a bibacious fellow* = aan den drank (verslaafd) en (*wine-*) *bibber* o. a. = zuiper.

BIER-RIGHT, baarproef. Waarom niet: baarrecht (van Dale)?

BIFACIAL, gelijk aan weerszijden, is zeer onduidelijk waar bedoeld is: having or furnished with two faces. Waarom staat nog steeds *bifarious* vóór *bifacial*? Moest bij *bifarious(ly)* niet vermeld worden dat het een term uit de plantkunde is? Hetzelfde geldt van *bijugate* = tweeparig.

BIG geeft *big bugs* als: groote hanzen, maar ook *big guns* komt in dezen zin voor, behalve dat het beteekent: groote (kansel)redenaars (vgl. T. B.). De *big wigs* noemen wij: (hooge)oomes

BIGAMY niet enkel: tweewijverij, maar ook: tweemannerij. Zie Murray, die o. a. opgeeft voor *bigamy:*

the crime of having two wives or husbands at once. Campagne geeft volledíger: tweewijverij, dubbel huwelijk.

BIGGIN als: klein houten vat, is niet te vinden. Zeer waarschijnlijk heeft T. B. de tusschen haakjes gegeven verklarende beteekenis van het woord, waarvan *biggin* gevormd is n. l. *piggin* van *pig*, a small earthen vessel, bij den kop gehad. Campagne maakt deze fout niet.

BILANDER wordt ook uitgesproken met *i* = *ai*. A geeft zelfs de uitspraak met *i* niet. M geeft beide. Vgl. ook *bimana* bij T. B, Ch., M. en M. S.

BILBERRY is niet: soort van braambes, maar soort van boschbes.

BILK geeft *that is a bilk* enkel in de beteekenis van: malligheid, onzin. Waarom ook niet: beetnemerij? Verder is *to bilk* by Thackeray ook gelijk *to evade, give the slip* en is misschien: iemand iets door den neus boren, dichter bij de Engelsche gebruikssfeer van het woord dan: het iemand toekomende hem onthouden.

BILL-BABE, papieren pop. Is dit Amerikaansch?

BILLY-COCK; flambard is fout Zie *Inleiding*. M. is hier werkelijk misleidend door zijn bewijsplaatsen en ook B. heeft: flambard met breede randen (?) en lagen bol. Voor allerlei beteekenissen van *billy* behalve: kameraad (T. B.) zie men B., maar in Australië bedoelt men met *billy* niet een trekpot, maar *a bushman's kettle.* In *Words and their Ways* van Greenough en Kittredge vindt men op p. 386: *billy* for a policeman's club, or (in Australia) a bushman's kettle.

BIRD geeft *neither bird nor fish* = geen vleesch of visch. Dit Engelsch is toch geen *standing phrase*?

BISHOP, ofschoon veel volledіger dan het grootere Woordenboek van A., vermeldt niet het zeer gewone *bishopric*. Verder had bij *to bishop* in plaats van „bevestigen" of „in de kerk opnemen" liever een andere beteekenis opgegeven moeten worden, n. l. die van *to appoint to the office of bishop* (M.) of *to supply with bishops* – vgl. bij T. B. *to officer* = van officieren voorzien. Wat heeft men ten slotte aan: *bishop's weed* = een moeielijk uit te roeien onkruid? Bovendien zijn er minstens twee planten, die dien naam dragen, de *Ammi* L. en *Aegopodium podagraria*. En heeft *bishop's wort* niet evenveel recht op een plaatsje als *bishop's weed?* Ook *bishop's wort* staat voor twee planten: 1. het juffertje in het groen, 2. de betonie.

BITE geeft *Once bitten twice shy* = een gebrand kind schuwt het vuur. Hoeveel Nederlanders gebruiken deze uitdrukking?

BITTER-SWEET geeft eigenlijk maar één beteekenis, maar die van: bitterzoet (*Solanum dulcamara*) ontbreekt. Verder is *bitter-sweet* een soort van appel, evenals wij ook een soort van zuurzoete appelen hebben.

BITTERN, roerdomp, brem. Welk brem? Beter was: moederloog van zeezout.

BIZ, verkorting van *business*. Kipling laat zijn klanten in *Stalky* & Co. nog al eens spreken van *biznai* = *biz*.

BLACK geeft: *he is not fit to black your boots* = uwe schoenriemen te binden. Dit moet zijn: ontbinden. De uitdrukking is ontleend aan *Johannes* I, 27:

Deselve ist die na my komt, welke voor my geworden is, wien ick niet weerdigh en ben dat ick sijnen schoenriem soude ontbinden.

Verder ontbreekt *the black-dog* voor wat mij noemen „landerigheid".

Het woord komt behalve bij Scott en Stevenson (M.) ook voor bij Thackeray, *The Newcomes* p. 390. Is a *black-fellow* duidelijk als: Australiër? Beter was: (Australische) neger. Voor *blackleg* als: knoeier (bij werkstakingen, d. i. iemand, die bereid is te werken, 1889) hebben wij het typische woord: onderkruiper. Deze menschen heeten soms *black-nebs* en ook (vaker) *rats*, dat T. B. juist omschrijft, maar waarbij het dekkende equivalent evenmin gegeven wordt.

BLADE geeft o.a.: flinke, eenigszins brutale kerel. Dit is te speciaal, daar *blade* zeer dikwijls eenvoudig *fellow* is: generally familiarly laudatory, sometimes good-naturedly contemptuous (M). Het woord is dan ook op deze wijze goed door T. B. gebruikt in Deel II, sub voce *jolig*, waar hij: een jolige vent, weergeeft door *a jolly blade* (*fellow*). Gewoonlijk krijgt *fellow* de nuance van zijn beteekenis van het voorafgaand bijv. naamwoord. Als zoodanig kunnen behalve *jolly* dienst doen: *brave*, *bullying*, *blustering*, *knowing*, *swaggering*, en meer andere.

BLANKET geeft o.a.: opgooien (in een deken) en *blanketing*: de straf van het opgooien in eene deken. Waarom niet: jonassen?

BLATTER = kletteren komt zoo goed als nooit voor.

*BLAZER, gekleurd sporthemd bij Jerome K. Jerome, *Three men in a boat* p. 97:

George has bought some new things for this trip, and I'm rather vexed about them. The *blazer* is loud.

*BLEACH-FIELD, bleek (Roorda, *Leerbk. I.*) — vgl. *bleach-ground.*

BLIND, jaloezie. Dit is in dezen zin niet voldoende. Campagne geeft het vollediger. Waarom nog steeds *a blind letter* pas na het werkwoord *to blind?*

*BLOB = inktmop in Hughes, *Tom Brown's schooldays* p. 55. Campagne heeft de samenstelling **blob-cheeked.* Zie verder M.

BLOCKADE geeft *Paper blockade* = onvoldoende blokkeering, maar deze vertaling is ruimer dan het Engelsch. Bedoeld is: een blokkade (enkel) op papier. M. verklaart het als volgt: *paper blockade*, one that is declared by a belligerent party to exist, but is not effective.

BLOOD geeft als persoonsaanduidingen: zedeloos mensch, fatje. Als zoodanig is het woord verouderd: obsolete in Great Britain except as a reminiscence of last century (M.). Verbonden met *young* heeft het zijn „zedelooze" beteekenis geheel verloren en duidt eenvoudig een jonger nuttig lid van de eene of andere partij aan. Het *bloodbaptism* is bij de Roomschen: het doopsel des bloeds en *blood-money* heet gewoon: bloedgeld (zie van Dale). Verder wordt *bloody* nog altijd enkel gegeven in de verbindingen *bloody-flux* en *bloody-sweat*, waar ook niet-kenners van het Engelsch

weten, dat dit een „gemeen" woord is. Het wordt in de laagste kringen der maatschappij bijzonder veel gebruikt in den zin van: *very ..... and no mistake, exceedingly, abominably, desperately.* Men zie de verklaring bij Murray: *bloody drunk = as drunk as a blood* waar *blood* de door T. B. vermelde beteekenis van: zedeloos mensch (lees *aristocratic rowdy*) heeft. Er zal wel eerder aan dit *bloody* het *blood* uit den vloek *'s blood* voor *God's blood* ten grondslag liggen, alsmede uitdrukkingen als *bloody Papist, Romanist* (1557, 1691). Omdat het woord zoo bijzonder aanstootelijk is, verbloemt men het in de 19e eeuw tot *blooming*, waarvan T B. drie voorbeelden geeft: *blooming nonsense* = groote nonsens, *a blooming idiot* en *blooming beaks* = beroerde magistraatspersonen. Maar „groot" en „beroerd" zijn niet voldoende. Hoe zal men bijv. weergeven *the blooming lot, blooming hard* enz.? Vgl. Stoffel, *Studies* p. 211. Wel geeft T. B. een nieuw woord *bluggy* = bloederig. Dit zal ook wel een verbastering zijn van het zoo geschuwde *bloody*. Men vertale dan ook niet: bloedig door *bloody* zooals T. B. in Dl. II doet maar door *sanguinary.*

BLOT geeft *Mercy blotted out the accusation* = de genade deed de aanklacht te niet, wat niet door den beugel kan. De passage is een reminiscentie van *Tristram Shandy* VI, 8. Bedoeld is daar: de barmhartigheid, niet: de genade.

BLUE als subst. is ook = *blue stocking* (Thackeray, *Pendennis* 435 en 470). Murray geeft bewijsplaatsen uit Mad. d'Arblay, Byron, Irving, Disraeli en Miss

Muloch! Verder is *blue* niet duidelijk als: gemeen, waar *indecent*, *obscene* bedoeld is, terwijl *in a blue funk* niet is: zeer toornig, maar: verschrikkelijk in de rats. Evenals *blue-jacket* voor: matroos in het algemeen gebruikt wordt, is *blue-bonnet*, niet alleen: platte schotsche muts, maar ook: Schot in het algemeen. Vgl. *broad-brim* ook = Kwaker.

BODE, als subst. niet vermeld, is bij Ch. Reade nog al eens = bod.

*BODEFUL mag niet ontbreken, daar M. er bij aanteekent: very frequent in modern poets and essayists Het beteekent: beteekenisvol, onheilspellend.

BODKIN geeft voor *to sit* (*ride*) *bodkin* de juiste verklaring, maar niet de typische uitdrukking: kadetje rijden. Volgens M. S. is de beteekenis reeds ruimer geworden. De personen, waartusschen men *bodkin* zit, hoeven nog geen dames te zijn.

BODY-COLOUR is niet: goed blijvende, vaste kleur, maar: dekkleur, grondverf.

BOHEMIA is ook wat men noemt: *a Bohème* in de artistenwereld.

BOKO is: neus, maar in het rauwste slang en wordt ook gebruikt voor: nonsens, klets, humbug in de uitdrukking *it 's all boko.*

BONE geeft: *I will work to the bone for you* = mij kapot werken. Nog altijd is hier in het Engelsch *my fingers* na *work* niet ingevuld. Verder geef ik een van de drie plaatsen uit Thackeray's *Pendennis*, waarin *bones* (het niet vermelde) dobbelsteenen beteekent:

1. I saw you sit down to écarté last week at Trumpington's,

and taking your turn with the *bones* after Ringwood's supper. They'll beat you at it, Pen, my boy, even if they play on the square.

Ook M. geeft een plaats bij Thackeray en wel uit *Vanity Fair*. Campagne is hier in orde.

BOOHOO geeft weer half werk, want als subst. beteekent het niet enkel: het grienen — zie *Pendennis* p. 644, waar gesproken wordt van *a bohoo of laughter*. Murray omschrijft het dan ook: a word imitative of the sound of noisy weeping or laughter.

BOOK geeft *book of reference* = encyclopaedie — het eerste is ruimer van beteekenis. Verder is *booked* ook: ten doode opgeschreven (Stevenson, *St. Ives* p. 22) en een *book-stand* in de eerste plaats niet: boekenstalletje, maar: boekenrek. Spiers en Pond adverteeren: *revolving book-stands*.

BOOST is een Amerikanisme en door W. zelfs aangeduid als *low*. De vertaling: verheffing, inspiratie, dekt het woord dus niet. Bovendien beteekent het eenvoudig: a lift, a shove up (M), dus wat wij noemen: een douwtje (fig.). Bovendien is *to boost* niet: duwen, omhoog werpen, maar: een douwtje geven en zelfs: verhoogen, welke beteekenis ook M. nog niet heeft. Ze blijkt duidelijk uit *Fables in Slang* van G. Ade p. 72:

The only thing that worried the congregation was the Fear that if it wished to retain such a Whale it might have *to boost* his Salary.

BOOT geeft *Butcher-boots* = jachtlaarzen. Is hier bedoeld *Blucher-boots?*

BOTTLE geeft o.a.: pak hooi. Wat is dit? Boven-

dien komt dit *bottle* haast uitsluitend voor in de uitdrukking *to look for a needle in a bottle of hay.* Verder is *bottle* dikwijls behalve: flesch ook: waterkaraf en *bottle-jack* niet vermeld.

BOUNCE is niet ook: verwaandheid, maar *aplomb*, terwijl *to bounce* moeielijk gaat als: négeren, waar *to bully*, *to blow up*, d.w.z.: donderen, een schrobbeering geven, bedoeld is. Nog had hierbij gevoegd kunnen worden dat *to bounce* (Amerik.) volmaakt overeenstemt met ons: den bons geven en misschien wel als zoodanig van Hollandschen oorsprong is.

BOUND kan uitgebreid worden met de beteekenis; zeker, terwijl *bounder* = opsnijer, ploert, vlegel ook is: poen, patser. Bas Veth's: „Indische patsers" is volkomen weer te geven door: *colonial bounders.*

*BOW-WINDOWED is in *slang* achtige taal = big-bellied. Als zoodanig komt *bow-window* voor bij Marryat, *Poor Jack I:*

A very large man ..... with what is called a considerable *bow-window* in front.

Thackeray heeft in *Pendennis* Ch. XXXIV:

Look at that very *bow-windowed* man.

Anstey geeft in *Vice Versa* p. 18:

He had expected to see his own familiar *bow-windowed* presence there — but somehow, look as he would, the mirror insisted upon reflecting the figure of his son Dick.

Ook Kipling heeft het in *The Story of the Gadsbys*, maar wat W. vertelt in zake *bow-window* en *baywindow* is onjuist. De omschrijving van T. B. is beter.

BOWDLERIZE is niet direct: verknoeien, bederven, maar

eenvoudig: castreeren (van een schrijver) — vgl. **bowdlerization* bij B. Zie *castrate.*

BRAHMA verwart den god Brahma der Hindoes met Bramah, (1749—1814) den Londenschen slotenmaker, thans: Needs & Co. late Bramah & Co. 100 New Bond Street. Daar zijn te krijgen niet alleen *Bramah looks* (T. B.) — maar ook *Bramah jewel safes,- cases,- despatch boxes,- purses,- gold master keys*, etc.

BRANDY-PAWNEE is een vermeerdering, maar geen aanwinst, door dat het verklaard is als: soort van sterken drank (in Indië veel gebruikt). Het is eenvoudig *brandy* + *pawnee* = brandy + water (*pani* = water). Thackeray heeft in *Vanity Fair*: the refreshment of *brandy — pawnee.* Waarom niet duidelijk aangegeven welk Indië, Nederlandsch of Engelsch, bedoeld is? Op zeer veel plaatsen zal dat oningewijden tot verkeerde begrippen brengen.

*BRASSEY — ? In *Pro Patria* van Max Pemberton leest men op p. 27:

What befalls him who takes a cleek when he should use a *brassey*? Assuredly he is bunkered.

Behalve *brassey* mist men bij T. B. uit dit stukje ook nog *cleek* = klamp, haak en *to be bunkered* = gesjochten zijn? Wel wordt *cleek* gegeven i. v. *cleak.*

BRASSET is geheel fout, afgezien van het feit, dat het woord zelden of nooit gebruikt wordt. Het is afgeleid van *bras* = arm en dus kan het onmogelijk beteekenen: helm, wapenrusting (van het hoofd) In de *Cyclopaed.* van Chambers (1751) staat i. v. *armor*:

A compleat Armor antiently consisted of a casque or helm, a gorget, cuirasse, gantlets, tasses, *brassets*, cuisses, and covers for the legs, to which the spurs were fastened.

BREAD geeft *Don 't quarrel with your bread and butter* = Doe met lust waarmee ge uw brood verdient. Dit is niet, wat er in het Engelsch bedoeld is n. l.: handel niet tegen uw eigen belang in, sta u zelf niet in den weg, enz. Verder is *bread and cheese* niet, ook: schamel voedsel, maar: het noodigste levensonderhoud. Waarom toch *bread-winner* = kost-winner, waar wij óók: broodwinner hebben? Dit is natuurlijk niet van belang, maar de gewone en dichtst bij liggende vertaling moet toch het eerst gegeven worden, als ze voor de hand ligt. Bedenkelijk wordt het ongewoon vertalen bijv. onder *break*, waar *to break a lance with* weergegeven wordt door: het opnemen tegen en *to break the ice:* den weg banen. In het laatste geval dekt de letterlijke vertaling de Engelsche uitdrukking volkomen, wat „den weg banen", niet doet. Bovendien komt *to break the ice* = den weg banen misschien niet zoo vaak voor als = een pijnlijk stilzwijgen of de stijfheid en gedwongenheid tusschen eenige personen doen ophouden door een noodzakelijk maar netelig gesprek te beginnen. Waarom: *That will break your neck* = u ruineeren, waar: dat zal u den nek (doen) breken, ten dienste staat? Doch hetzelfde kan men vragen op honderden plaatsen, wat niet mag in een dictionnaire, die de pretentie heeft tegelijk een *Word- and Phrasebook* te zijn. Zoo'n boek moet tegelijkertijd een studie zijn van of ten minste een bijdrage tot de vergelijkende idiomatiek, waarin nog zoo veel

te doen valt, als men let op de tallooze beteekenis-vertalingen, waaraan onze Hollandsch-Engelsche woordenboeken zich schuldig maken of op het geringe aantal parallel-plaatsen, dat bijv. Dr. Stoett in zijn *Spreekwoorden*, *Spreekwijzen*, *enz.* voor het Engelsch heeft weten te verzamelen uit B. en T. B.

BREAST geeft *a sore breast* = een slechte borst. Dit moet zijn: zwerende borst van een vrouw.

BREATHE kan nooit zijn: sterven, wel leven! Heeft T. B hier over het hoofd gezien, dat *to die*, *expire* staat achter *to breathe* in verbinding met *one 's last*, *one 's last breath (gasp)?*

BREED geeft: *What is bred in the bone will not out of the flesh* = het bloed kruipt waar het niet gaan kan. Onder *bone* wordt deze zelfde zegswijze vertaald: de natuur verloochent zich niet! Het laatste is goed, maar niet idiomatisch genoeg. Wij zeggen (minder deftig): een vos verliest wel zijn haren, maar niet zijn streken. Het bloed kruipt waar het niet gaan kan, is de vertaling van *blood is thicker than water*, in het oudere Engelsch *kind will creep where it may not go* (Cf. De Beer en J. Irving, *Lit. Reader* I, 172).

BRENT HILL geeft: *He is looking from under Brent Hill* = hij ziet vol verliefdheid en vergoding naar, wat zeer te betwijfelen is. Cobham Brewer vertelt in zijn *Dict. of Phrase and Fable* het volgende:

Brent-hill means the eyebrows.

Looking or *gazing from under brent-hill.* In Devonshire means frowning at one; and in West Cornwall *to brend* means to wrinkle the brows. It is very remarkable that the word should have such opposite meanings.

M. S. geeft alleen *brent*.

BRIDGE geeft niet het bekende kaartspel, thans zoo in de mode.

BRING geeft op twee verschillende plaatsen — zie het geheel verwarde artikel — *brought to*, maar niet *brought to* = overgehaald, omgepraat.

BRIT ontbreekt als afkorting van *Britain*, *British*.

BROAD-SHEET is ook = *broad-side:* pamflet.

BROIL is wel: het erg warm hebben, braden (fig.), maar niet: zweeten.

BROTH is eerder: bouillon of vleeschnat (Campagne) dan: groentesoep met vleesch erin gekookt (Cf. M.). Verder is *a broth of a boy* gebruikelijker dan *a broth of a fellow*. De *standing phrase* heeft *boy* zooals blijkt uit Byron, *Don Juan* 8,24:

But Juan was quite »a broth of a boy".

BROWN geeft enkel: bruinen als werkw. Dit verklaart niet *to brown it* = to shoot at random (Roorda, *Eng. Leesb.* II p. 135). Is *he did him brown* niet eer: hij zette hem leelijk af dan: hij bedroog hem? Vgl. *done brown* = op, alles verloren hebbend (T. B.). Verder is *brown Bess* ook: geweer (in het algemeen) en ontbreekt *browning* = bruinsel (Ch.).

BROWNIE is geen: huisfee, maar de *wee brown man*, die zoo dikwijls voorkomt in Schotsche balladen en vertellingen. Vgl. M. S., die er voor geeft: etwa Heinzelmännchen.

*BUCELLAS komt voor = Portugeesche witte wijn van Bucellas (bij Lissabon) in Dickens en Hood (M) en ook bij Thackeray (*Men's Wives* p. 140 New cent. Ed).

BUCK geeft o. a.: fat, maar niet *buck* as a form of familiar address (M). In M. vindt men echter geen bewijsplaats. Dickens gebruikt het nog al eens in dien zin, bijv. *Nich. Nickleby*, Ch. XXX:

Now, here I am, my *buck*, and what have you got to say to me?

Verder is *to buck* = paren (van dieren) te algemeen. De bedoelde dieren zijn meestal hazen en konijnen. Voor *to buck* van paarden gezegd is: bokken, het technische woord, terwijl ontbreekt *to buck up*, zeer gewoon voor: zich taai houden. Soms is het = zich optooien, mooi maken.

*BUCKEEN = a young man belonging to the second rate gentry of Ireland, etc (M.) is te vinden in Herrig (p. 639).

BUD is ook: bakvischje (*Taalstudie* IX 229)

BUGLE is niet: wonderkruid, maar: zenegroen.

BULB ook: uitzetting (van de buis, b. v. onderaan barometer of thermometer). Voor een barometer is dit onzin.

BULL ook = *bull's eye*. Zie Steevens, *With Kitchener to Khartum* p. 6:

When the recruit made a *bull*, ... the white sergeant cried *Quaiss kitir*.

BULLDOZE, ranselen, den mantel uitvegen, uitkleeden, is een Amerikaansch woord. Op vele plaatsen zijn de Amerikanismen als zoodanig aangeduid, op andere weer niet. Voor: uitkleeden, is misschien: donderen, brutaliseeren, beter. B. wijst op de beteekenis *to bully* door o. a. te geven: dwingen tot. T. B. vermeldt deze beteekenis niet.

BULLET is vermeerderd met: *to get the bullet*, maar helaas zonder vertaling. Deze is beslist noodig, daar deze uitdrukking beteekent: ontslagen worden, zooals blijkt uit *Punch*, 17 Sept. 1887, pag. 126:

I have just *got the bullet*, Mate, — sacked without notice, — I wonder what pull my possessin' the vote is.

Blijkbaar heeft Baumann in zijn *Londinismen* deze bewijsplaats uit *Taalstudie* IX p. 230 overgenomen.

BUM: achterste, maar ook = *bumbailiff*, zooals blijkt uit Zangwill, *the Bachelors' Club* p. 73:

I have been a penny steam-boat steward, a *bum*, a dog-fancier, a mesmerist, and a super.

Wat *bumbailiff* (nooit *bumbailif!*) betreft, dit is veel te verheven weergegeven als: onder-baljuw. Het is het Fransche *pousse-cul* = dienders- of deurwaardersknecht (Valkhoff) in den meest verachtelijken zin, dus nietveel meer dan de vroegere „rakkers" der schouten.

BUMPER geeft: *bumpers, Gentlemen!* = Heeren, neemt uwe volle glazen op! Toch wel eerder: de glazen gevuld!

BUNCH komt ook veel voor = *lot*. Vgl. Rita, *Souls* p. 163:

I'm sorry for that, said Mrs. Brady gravely. She 's really the best of the *bunch*.

Dit laatste is reeds een soort van *standing phrase*, zooals blijkt uit M., daar hij geeft als modern, maar zonder bewijsplaats: *She is the best of the bunch*. Als *lot* of collectie is *bunch* reeds sedert het begin der 17e eeuw in gebruik.

BUNK, ook: naar kooi gaan (Kipling) en soms: 'em smeren = *to do a bunk*.

BURN geeft dit werkwoord niet in verbinding met *down* en *up*, het een: afbranden, het andere niet: opbranden, maar: opvlammen.

BURR is niet vermeld als klanknabootsend woord = (het) snorren, bijv. in *Pro Patria* van M. Pemberton p. 65:

The shriek of whistles, the *burr* of the crane, the jarring of steel bars, ... united in that discordant note of labour which only the largest undertakings may strike.

Het werkwoord is er nu bijgekomen als: mompelen, brommen. Het beteekent echter ook „brouwen" (bij het spreken).

BUS, enkel omnibus. Ook in gebruik als werkwoord. M. geeft het als: *to bus it* (vgl. *to cab it*, *to foot it*, *to rail it*, alle drie in T. B., en *to canoe it*), maar het komt ook voor zonder *it* in R. Broughton, *Dear Faustina* p. 165 Tauchnitz: It (the wretchedness) *buses* home with her to the flat.

BUSHMAN = bosjesman (drukfout!); iemand, die in een bosch woont. Maar de Australische *bush* is nog geen: bosch!

BUTTER geeft o. a. *to put butter on bacon* = een ding zonneklaar maken of bewijzen, maar hier moet het idee bij: ten overvloede, waar zulks niet noodig is. Waarom *butter* (*up*) niet = honig om den mond smeren? Verder is *butterfly* ook fig. van personen in gebruik = a vain, gaudily attired person; a light-headed inconstant person; a giddy trifler (M). Ons „vlinder" heeft niet al deze beteekenissen.

BUTTON is ook: valsche shilling bij Dickens, terwijl *buttons* niet vermeld is als: page (vgl. *boots*). Beter

dan: aanspreken, ter zijde nemen, voor *button-hole* is: aanklampen.

*BUYABLE = te koop (en) — vgl. *saleable.*

C.

CAABA: oude Arabische tempel te Mekka, met een geheimzinnigen zwarten steen er in gemetseld. Dit wekt een verkeerde voorstelling. Is een gebouwtje van 11.4 M. lang en 9 M. breed een tempel? De *kaaba* bevindt zich *in* den „Arabischen tempel," als het Heilige der Heiligen. Slechts een enkele maal wordt met *caaba* de heele „tempel" aangeduid.

CABIN geeft nu als uitbreiding van het artikel: *to crib, cabin and confine the judgment of people* met geen andere verklaring dan *to cabin* = opsluiten of wonen in eene *cabin*. Zelfs al weet men, dat dit een toespeling is op een bekende *familiar quotation* uit Macbeth, dan zal het nog heel wat hoofdbrekens kosten om ze te vertalen. De liefhebberij van T. B. om allerlei citaten uit door hem gelezen of gecommenteerde stukken (bijv. Dickens' *Christmas Carol* op vele plaatsen) in zijn woordenboek onder dak te brengen, zal menigen gebruiker hier een harde noot te kraken geven. Zie ook *cake*.

CABINET geeft *cabinet-picture* = kleine schilderij van aanzienlijke waarde. Heet dit niet: kabinetsstuk?

CAB(E)IRI: demonen, vereerd in Lemnos en andere eilanden, vooral die van het vuur, het koren en den wijnstok.

Waar zelfs M. en Rich dit woord niet hebben, is het onbegrijpelijk, waarom dit opgenomen is.

Maar nu het opgenomen is, moest het ook goed verklaard zijn. Ter vergelijking geef ik hier, wat Lübker er van zegt:

Kabeiren, die Gewaltigen, die Groszen, ein Kreis von 7 oder 8 phoinikischen Gottheiten, die Genien der Ordnung und des Rechts, die Lehrer des geheimen Wissens und überhaupt aller Künste, die Schutzgeister auf den kühnen Meerfahrten .....

CACAO is niet: cocoaboom, maar: cacaoboom en *cacaobutter* eenvoudig: cacaoboter en niet: cocoa-olie-vgl. van Dale en T. B., Deel II.

*CADASTRE wordt in Dl. II gegeven ter vertaling van: kadaster.

CADRE is enkel: kader (van een regiment) — niet: staf.

*CADUCEUS, staf van Mercurius, omdat *caducean* wel gegeven is.

CAIN had gegeven moeten worden, al was het alleen maar voor de aanduiding der uitspraak. Bovendien komt het woord voor in *to raise Cain*, lawaai schoppen, herrie maken, enz. (zie Stevenson, *Treasure Island* p. 30), maar toch zeker niet = amok maken (B).

*CAIRNGORM komt voor bij Byron = rooktopaas.

CAJEPUT — waarom niet de betere spelling *cajuput?* — geeft: kajepoet-olie. Het moet zijn: kajoepoet(ie) van het Maleische *kajoepoetih*. Zoo vindt men in Hollandsche lexicographische werken ook nog steeds *bamboes* voor *bamboe*, *pampelmoes* voor *pompelmoes* en *rottang* (zie *cane* in T. B.)

CAKE is niet *up to date*, doordat het den bekenden *cake-walk* dans niet vermeldt. In 1899 reeds vond men het in Londensche kranten, bijv. den *Morning Leader* 6 Juni, waaruit ik deze passage opteekende:

..... he seemed not so much at case in them (viz. the pathetic periods) as in such moments of unguarded frolic as an impromptu *cake-walk* afforded.

CALAMINT, aromatische plant! In het Hollandsch heet ze: kalament (vgl. van Dale).

CALASH: licht rijtuigje, kap van een rijtuig (er moet bij: of kinderwagen, enz.), kap (voor dames). Het rijtuigje heet in het Hollandsch: calèche — de kap: kales. Kap is niet duidelijk zooals blijkt uit de volgende passage uit *Cranford* van Mrs. Gaskell p. 119 (uitg. Macmillan 1898):

Do you know what a *calash* is? It is a covering worn over caps, not unlike the heads fastened on old-fashioned gigs; but sometimes it is not quite so large.

*CALCEOLARIA komt behalve bij R. Broughton voor in *Elizabeth and her German Garden* (Tauchnitz p. 118). De *calceolaria* is = de **slipperwort*, pantoffelbloem papeschoen, venusschoen, enz. geheeten.

CALL geeft o. a. niet: invite. Verder is *to call over the coals* = uitschelden, veel te sterk. Hier beteekent het: een geduchten uitbrander geven (Campagne: iemand de les lezen, den mantel uitvegen). *Call-loan* ontbreekt = opzegbare leening.

CALOTTE is nooit: militaire muts. Verder is „ronde holte" ook niet duidelijk.

CALVARY: hoofdschedelplaats(?), kruisberg. Waarom niet: calvarieberg? Dit geeft alle beteekenissen weer. Meer bekend bij de Roomschen is: kruisweg-staties. Op dezelfde wijze geeft T. B. voor *Golgotha*, martelplaats, waar wij ook Golgotha hebben. Zie verder B. voor dit woord.

CAMBIST is niet: effectenhandelaar, maar zooals Valkhoff heeft: wisselaar, die in wissels handelt.

*CAMPANOLOGIST, iemand, die (in een café-chantant etc.) melodiën op bellen te hooren geeft.

CAN, Amerik. bus, blik. Vgl. *to can.*

CANARD: bedriegerij, leugen, aardigheid. Dit geeft niet weer wat *canard* is. Zie van Dale.

CANDLE geeft: *You cannot burn the candle at both ends* = men kan niet van alles te gelijk profiteeren. De beteekenis is heel anders en wel: verkwistend zijn; zijn gezondheid ondermijnen of zijn krachten uitputten door een buitensporige levenswijze — vgl. het Fransche: *bruler la chandelle par les deux bouts* met dezelfde beteekenis. Verder is *that is not worth the candle* minder goed dan *the game (play) is* enz. Waarom dit o. a. vertaald wordt: Dat is het zoeken niet waard, is onbegrijpelijk. De eenige goede vertaling is de in de tweede plaats gegevene: het sop is de kool niet waard. Voor lezers van Kipling is *candlestick* = kandelaar niet voldoende. In *The Gadsbys* leest men: Mallard was a *candle-stick* = de Fransche *chandelier*, zoo aardig beschreven door A. de Musset. Ook M S. kent deze beteekenis nog niet.

CANTONMENT moet met het oog op Indië geven: kampement. Wat in Eng.-Indië de *cantonments* zijn, noemen wij niet: kantonnement, maar: kampement.

*CANYON = CANON.

*CAPITATION-FEE is een percent van het schoolgeld van iederen leerling. Zie de advertenties bij vacatures.

CAPON is ook werkwoord = snijden, castreeren; eveneens *capriole* = bokkensprongen maken.
CAPTIOUS, bedriegend?
CAPTIVATE stelt naast elkaar: bekoren, boeien, en ... onder het sim krijgen! Hier loopen de taalsfeeren toch wel wat al te veel uiteen.
CAR is ook het schuitje van een luchtballon.
*CARBON-POINT, koolspits.
CARCASS ook: vuurkogel (Poutsma, *Do you speak Engl.* 201).
CARD in *sure card* kan ook van personen gezegd worden. Eveneens heeft men a *knowing* (*old*) *card* bij Dickens en bij Thackeray *a slippery card* in *Pendennis* p. 519: Get it (your money) while you can — he 's *a slippery card.* Verder nog *a queer card.* T. B.: tijpe en origineel, zijn nu werkelijk een aanwinst, maar misschien is „snijer" voor origineel beter.
CARDINAL is niet: korte vrouwenrok, zooals blijkt uit Sheridan, *The Duenna* I, 3, 193: My *cardinal* and veil are in her room, maar een soort mantel. Ook de volgende passage uit *The Virginians* van Thackeray bewijst dit: Get mij lady's hat and *cardinal*, Betty. Dit is op p. 371. Voordien vinden wij het woord op p. 301 wel niet onopzettelijk naast *cape:*
The girls went off straightway to get their *calamancoes, *paduasoys. falbalas, furbelows, capes, *cardinals*, sacks, negligées, solitaires, caps, ribbons, mantuas, clocked stockings, and high-heeled shoes, and I know not what articles of toilette.
Voor deze ééne passage schiet het woordenboek op niet minder dan vier plaatsen te kort, n. l. *calamancoes*,

paduasoys, *falbalas* en *cardinals*. B. had *cardinal* al goed in 1895!

CARPET is niet ook: karpet, maar: tapijt, (vloer)kleed. Karpetten ziet men niet veel in Engeland (Vgl. Dr. C. Stoffel, *Eng. Leesbk.* I p. 149).

CARROT geeft: gele wortel en *carrots* = rood haar. Daarnaast staat *carroty* zonder vertaling, terwijl er twee moeten staan, n. l.: wortelkleurig en roodharig. Verder is *carrots* ook = „rooie". Ook B. heeft dit niet.

CARRY vermeldt niet de uitdrukking: *to carry it high* = zijn neus in de lucht steken = *to carry wind*.

*CARTOONIST, teekenaar (van *cartoons*) in **lightning cartoonist:* snelteekenaar.

*CARVEN, deelwoord van *to carve*, zooals M. geeft: its present use is a 19 th. century revival, originally poetical, but now frequent in rhetorical prose. M. geeft zijn laatste bewijsplaats uit Dowden 1879, maar ook in den roman van gisteren (nl. 1902) is het te vinden — zie L. Mallet, *Sir Richard Calmady* p. 68.

CARYATID, vrouwenbeeld in eene lange robe, om tot steun te dienen bij consoles, etc. is wel wat omslachtig! Wij hebben ook *caryatide* (van Dale). En waarom in de eerste plaats bij consoles?

CASE-HARDEN is = den buitenkant hard maken (van ijzer), zegt T. B. Vermeld had moeten worden, dat het dikwijls fig. gebruikt wordt, waar wij zeggen: in de wol geverfd, dikhuidig (fig.) Uit de *Rev. of Reviews* noteerde ik: *case-hardened* pay-for-me-ladies.

*CASHEW = *cashoo*

CASKET is ook: doodkist (Amerik.) — zie M.
CASSOCK, kleed der geestelijken onder hun toga, soutane, is niet voldoende. Voor geestelijken zou minstens Anglikaansche behooren te staan, terwijl zelfs *boys' cassocks* door Spiers en Pond geadverteerd worden. Vroeger = kapotjas.
CASTOR-OIL: palmolie (purgeerend). Bedoeld is eenvoudig: castorolie. Wil men een Hollandschen naam, dan: wonderolie. T. B. is in de war gekomen door dat de Ricinus, waarvan die olie gemaakt wordt, ook wel eens *Palma Christi* (zie W.) heet. M. heeft in een bewijsplaats: *oleum palmae Christi.*
Men bedenke verder, dat de *castor oil pills*, die thans in Engeland verkocht worden geen castor olie bevatten. Ook heeft men *castor beans*
CASTOR AND POLLUX is niet ook: meteoor, maar hetzelfde als het door T. B. goed verklaarde *corposant*, nl. St. Elmsvuur. M. citeert uit Falconer: *Feu Saint-Elme*, a corposant, sometimes called Castor and Pollux.
CASUAL = landlooper, tijdelijk slaapgast van personen gezegd, is te speciaal. Het is in de eerste plaats: der gelegentliche Arbeiter, Tagelöhner (F.) Verder zijn *casuals* de bij een of andere ramp omgekomenen. B. heeft ook enkel: vagebond, maar *casuals* goed. Als zaaknaam is *casual* = *casual ward*, wat F. veel juister weergeeft dan T. B.
CAT is o. a. ook: zacht windje. Waar of wanneer komt dit ooit voor?
*CATACLYSMIC = *cataclysmal*, maar voor deze beide woorden is *cataclysm* als: overstrooming, ramp, niet

voldoende. Er moet bij: a sudden convulsion or alteration of physical conditions. In overeenstemming hiermee vertaalt Valkhoff *cataclysme*: geweldige beroering der aardoppervlakte.

CATALOGUE, geregelde lijst. Wat zegt dit voor den vreemdeling of voor den Hollander? Waarom niet catalogus, als bijv *catafalque*, dat toch minder bekend is dan *catalogue*, eenvoudig vertaald wordt door: katafalk? Waarom *to catalogue* weer: catalogiseeren? Zie eveneens *cataract* = cataract (oogkwaal), waar wij hebben: grauwe staar.

CATAMARAN geeft M. ook met den klemtoon op de derde lettergreep.

CATAPHONICS: leer van de geluidsweerkaatsing. Dit is goed, maar *catacoustics*, dat precies hetzelfde is, wordt omschreven: het deel der acoustiek, dat over echo's en teruggekaatste geluiden handelt!

CATARRH is niet voldoende als: koude op de borst, zware verkoudheid, waar wij ook hebben *alcoholic*, *chronic*, *gastric*, *uterine catarrhs*, om nog te zwijgen van *epidemic catarrhs* en *summer catarrhs*.

CATCH niet vermeld als: klink, knip (van paraplu, etc). Verder is: beurt — of wisselzang minder juist — meestal: kánon. Ook „woordspeling" is niet goed — eerder: toespeling, vraag om iemand er in te laten loopen, dus = *catch question*. Het artikel is er overigens zeer op vooruitgegaan door betere rangschikking, door het opnemen van *to catch up* en de uitbreiding van *catch-word*, maar *catch-line* = opvallend onderwerp van den dag, is nog niet mooi (vgl. *catch-phrase*).

Waarom komt dit woord voor op twee plaatsen, een dozijn regels van elkaar? Is *catch-line* in de typographie: regel aan het hoofd van een pagina? Vgl. *catch-word* = woord onder den laatsten regel van een bladzij.

*CATE mag niet ontbreken als: spijs, voedsel, lekkernij. Zie de woordspeling in Shakespeares *Taming of the Shrew* II, 1, 1905 waar Petruchio zegt:

You lie, in faith; for you are call'd plain Kate,
And bonny Kate and sometimes Kate the curst;
But Kate, the prettiest Kate in Christendom,
Kate of Kate Hall, my super-dainty Kate,
For *dainties are all Kates* ... .

Dr. Burgersdijk heeft de laatste woordspeling weergegeven door heel aardig te vertalen: Wat Kaatje heet is poez' lig.

Behalve bij Scott en Disraeli (zie M.) komt het woord ook voor bij Tennyson. Meestal vindt men het in het meervoud, wat T. B. dan ook geeft = lekkernijen, maar zoo dat zelfs het zakwoordenboekje van Jaeger vollediger is, daar het de beide beteekenissen vermeldt.

CATILINARIAN is niet vermeld als adjectief = Catilinarisch, *Catonian* daarentegen wel.

CAT'S PAW is niet: een bedrogene. Grose geeft in zijn *Classicial Dict of the Vulgar Tongue* (1785) onder *cat's paw*: to be made a cat's paw of, to be made a tool, or instrument to accomplish the purpose of another. Bedrogene past eigenlijk voor geen enkele der door M. gegeven bewijsplaatsen.

CAVE geeft voor dit woord in de taal der politiek het bukken of toegeven (in verachtelijken zin), met

deze illustreerende bewijsplaats *That statesman's cave estranged his own party from him* = zijn toegeven vervreemdde zijn eigen partij van hem. Dit lijkt naar niets. In de politiek is een *cave* volgens M.: the secession of a small body of politicians from their party on some special question. Ook: the malcontent body so seceding. Deze secessies zijn niet de uitdrukking van een verachtelijk toegeven, maar eerder een uiting van oppositie of partijbreuk. Men zie verder het in 1894 verschenen *Studies in English* van Dr. Stoffel. De heer T. B. heeft te veel gedacht aan de fig. beteekenis van *to cave in* = toegeven. Tusschen haakjes, dit *cave in* is niet enkel: uithollen, maar ook: inslaan, doen inzakken.

CAVORT geeft boudweg: Amerikaansche vorm van *curvet*, waar M. zegt: Etymology uncertain. Is *cavoort* — hetzelfde woord bij Bret Harte (*Thankful Blossom* p. 150 Tauchnitz) — een méér voorkomende vorm of een drukfout?

CAW geeft niet *caw me*, *caw thee*, ook niet onder *ka* of *claw*. Het beteekent: zooals je mij doet, zoo doe ik je weer.

CEDRIK moet zijn *Cedric*.

CELANDINE, zwaluwkruid. Misschien is deze plant beter bekend als: stinkende gouwe.

CELEBRANT is niet enkel: de priester, die de mis opdraagt, zooals blijkt uit Thackeray, *The Verginians* p. 802:

Never were the words of the Prayer-book more beautifully and impressively read than by the *celebrant* of the service.

CELLARET: keldertje (voor wijn). Beter: likeurkeldertje.

*CELLULOID = celluloide, bijv. in advertenties: *celluloid collars.*

CEPHALIC, adj. = tot het hoofd behoorend. Maar *cephalic snuff* dan? Verder zie men o. a. *ceramic*, *cerberean*, *cereal*, *cerebral*, *cervical*, *cesarian*, *cetic*, alle niet dit ongelukkige: behoorend.

*CERT niet gegeven als afkorting van *certainty* — bij M. trouwens ook niet, terwijl M. S. er voor geeft *certain(ly)*. Zie Oppenheim, *A Millionaire of Yesterday*, Ch. X: That's a *cert!* Verder is *certainty* niet alleen: zekerheid, maar ook: iets zekers, een vast inkomen.

*CHALK HEAD, crayonteekening (Thackeray). Ook M. S. heeft deze beteekenis niet.

CHARLES'S WAIN, de Zevenster of Wagen (in het sterrenbeeld de Groote Beer). Waarom: in? Heeft T. B. hier verkeerd *des* vertaald uit het Duitsche: der Himmelswagen (Sternbild des groszen, zuw. auch des kleinen Bären)?

CHARM geeft concreet enkel: toovermiddel. Het is ook: charivari-voorwerp. Wat wij „charivari" noemen, is *a bunch of charms.*

CHASUBLE is kazuifel, niet: miskleed.

CHAT is ook een vogel verwant met den *wheat-ear* = tapuit. Verder is *chatty* niet voldoende = praatziek — men zegt ook: *a chatty book.*

*CHATEAU: kasteel komt in het Engelsch vaak voor (Gomm, *Engl. Reader* p. 110).

*CHAWBACON, boerenpummel (Stevenson, *St. Ives* p. 109).
CHEEP: tsjilpen, zegt T. B. Ook van dingen wordt het gezegd, bijv.: *his boots cheeped* (Barrie, *The Little Minister* Ch. XXX).
CHEESE komt by Thackeray voor in den zin van: diepe buiging. Dit komt van het spelletje *to make cheeses* = het Fransche *faire des fromages.* Verder is *cheesy* niet alleen: kaasachtig — men zegt ook: *a cheesy stroke* waarin *cheesy* beteekent *fine, showy* (M).
*CHEETAH, jachtluipaard.
CHEROOT, soort van sigaar (zonder punt.) Waarom niet gewezen op den Manilla-vorm? Kipling gebruikt het soms = sigaar, Mal. *seroetoe.*
CHESTNUT is niet: aardigheid, grap, maar: afgezaagde ui. Het is zéér de vraag of *That is a chestnut* ooit beteekent: er is niets van aan.
CHEVIOT ook: cheviot
*CHEVY komt nog al eens voor in de beteekenis van: achterna jagen, hard loopen. Zie o. a. Conan Doyle, *Mem. of Sherlock Holmes* p. 122.
*CHICKEN-HAZARD, zooals M. S. geeft: Hazardspiel mit geringen Einsätzen, komt voor bij Ouida, *Under two Flags* p. 7.
CHIFFONIER heeft de klemtoon op de laatste lettergreep. Zie M. en M. S
CHIGNON, haarbos (achter aan het hoofd)! Waarom niet: chignon? Zie *Outlanders* in voce *chignon.* Valkhoff geeft ten minste nog: opgemaakt nekhaar der vrouw.
CHILIAGON is nog altijd: duizendhoed! Moet zijn: duizendhoek.

CHINK is ook = geld.

CHIT geeft o. a.: levendige jongen of meisje. In de nieuwe uitgave is het nog erger, want nu is er bijgekomen: *a chit of a child* = druk kind. Nooit is *chit* = iets levendigs of druks. Het beteekent alleen iets kleins. Zie Dickens, *Nich. Nickleby:* and this too in the presence of a little *chit* of a miller's daughter of eighteen. Verder is *chit* = briefje, bon (Eng. Indië).

CHOKERS = vadermoorders (i. e. witte das)! „Vadermoorders" is heel wat anders, maar „witte das" is goed.

CHORE is ook werkwoord = *chare*. Zie Fergus Hume, *Mystery of a Hansom Cab* p. 18 en p. 25:

She supported herself by going out *choring*, taking in sewing, and acting as a sick nurse.

Choring is hard work.

CHORTLE is fout als: gerochel, gehoest. Het woord is gefabriceerd door L. Carroll in *Through the Looking-Glass* en *Punch* geeft deze definitie: a something between a half laugh and a sly chuckle. M. S. geeft *heulen*.

CHUMP is ook: kop. Zoo: *off his chump* = getikt Soms = domkop.

CINDERELLA is ook: huisbal, dat voor 12 uur afgeloopen is.

*CIRCES afkorting van: *circumstances*-ontbreekt ook in M. S.

CIRCLET is ook: ringetje.

*CIRCUMLOCUTION OFFICE bij Dickens!

*CITY-BAG, handtasch. Dit woord is al haast Hollandsch geworden.

CLAMMY is niet enkel: kleverig, lijmerig, ook: koudvochtig. Zoo spreekt Reade van *a clammy backgarden.* Het bijgevoegde: klam, is nog niet wat het wezen moet.

CLAP-TRAP is wat wij noemen: knaleffekt.

CLAUSTRAL ook: klooster.....

*CLAVER = gewauwel, gebabbel bij Thackeray, *Vanity Fair* behalve de door M. gegeven bewijsplaatsen.

*CLIMBABLE, beklimbaar, te beklimmen.

CLINKER hoeft nog geen „harddraver" te zijn. Vgl. Stoffel, *Studies in Eng.* p. 285:

The prisoner was in the habit of calling a good horse a »clinker".

Zoo is *a clinker* ook: een beste vent en in Home, *Story of a school conspiracy*, onlangs in het Hollandsch vertaald, vindt men op pag. 17: *a clinking* good fellow, waarin **clinking* natuurlijk samenhangt met dit *clinker.*

CLIPPER ook: bovenste beste, kraan, piet enz. o. a. bij Thackeray. Vandaar ook **clipping* (in *Pendenmis* bijv.) als algemeen versterkingswoord.

CLOUD geeft: *He was under a cloud* o. a. = hij was lichtelijk aangeschoten. Dit komt nooit voor.

CLOUTED komt dikwijls voor in *clouted cream.* Behalve bij de schrijvers door M. vermeld tot 1807, ook bij Reader en Thackeray. Het beteekent: geklonterd.

CLUB-MAN is toch niet enkel: knotsdrager. Ook: lid van een club, iemand die veel aan het club-leven doet.

COAST geeft *The coast is clear* = het gevaar is van de lucht. Idiomatischer, de baan is schoon.
COCK is uitgebreid, maar is *cock-eyed* wel altijd: met schele oogen? Vgl. *to cock one's eye at.* Zeker is *cock-horse* nog wat anders dan: stokpaard. Zie Thackeray *The Newcomes* p. 428: ..... he hates me, because I wear a clean shirt and ride a *cock-horse.* M. geeft voor *cock-horse* alleen *fig.*: a high horse; a proud, high-spirited horse; a stallion. Blijkbaar hebben we het woord hier in eig. zin, misschien wel = *cock-tail* in: he prances about the Park on a high-bred *cock-tail.* Ook deze beteekenis geeft T. B. niet. Wanneer is *cock-tail* toch: lafaard? Verder is *cocked hat* ook dikwijls = briefje in den vorm van een driehoek gevouwen. Zie Anstey, *Vice Versa* p. 91. Het als aanspreking vermelde *cock* is soms *cockie.*
COCKNEY: Londenaar, verwijfd persoon! Dit zal zeker protest uitlokken.
COD is niet vermeld als verbloemde vloek, verkorting van **ecod* = *egad*, dat gegeven is. Heel in 't begin van *Pickwick* (p. 6) komt het al voor.
*COFFEE-ROOM: gelagkamer, eetzaal.
COGNIZANCE ook: gebied (vgl. Bolland, *Notes and Gleanings* p. 90).
*COLLAR-WORK, moeielijk, zwaar werk (Lady Barker). Zie ook M.
COLLEGE is ook: „doos" en verder staat het dikwijls, waar wij zeggen: universiteit.
COLLOP is niet: klapstuk, maar: lapjes.
COLONEL: als militair avonturier doen en optreden?

Ja, bij Butler, *Hudibras*, maar overigens = *to officer* en: met kolonel aanspreken.

COLOUR ook enk. = vlag. Voor *to be in colours* lees liever: bont toegetakeld zijn. Is *off colour* niet = *seedy*, katterig, onlekker?

COMBINE: combinatie, kongsie, komt herhaaldelijk voor in de *Rev. of Rev.* bijv.: a *combine* for American and English Atlantic liners (*May* 1902 p. 445). T. B. geeft het enkel als werkwoord.

COME geeft *come round* o. a. als: zich schikken en beetnemen. Beter is: bijdraaien en bepraten; inpalmen.

*COMET-VINTAGE: wijn uit een komeetjaar (Conan Doyle, *Mem. of Sherl. Holmes*) ook M. heeft dit niet, wel echter *comet-wine*. Evenzoo M. S.

*COMFY = *comfortable* nog al eens bij Kipling o. a. in *Stalky & Co.* p. 200, Tauchnitz. Ook bij Hichens, *Felix* II p. 104 T. Ook M. B. en M. S. vermelden het niet.

*COMMERCIAL-ROOM: hotelkamer, waar handelsreizigers hun klanten ontvangen kunnen.

*COMMUNAL: gemeente.....

COMMUNICATE heet bij de Roomschen altijd: communiceeren en *communicant*, communicant, nooit: avondmaalsganger. Zoo is ook *communion* altijd: communie, niet: Avondmaal. Evenmin spreken zij van: avondmaalsbeker, enz.

COMPARE is ook subst in *beyond (past) compare.*

COMPASS geeft niet *compasses* = passer. Verder is: *compass-window* = rond venster, zeer onbestemd voor: *semi-circular bay-window* (Ch.)

COMPLETORY is hetzelfde als *compline*, maar dit is geen: avonddienst, enkel een gebed in het brevier.

COMPORT is ook substantief en wel een soort compôteschaal.

COMPOSITION = corpus, is al heel gek, waar bedoeld is: aard, geaardheid, karakter. Men vertale eens met „corpus" dit zinnetje uit *The Virginians:*

No, Miss Hetty, I say and believe, had nothing of the virago in her *composition.*

COMPULSIVE moest geven: *compulsive education* = leerplicht en *compulsive attendance* = leerdwang.

*CONCERT-PITCH: orkeststemming, orkesttoon gebruikt Dickens ook fig. in *Pickwick* (p. 54): to keep oneself up to *concertpitch.* Ook M. geeft voorbeelden van dit fig. gebruik.

CONCURRENT moet soms vertaald worden: daarnaast.

CONDOLE geeft: *he condoled his own misery*, wat totaal verouderd is en zelfs onbekend in het hedendaagsche Engelsch. Modern is *to condole with a person on.....*

CONFIRM is bij de Roomschen: vormen en *confirmation*, het vormsel.

CONSCIENCE-KEEPER, dat M. S. nog niet geeft, is er bijgekomen, maar = vrouw. T. B. heeft dit waarschijnlijk uit *The Newcomes* p. 881 (*New Cent. Ed.*), maar de beteekenis is veel ruimer. Eerder had bijv. biechtvader, zielzorger of zoo iets moeten gegeven worden. Verder is *conscientious* ook: geweten(s)....

CONSECRATE is bij de Roomschen: consacreeren.

CONSIDERATION geeft *in consideration of* = ter ver-

goeding van, ten behoeve van, maar niet = *en considération de.* Men kan toch bijv. *in consideration of illness* moeielijk volgens T. B. gaan vertalen.

CONSISTENCY is behalve: duurzaam —, bestaanbaarheid dikwijls = éénheid, bijv.: *consistency of action.* Soms ook: consequentie.

CONSONANT is ook: overeenstemmend.

CONSPICUOUS geeft niet: *to be conspicuous by one's absence* = schitteren door zijn afwezigheid.

CONTRAPTION is nieuw, maar onvolledig als: nieuwigheid. Bij Kipling komt het voor als: inrichting, toestel, enz.

*CONVALESCENCE: herstel (na ziekte).

CONVENIENT ook = *handy:* bij de hand.

CONVENTIONAL moet ook geven: conventioneel.

COO is niet het hof maken maar enkel zooals T. B. het vertaalt in zijn aanhaling.

COOK geeft: *Too many cooks spoil the broth* = met twee kapiteins gaat een schip te gronde. Waarom niet: Veel koks bederven de brij?

COOL is nooit: onvoorzichtig. Waarschijnlijk heeft T. B. *impudent* in de Engelsche paraphrase voor *imprudent* aangezien. Verder zal *as cóol as a cucumber* = zoo koel als koud water, niet velen duidelijk zijn, waar meestal bedoeld is: zoo leuk, brutaal als wat.

COON ook: snuiter, *sly fellow* (Ch). Zoo komt het voor in Home, *Story of a School consp.* p. 18.

COOPER is niet: een soort van bier, maar een mengsel half stout en half porter. Verder is *coopered up* = verloren, niet juist. Hier is *coopered:* bedorven ver-

ward met *coopered up* = opgeknapt, soms: pasklaar gemaakt. Voor bewijsplaatsen zie M.

COPPER geeft nog altijd niet: politie-agent. M. geeft alleen bewijsplaatsen uit kranten, maar ook o. a. Thackeray gebruikt het in *Pendennis* 516.

*CORKED = *corky*, naar de kurk smakend.

*CORKER = verklikker, spelbreker? Ook M. geeft dit niet, wel = dooddoener; kolossale leugen. Zie Anstey, *Vice Versa* Ch. VII:

If you choose te come back and play the *corker* like this, it's your look-out.

CORRIDOR ook: corridor, gang. Zie Dl. II *gang* = corridor!

*COSHER = vertroetelen, lekker voeden; tweemaal bij Trollope in *Barchester Towers*. Zie M. voor de andere beteekenis n. l.: praten (bij Macaulay). Ook komt voor *to cosher up*.

COTTAGE-LOAF: brood in dezen vorm.

COUNTERWEIGH = *counterpoise:* opwegen tegen. Ook bestaat

**counterweight.*

*COUPLING(S) = *coupling-chain(s)*: koppeling.

COVENANTER = verbondene (1638) is te onvolledig.

COVERLET beter: sprei dan: buitenste deken.

COWLICK is niet: haarlok (op het voorhoofd hangende), maar: spuuglok (— krul) aan de slapen.

*COZE = gezellig praatje (Stoffel, *Leesb.* I p. 60).

CRACK geeft *a crack piano* = een rammelkast van een piano. Dit is beslist onmogelijk. Bedoeld is: een chique piano. Verder is *cracker* een grove leugen, behalve opsnijerij.

CRANK niet vermeld als folterwerktuig. Verder is *cranky* nu uitgebreid met: onzeker, waggelend. Maar dit is niet voldoende. Er moet bij: zwak, ziekelijk, gebrekkig; klagend.

CRAWFISH is geen zeekreeft, maar een zoetwaterkreeft. Bij *crayfish*, dat volkomen hetzelfde is, geeft T. B.: kleine zoetwaterkreeft!

CRAZE: dwaasheid, dwaze hartstocht. Er moet bij: rage, manie. Bij *crazy* moet: getikt (van Lotje), getroubleerd, gek, enz. gegeven worden.

CREASE ook: kris.

CROCHET leeren de jongens van Roorda met den klemtoon op de tweede lettergreep. Vgl. *croquet.*

CROMA is niet: triller, maar 1/8 noot.

CROP ook = *hunting-crop* (Hichens, *The Londoners* p. 261).

CRUET ook: pul (bij de bediening der Mis) Zie G. Moore, *Sister Teresa* p. 100, ed. Fisher Unwin.

CRUSHER ook: politie-agent (Ch.).

CRY geeft twee verschillende vertalingen bij: *it is more cry than wool* en *a great cry and little wool.* Waarom? Verder is *the dogs were in full cry* dikwijls ook: in full pursuit. Reeds vindt men *in* (*at*) *full cry* fig. voor: op het heetst vervolgend. Is *to cry off* ook niet: zijn woord terugnemen?

CUCKOLD is: horendrager en *to cuckold* niet: overspelig zijn, maar: iemand een paar horens opzetten.

CUDDY is ook: ezel en *cuddy*(*-table*) niet zoozeer algemeene eettafel (kostschool) als wel: gemeenschappelijke tafel (vooral voor officieren en passagiers),

ongeveer *mess*. Het woord wordt bijna nooit meer gebruikt.

CUISH, CUISSE niet met *s*, maar š (Kaluza, *Hist. Gram.* II 258).

*CULL, sul, domoor, snuiter, kerel, — vgl. Campagne, die hier volledíger is. Wel geeft T. B. *cully*, waarvan *cull* waarschijnlijk een verkorting is, en dat veel minder voorkomt.

*CUMMIN = *cumin*.

CUNABULA heeten niet: exemplaren der eerste gedrukte boeken, maar: incunabelen of wiegedrukken.

CUSHION ook: in den doofpot stoppen, ons „toetoepen".

CUT: heengaan is veel te mooi. Het is: 'em smeren, uitrukken, enz. Zoo is *cut away* dan ook niet alleen: ga je gang maar (T. B.), maar: ruk uit, snij uit. Verder is *to cut in* beter = in de rede vallen.

CUTLASS: groot gekromd zwaard. Dit is een ongelukkige vertaling van: *broad curving sword*, maar *sword* is hier: sabel!

*CUTLET, kotelette.

D.

*D. C. = *Divorce Court* (Ouida, *Under two Flags*).
*D. T. = *delirium tremens* (passim).
DABBLE ook: liefhebberen in, broddelen.
DABSTER: iemand die in alles een kraan is. Dit geeft een foutieve vertaling van *at any thing* in de omschrijving: *one who is expert at any thing.* Hier is *any* = iets, niet: alles. Waarom niet: kraan?
DAGGER geeft *at daggers drawn* onvolledig = klaar om te vechten. Het is zeer vaak: op zeer gespannen voet (vgl. Campagne en B.)
DAISY zeer dikwijls: prima, *jolly* (vgl. Dr. Stoffel, *Int. and Down-toners* p. 122) in het Amerikaansch. Verder is *daisy-cutter* = dravend paard niet voldoende. Zie B.
DAME is niet: hoofd van een kinderschool, een niet gediplomeerd of gepromoveerd leeraar, maar: 1. dorpsschoolmaitres, houderes van een bewaarschooltje, 2. te Eton iemand, die Etonjongens in huis heeft, zonder als onderwijskracht aan de *public school* verbonden te zijn, soms genoemd: *man-dame.*
DANDY ook: 1. soort van jolleman, (E. Indië), 2. soort van draaghangmat (E. Indië). Het woord komt voor bij Kipling en Wolseley, *The Soldier's Pocket-Book* p. 121. Verder is *dandy* = **dengue* (— *fever*), wat wij noemen: knokkelkoorts.
DARE geeft voor *I daresay* twee vertalingen: 1. ik

durf wedden, 2. voorwaar. Waarin het verschil zit, wordt niet aangegeven. De zaak is, dat de eerste beteekenis afhangt van den klemtoon, zoo men opzettelijk een verschil wil maken, dus *I dáre say*. Gewoonlijk echter: *I daresáy* = *I dessáy* in de zeer verzwakte beteekenis van: zeker.

DASH: mengsel? Verder ontbreekt: *dash it*, *dash me dash my wig* (*buttons*)! zeer dikwijls als verzacht *damn*. Zie Thackeray, *The Newcomes* p. 657:

Well, sir, when I found the little beggar turning tail in this way, I said to him, *Dash me*, sir, if you don 't want me, *why the 'dash* do you send for me, *dash me?* Yesterday you talked as if you would bite the Colonel's head off; and today, when his son offers you every accommodation, *by dash*, sir, you 're afraid to meet him.

DASHING, behalve als deelw. van *to dash* = levendig, pittig, kranig, zwierig, chic, enz.

DEAD als subst ook: de doode. Verder wordt *dead-alive* bijna altijd van dingen gezegd, niet van personen. Als: doodelijk, vergiftig, is *deadly* niet voldoende verklaard. Dikwijls is het *excessive*, *terrible*, *awful*, zoowel adj. als adv.

DEATH geeft: *you will be the death of me* = je zult me nog dood maken, wat een geheel verkeerd idee wekken zal. Vgl. de volgende passage uit *Punch* 1875, II, 159:

The best thing I have heard for years. Ha! ha! ha! You will be the death of me!

Op dezelfde wijze ook G. Moore, *A Mummer's Wife* p. 170 en Dickens, *Barnaby Rudge* p. 144, Household ed. Bedoeld is: ik zal me nog dood lachen, ik

lach me dood! Zoo gewoon is deze uitdrukking, dat de allerkleinste Tauchnitz geeft: das ist zum Wälzen = *it will be the death of me, it 's too droll!* Vgl. *to kill* (T. B.).

DEBOSHED = ong. *debauched* (Thackeray, *The Virginians* p. 263). M. zegt: revived bij Scott, and now frequent in literary English. Van de moderne schrijvers geeft hij verder plaatsen uit Kingsley en Lowell.

*DEER-STALKER, volgens Dr. Stoffel: a kind of low soft felt hat (*Studies* p. 248), maar dit is niet juist. Het is een soort pet met een klep voor en achter en twee zijkleppen, die bovenop. vastgebonden worden. Ook M. S. is hier niet juist.

DEFALCATE ook: verduisteren (geld) — zie *defalcation:* verduistering.

DEFAULTER beter: wanbetaler.

*DELL: eng dal. Dit ontbreekt doordat voor het met afgesprongen letter gedrukte *dell* (2e uitg.) nu in de plaats is gekomen het Schotsche *deil* = duivel!

*DELPHINIUM: (gecultiveerde) ridderspoor (Tauchnitz, *Elizab. and her Germ. Garden*).

DESPERADO is ook nog veel sterker dan: bezetene, dolle waaghals, want het wordt ook van alles wagende schurken gezegd.

*DETACHABLE, scheidbaar, wat losgemaakt kan worden.

DEUS EX MACHINA staat nog altijd zonder de minste verklaring.

DEVIL geeft *the devil's tattoo:* het trommelen met de vingers op een tafel, etc. Ook gebeurt dit met de voeten. Vgl. Scott, *Bride of Lammermoor:*

the *devil's tattoo* which Bucklaw kept beating against the hearth with the toe of his boot.

Meer bewijsplaatsen geeft F.

Verder is *he gave the devil his due*: hij heeft hem zoo gunstig mogelijk beoordeeld, niet duidelijk genoeg. De uitdrukking beteekent in het algemeen: een ieder recht laten wedervaren, billijk zijn tegenover.

DEVOTED wijkt in zijn bijv. gebruik soms geheel af van de beteekenissen: wijden, enz. In verbinding met *head* bijv. is het: ten doode gewijd, door het noodlot uitgekozen, rampzalig, vervloekt = Lat. *devotus*. Zelfs de 90 cents Tauchnitz geeft o. a.: verflucht. Vgl. ook Dr. Stoffel, *Eng. Lsbk. voor aanvangskl.* .

DEW geeft *dew-dropping* ook regenachtig. Waarom? Ongepermitteerd is *dewpoint*: temperatuur waarbij de dauw valt! Waarom niet: dauwpunt?

DICK ook = *dictionary*. Verder is *dick-duck-drakes* zeer ongewoon voor *ducks and drakes*.

DIG is ook: „Seitenhieb" en blokker; als werkw. = blokken; wonen. Voor het laatste vgl. Hichens, *Felix* I p. 173.

I *dig* in Emily Street, said Hal when they were on the pavement.

In verband met deze beteekenis vindt men nu bij T. B. *diggings* = woonplaats, district, waarschijnlijk uit B. Oorspronkelijk is *diggings* een goudgraversuitdrukking — in dien zin moet „district" dus opgevat worden — maar nu is het gewoon *slang* voor: kamer, kamers, kast = het Duitsche „Bude." Waarom T. B. hetzelfde, maar nu beter, nog eens geeft drie arti-

kelen verder, is weer een van de vele raadselen, die het boek den gebruiker opgeeft.

DILAPIDATION ook: gelden voor het onderhoud van kerken (*passim* in Trollope's *Barchester Towers*).

DILETTANTE is nooit: kunstkritikaster.

*DINGHY = *dingey*.

*DINGO = dingo, wilde hond.

*DINNER-WAGGON, „stomme knecht" op rolletjes.

DIPPER: zevengesternte is fout. Het zevengesternte is toch een heel andere constellatie dan de hier bedoelde Groote Beer. In zijn *Biglow Papers* p. 163 *Introduction* zegt Lowell: „The Dipper" for the Great Bear strikes me as having a native air. Zie ook: Mark Twain, *More Tramps abroad* I p. 59 Tauchn.! Andere bewijsplaatsen bij M.

DIRECTION ook = aanwijzing in: *directions for use*.

DIRIGE is hetzelfde als *dirge*, alleen maar: obsolete and historical (M.). Waarom dus twee verschillende vertalingen?

DISAGREE is ook: slecht bekomen. Verder moet bij *disagreeable* ook vermeld worden, dat het subst. is = onaangenaamheid (vgl. Roorda, *Supplement*).

DISCIPLINARIAN: tuchtmeester. In onderwijsbladen dikwijls = ordehouder.

DISCOURSE ook: ten gehoore brengen, bijv.: The band *discoursed* „Cheer, boys, cheer" (Stead).

DISCRETION in *That is at your discretion* is niet alleen = dienst, maar ook = believen, dus staat de uitdrukking gelijk met: (dat is) zooals U verkiest.

DISCUSS is niet: samen verorberen of verteren. In *Guy Mannering* Ch. XXII schrijft Scott:

A tall, stout, country-looking man .... busy *discussing* huge slices of cold boiled beef.

Eerder zou men kunnen zeggen: met verstand (smaak) verorberen of drinken.

*DISCUTIENT = *discussive.*

DISH is onvoldoende behandeld. Lees: gerecht voor: het opgediende voedsel.

Verder moet er bij: kop, bijv. *a dish of tea* (Thackeray), *a dish of coffee* (Macaulay). Niet vermeld is *to dish up* = opdisschen en zeer figuurlijk gebruikt in R. Broughton, *Dear Faustina* p. 146 Tauchnitz:

Not even their renewed condition of melting fondness..... prevails upon her to *dish up* her family for that friend's delectation.

DISPENSARY is niet = laboratorium (voor geneesmiddelen), wel: armenapotheek, polikliniek.

DISSENTIENT ook: andersdenkende.

DISSOLVING VIEWS: verdwijnende gezichten?

*DITTANY: esschenkruid (Campagne).

DIVAN ook: Turksch koffiehuis; rooksalon, sigaren-winkel — vooral bij Stevenson, *New. Ar. Nights.* Zie ook M.

DOCK ook nog: patientiekruid, zuring.

DODDER: beven, trillen. Maar *dodder around* dan? En *to dodder through life* (Barrie, *Tommy & Grizel* I p. 108)? Hier is *dodder = totter.* Verder komt dikwijls voor *a doddered oak* (— *tree*) — zie M. Behalve in Scott's *Rokeby* (M.) ook in *Mannering* p. 60. Dit *doddered* is een geheel conventioneel epitheton geworden.

DOG is niet vermeld als persoonsnaam. Campagne geeft hier ten minste: mannetje, schelm, grappenmaker. Verder is *dog-briar* niet = *dog-rose*. De laatste is de hondsroos (C.) Evenmin is de *dog-violet* = welriekend viooltje. Dit moet zijn: hondsviooltje (*Viola canina*).

DOILY ook: vingerdoekje, soms gespeld *doiley*.

DOLLMAN: Turksch gewaad! Zie van Dale.

*DOLLOP = klomp (Clark Russell).

DOLLY VARDEN is ook: soort dameshoed.

DOMINEER ook: (be) heerschen, den baas spelen over, tyranniseeren.

DOMINOES = pianotoetsen (G. Moore, *Mummer's Wife* p. 243), ontbreekt ook bij M. S.

DONNISH beter: pedant dan: geleerd — vgl. *don:* iemand van gewicht in eigen oogen (T. B.) **Donnism* is wat wij noemen: doctorenhoogmoed, universiteitspedanterie, doctorale blaaskakerij.

DONARY is het woord, niet *donari*.

*DOOM-BOOK = het Ags. *domboc*, dat wel gegeven is.

DOOR ook: portier.

DOP: plaatsen of opzetten? Dit kan moeielijk, daar het woord een nevenvorm van *dip* is.

DORSEL geeft wat moest staan onder *dosser*, terwijl *dosel* en *doser* wel weg kunnen.

DOTTEL of liever **dottle* is niet: eindje cigaar, maar in de eerste plaats: plokje tabak onder in de pijp. Zie M. en F. T. B. 's: propje tabak is nu in elk geval een verbetering. Vgl. Kipling, *Soldiers Three* p. 96:

Ortheris shot out the red-hot *dottle* of his pipe on the back of the hairy fist.

DOTTY is te sterk als: gek. Het is = zwak op de beenen; zwak van hoofd, getikt. Vgl. G. Ade, een Amerikaan, in *Fables in Slang* p. 55:

He began to drink Manhattan Cocktails, and he smoked Hemp Cigarettes until he was *dotty*.

DOUBLE is niet vermeld als subst. = dubbelganger of nachtsleutel. Campagne is hier veel volledíger.

DOUBLE-DUTCH is eerder: koeterwaalsch dan: brabbeltaal.

DOUBLE-HANDED is niet vermeld in eig. zin: met twee handen (handvatten) — vgl. Campagne.

DOUBLE-SHUFFLE, gemeene dans der *coster-mongers* (Rider Haggard, *She*).

*DOUT samentrekking van *do out* = uitdooven, uitdoen had gegeven moeten worden, daar het dialektische *douse* = uitdooven wel vermeld is.

DOVER is veel te sterk als: verstomd doen staan. Eerder: sluimeren, suffen; suf maken. Het artikel is verbeterd door dat er nu bijgevoegd is: een dutje doen.

*DOVER-COURT: „Poolsche landdag".

DRAB als subst. ook: broek van vaal bruine stof o. a. bij Dickens in *Pickwick* (p. 3.) en *Nich. Nickleby* (Ch. XIV p. 67).

DRABA, hongerbloem, peperkruid (Dr. Stoffel, *Lsbk. v. Avkl.*)

DRAG laag voertuig of kar, is te onbepaald, zelfs nu er bijgevoegd is: wagen. Het is een soort *break* of

zooals Thackeray het omschrijft: a private stagecoach with four horses (*The Ravenswing*). Vgl. ook *Pendennis* p. 702:

awful *drags* full of the biggest and most solemn guardsmen.

DRAW geeft: *Your confidence will be able to draw him out* = uw vertrouwen zal hem kunnen doen uitkomen, waarachter nog moet: voor zijn gevoelen(s) of zijn meening.

DRESS UP ook: costumeeren en *to dress* van schepen = pavoiseeren.

Verder hoeft *dressy* volstrekt niet te zijn: opzichtig gekleed, rijk uitgedost. Men zie de advertentie van Southall-laarzen: they are *dressy* on fine days = netjes, „gekleed". Ook is het: van opschik houdend.

DRIB opgenomen zijnde, had moeten geven (*in*) *dribs and drabs* = bij stukjes en beetjes.

DROP ook: sterven, komen te vallen (Thackeray, *Newcomes* p. 270). Eveneens bij Anstey.

*DROP-CURTAIN = *drop*(*-scene*) o. a. bij Dickens, *Nich. Nickleby*.

DROUTH = droogte hoeft niet „dichterlijk" te zijn voor *drought*. Barrie gebruikt het heel gewoon prozaisch in zijn *Little Minister*. T. B. had moeten schrijven: Schotsch of Noordelijk, dikwijls dichterlijk.

DRUGGET is in de eerste plaats een stof, Fransch *droguet* = droget (Valkhoff). Vloerkleed (T. B.) is een afgeleide beteekenis, eveneens tafelkleed.

DRUNK(EN) is niet alleen: dronken, maar ook: aan den drank; dronkemans.....

DRY geeft *Madery dry* = zuivere Madera. Hier be-

teekent *dry* hetzelfde als in *dry wine* = niet zoet (T. B.) Alléén bij M. S. is te vinden *dry-foot* = speurhond. Berust dit op een verkeerd gelezen passage uit de *Comedy of Errors* van Shakespeare, acte IV, 2, 39:

A hound that runs counter and yet draws *dry-foot* well,

door Burgersdijk minder gelukkig vertaald:

Een hond op 't valsche spoor, maar die zijn wild toch speurt.

Heeft T. B. hier *dry-foot* als substantief opgevat? Het beteekent: (*to track game*) *by the mere scent of the foot* (M.), in het Duitsch: die kalte Fährte (F). Als subst is het zeer zeldzaam.

DUET moet geven: quatre-mains, van wege de afwijkende beteekenis.

DUFFER ook: valsch geldstuk (Dr. C. Stoffel, *Lsbk. voor Aanv. kl.*)

DULL geeft niet *as dull as ditch-water* = ijselijk saai, terwijl *to dull* ook is: stil worden. Zoo heeft Dickens in zijn *Dict. of London* p. 24:

With Lent town *dulls* again.

*DUNGAREE: grove blauwe stof van boomwol (Conan Doyle, *Mem. of Sherlock Holmes* p. 47). Kipling heeft *dungarees* voor Doyle's *dungaree trousers*.

*DUP, samentrekking van *do up* = open doen.

DURASS moet zijn: *duress* (M.).

*DYKE = *dike*, kanaal, sloot; dijk (Dr. Stoffel, *Lsbk. voor Aanv. kl.*)

E.

EAR geeft *he has a flea in his ear* = hij zit er in, zit in de klem. Dit is te sterk. Het beteekent: hij is niet op zijn gemak, ongerust, wat het oudere gebruik aangaat, terwijl in de jongere taal *a flea in one's ear* hoofdzakelijk voorkomt in de zegswijzen: *to go* (*send*) *away with a flea in one's ear* = met de kous op den kop, stierlijk het land hebbend, enz. Vgl. *flea* bij T. B. zelf!

EARLY ook: eerste, bijv.: *the early chapters of this book.*

EASY maakt verschil tusschen: *stand at ease* = op de plaats rust, en *the soldiers were allowed to stand easy*, wat hetzelfde is. Niet gegeven is: *to ease oneself* = zijn gevoeg doen, terwijl *to take an easy* slechts een hoogst enkele maal in matrozen- of schipperstaal voorkomt.

EAST geeft *the East* = de landen oostelijk van Europa. Ook dikwijls = „den Oost".

EAT geeft er nu bij: *The horses are eating their heads off in the stables* = lijden honger. Dit is geheel mis. De uitdrukking wordt gebruikt van paarden, die meer aan eten kosten dan ze waard zijn — zie M. en M. S. — of, zooals bij Trollope, van paarden, die veel kosten aan voer en zonder dienst te doen op stal staan. Soms wordt het ook van bedienden gezegd. Waarom niet B nageschreven? Verder ontbreekt *to eat one's heart* (*out*) = zich „opvreten".

EATANSWILL: blufferig is nergens te vinden. Wil men er een beteekenis aan hechten, dan moet het zijn die van het karakteristieke der Eatanswillers, beschreven in Ch. XIII van de *Pickwick Papers*. Is het volgende „blufferig":

It appears, then, that the Eatanswill people, like the people of many other small towns, considered themselves of the utmost and most mighty importance, etc.

EBENEZER wordt alleen gegeven in phonetische transcriptie. Overdrachtelijk is het een *dissenting chapel*, zoowel als een aanduiding van de kwakers zelf. M. geeft een voorbeeld uit de *Saturday Review* van 1856. Bewijsplaatsen bij Thackeray vond ik in *Pendennis* p. 164, *Men's Wives* p. 40, *The Newcomes* p. 685 en *The Virginians* p. 429 der *New Cent. Ed.*

*ELBOW-STRAKING = dobbelen (Thackeray, *Pendenis* 734) M. S. geeft alleen *elbow-shaker* = Würfelspieler, Gauner.

ELK beter: eland.

EMISSARY (geheime) gezant — vgl. Thackeray, *Pendennis* p. 390 — is nu goed maar *juncture* is nog altijd: Kritiek oogenblik, in plaats van (kritiek) oogenblik, want men vindt ook *at this very juncture* en *a happy juncture* (Dickens).

ENCORE ook subst. = herhaling, bis.

END geeft op twee plaatsen *no end of* een dozijn regels van elkaar, maar de laatste maal foutief: *no end of sorry* kan niet, zooals *kind of*, *sort of*, daar *no end of* alléén voor subsf. komt; bijv. *no end of a lark* (Kipling), *no end of time* (T. B), enz.

Met bijv. nmw. zegt men bijv.: *no end sorry*, *no end quiet*, *proud*, *obliging* enz.

ENDIRONS, ijzeren platen aan weerszijden van het vuur, *andiron*: vuurbok; ijzer, waarin het spit draait; haardstel. Maar *endirons* is ook = *andirons*!

ENEMY geeft: *the enemy* = de duivel. Ook = de tijd bij Dickens, bijv.: *How goes the enemy* (zie *Nich. Nickleby* p. 99). Ook bestaat *what says the enemy?* en *to kill the enemy*.

ENGAGEMENTS niet alleen: schulden, maar ook: verplichtingen.

ENNUI: verveling komt ieder oogenblik voor.

ENROL, lees *enrol(l)*.

ENTREATY = welkom, onvangst, komt in het geheel niet meer voor.

ENWEAVE = *inweave* (Herrig p. 413).

EPSOM SALTS heet gewoonlijk: Epsomzout, Engelsch zout.

EQUATION — invloed van iemand op zijn omgeving, is raadselachtig. Wordt hier bedoeld *personal equation* in de astrologie? Dan is het nog niet duidelijk.

EQUESTRIAN is ook vrouwelijk = *équestrienne*.

ERINACEUS, lees *erinaceous*. Dit is in het Eng. in gebruik, niet het zuiver Latijnsche grondwoord *erinaceus*.

ERSTWHILE = totnogtoe. Eerder: vroeger.

ESCAPE dikwijls ook = *fire-escape*: reddingstoestel (bij brand).

ESOPHAGES, lees: *esophagus*, want het woord gaat terug op het Grieksche *oisophagos*.

ESTRADE ook = vlakke grond?

ETNA, behalve de Etna, ook: soort van kooktoestel met spiritus. Behalve op de door M. vermelde plaatsen ook bij Thackeray zoo gebruikt.

EUCHARIST, avondmaal. Dit houdt alweer geen rekening met de Roomschen.

EUCLID niet alleen: Euclides, naar ook: meetkunde. Een Engelsche schooljongen zal zeggen: *I know my Euclid.*

EUPHUISM: gemaakte, overdreven manier van spreken. Deze karakteristiek van het Euphuisme is wel kort, maar zal zeker verkeerde voorstellingen wekken.

EVE: tijd, die onmiddellijk eene belangrijke gebeurtenis voorafgaat, is weer uit het Engelsch vertaald. Waarom niet: vóóravond?

*EVEN = avond. Dit is wel verouderd, maar komt dichterlijk en gewestelijk nog veel voor. Was het opgenomen, dan had T. B. bijv. *even-song* niet hoeven te stoppen onder *even* = gelijk, terwijl *even-tide* en *even-fall* bij *evening* onder dak zijn gebracht.

EVERLASTING is niet vermeld als de ook in Holland onder dien naam bekende stof.

*EVOCATION: oproeping.

EXAMPLER is niet: exemplaar, maar: voorbeeld, model, patroon = *exemplar*. De beteekenis: exemplaar is verouderd.

*EXCAVATOR = excavateur.

EXCEEDINGLY moet vermeld worden als *intensive* = zeer uiterst, enz. Zoo ook *excessively*.

*EXERCISE — BOOK = schrift, schrijfboek, cahier.

EXOGAMY, huwelijk buiten zijn stam (b. v. van een boeren-jongen met een stadsmeisje). Dit voorbeeld is prachtig!

EXPEDITE ook: afzenden, snel afmaken (afwerken), „klaar spelen".

EXTRA-MURAL ook: extern, bijv.: an *extra-mural* Lecturer.

EXTRA-PAY hoeft niet te zijn: dubbele soldij. Ook: extra-betaling.

EXTRAVAGANZA niet alleen van muziekstukken, maar ook van litteraire of dramatische voortbrengselen.

*EXTREMIST = „ultra"

EYE geeft: *it shows to the eye of sense beautiful vistas* = het toont den gezichtszin schoone vergezichten. Dit is ongelukkig vertaald, want *the eye of sense* is toch niet: de gezichtszin! Waarom *I could find no favour in his eyes* niet = ik kon geen genade vinden in zijn oogen? Waarom verder *eye servant* = oogendienaar, maar *eye-service*: dienst onder opzicht, waar wij ook zeggen: oogendienst?

F.

FACE geeft niet *on the face of it*, *on the face of things* = op het eerste gezicht, bij den eersten oogopslag.

FACILE ook dikwijls: vlug, vlot, bijv. *a facile pen*, *a facile writer*.

FACINGS = militaire manoeuvres, is veel te ruim genomen. Bedoeld is: zwenken, zwenkingen, wendingen.

FAIRLY wordt niet behandeld in zijn verschillende functies, al geeft T. B. het als bijw. bepaling onder *stagger* en in *fairly well*, dat hij echter vertaalt: goed, in plaats van: tamelijk goed. Behalve *moderately*, *pretty* beteekent het ook: *completely*, *fully*, *quite* in den volgenden zin: he may now be considered as *fairly* dead and buried (Craik, *Manuel of Eng. Lit.*) Soms moet het als *sentence-modifier* weergegeven worden door: bepaald, waarachtig, werkelijk.

Een voorbeeld hiervan is te vinden in Morris, *News from Nowhere* p. 47:

Have you not read of the Mediaeval period, and the ferocity of its criminal laws; and how in those days men *fairly* seemed to have enjoyed tormenting their fellow-men?

Waarom *fairish* tweemaal?

FAITH geeft *in good faith* = eerlijk, waarachtig. Waarom niet: te goeder trouw?

FAKEMENT: lapper, knoeier, lap-of knoeiwerk. Het is duidelijk, dat hier de artikelen *faker* en *fakement* in

elkaar geloopen zijn, maar acht jaar lang is toch wat erg! Bovendien is *fakement* dikwijls: bedrog, zwendelarij, enz.

FALL geeft *fall foul of* op drie verschillende plaatsen, maar toch nog niet = in botsing komen met, attaqueeren (fig.)

FAN: aanzetten. Beter: aanwakkeren.

FANFARE is te ruim als: trompetgeschal en dekt de fig. beteekenis niet.

FANON: hoofdtooi van den paus bij het opdragen der mis! Die „hoofdtooi" is in werkelijkheid hetzelfde als de *orale* (M.) En wat vindt men daar bij T. B.? *Orale*: pauselijk zijden halssieraad! Bedoeld is de hoofdsluier soms door den paus gedragen, als hij de mis leest, het orale. Verder heet de „geborduurde band om den linkerarm van een mispriester" eenvoudig: manipel.

FARMOST komt voor onder *far* en een halve kolom verder nog eens afzonderlijk.

*FASCINE, takkebos (Ouida, *Under two Flags*) — *fasces* en *fascicle* worden wel gegeven.

*FASHION-DOLL: modepop (eig. en fig.), ontbreekt ook bij M. S.

FAVOUR ook: gelijken op, slachten, bijv.: *he favours his father*. Ook *to be favoured like.....*

FEATHER geeft: *That is a feather in his cap* = dat is eene door hem behaalde eer, waar idiomatisch te geven was: een veer (pluim) op zijn hoed. Vgl. *fiddle* waar dezelfde fout gemaakt wordt. Verder is *the ship cut a feather* fout = het schip sneed snel door de

golven en liet schuimend gekabbel (!) achter zich. Dat „schuimend gekabbel" is niet achter, maar vóór. Zie F. en M. en M. S.

*FEATHER-POKE = de *willow-warbler*, in het Hollandsch: fitis, hofzanger. Ook wordt er mee bedoeld de *Long-tailed Titmouse* en de *wren* (M). Het woord komt o. a. voor in Sweet, *Primer of spoken English* p. 51.

FEATHER-WEIGHT geeft niet de beteekenissen van dit woord in de sport-taal: 1 lichtste belasting bij de *handicap* 2. bokser, die zeer licht is.

FECULA korter: zetmeel.

FEEL geeft: *he felt his way after the sound* = hij deed (tastende) onderzoek, waar het geluid vandaan kwam. Lees: hij zocht al tastende zijn weg op het geluid af (gaande).

FELICITY ook: gelukkige manier, bijv.: *his felicity of expression.*

FENCIBLES ook: marine-soldaten.

*FENUGREEK: „fijne Griek".

FETTLE: orde. Soms: toestand, gesteldheid, stemming, enz. — orde komt in de laatste plaats. Vgl: *to be in splendid fettle for.....* (Barrie, *Tommy and Grizel* I p. 54 Tauchnitz).

FIDDLE hoeft niet te zijn: beuzelend met de handen spelen. Zie *Punch* 15 Jan. 1902, waar van iemand gezegd wordt: *he fiddles with his gloves.*

FIELD is ook werkwoord. Vgl. *fielder*, dat gegeven is.

FIGHT geeft: *I don 't think he will show fight* = dat hij zal vechten, maar *to show fight* is ook: de de tanden laten zien (fig.), zich krachtig te weer stellen.

FILLY eerder: dartel, wulpsch meisje, dan: levendig.
FINERY niet: ijzerfabriek, maar: smelterij, affinerie.
GREEK FIRE is geen: Bengaalsch vuur, maar: Grieksch vuur.
FIRST AND LAST ook = alles bij elkaar genomen (gerekend). Wat T. B. geeft, nl. „gemiddeld", kan niet in De Foe, *Crusoe* I, 4, 65: *I brought away all the sails first and last.*
FISHY = verdacht, is goed, maar waarom enkel deze fig. beteekenis? En waarom een heel eind later nog eens *fishy*: door visschen bewoond, van visch? Het is ook: ongeloofelijk; vischachtig.
FIX geeft: *They fixed themselves there* = zij zetelden zich daar. Dit is toch al te Engelsch.
FIZZLE: gesis, gebruis. Het laatste is misschien wel wat sterk. In elk geval ontbreekt de fig. beteekenis, die ook zit in het nu er bij gevoegde *to fizzle out* = volkomen mislukken, n. l.: mislukking, eigenlijk, wat met een sisser afloopt. Verder ontbreekt *fizzy*, zooals dat voorkomt in *fizzy stuff* = Champagne, bij Kipling, *Soldiers Three* p. 4. In *The Light that Failed* komt voor *fizzy drink*. Murray heeft zelfs *a fizzy letter*.
*FLAGSTONE ARTIST komt o. a. voor bij Kipling en is hetzelfde als **screever* bij B. = iemand, die op de straatsteenen iets schrijft (?) of teekent en daarbij staat centen te vragen. Baumann geeft in zijn *Londinismen* er voor: trottoir-artist. Volledíger is natuurlijk F. Hij zegt: der (Figuren-) Zeichner welcher mit Buntstift auf dem Trottoir allerlei Malereien entwirft, um von den Bewunderern dieser Straszenkunst Geld einzu-

sammeln. Hier moet echter nog bij opgemerkt worden, dat de *screever* voor dit werk betaald wordt door de verschillende bedelaars, die van zijn diensten gebruik maken voor het ontwerpen dezer teekeningen, door hem zeer vroeg in den morgen gereed gemaakt op verschillende punten der stad. De bedelaar, die er bij zit, doet niets anders dan er een beetje aan vegen en wasschen, om den indruk te geven alsof hij zelf de kunstenaar was. Naar Dr. C. Stoffel mij per brief meedeelde, heeft hij ze in October 1901 nog *in full swing* gezien te Londen. Ook M. S. heeft het woord niet, evenmin Murray.

FLAGON ook = *tankard*, herhaaldelijk bij Thackeray. Zie andere bewijsplaatsen bij M. Ook M. S. schiet hier te kort met: Fläschchen.

FLAMBOYANT ook subst. = de flamboyant of *flame of the forest* (A. de Wit, *Facts and Fancies* p. 17) M. T. wain heeft het ook.

*FLARE-UP is ook: (gloeiende) fuif. Zie Mrs. Alexander, *A Fight with Fate* II p. 67 Tauchnitz. M. geeft twee vroegere bewijsplaatsen.

*FLAVOUROUS: geurig, smakelijk (W. Irving).

*FLAWN: vla (in de Limburgsche beteekenis), vandaar: *as flat as a flawn*, dat men nog wel eens aantreft.

FLEA BITE is ook: kleinigheid, bagatel in het algemeen.

*FLED, imperfectum van *to flee*.

FLIBBERTIGIBBET hoeft volstrekt niet te zijn: huichelachtig. Op zijn ergst: lichtzinnig. De beteekenis van *flibbergib* bij Latimer zou men misschien kunnen nemen = mooiprater, vleier.

FLICK was eerst: knallen (als van een zweep). Toen daarop gewezen werd als zijnde veel te sterk, kwam in de 2e uitgave er bij: slaan (met de zweep), terwijl de 3e ed. nu voor het laatste heeft: zacht tikken (met de zweep). Het foutieve „knallen" wordt echter behouden. Bij de vele bewijsplaatsen in M. voeg ik enkel deze uit Hope's *Dolly 's Dialogues*: I *flicked* the ash from my cigar = wegknippen. Ook *flip* is onvoldoende = klappen met de vingers. Hugh Conway o. a. schrijft *flipping the ash off his cigar* in *Called Back* p. 127. Vgl. ook M.

FLIPPANT is ook: lichtzinnig, niet op zijn mondje gevallen, enz. Niet gelukkig vertaald is *flippantly dull* = brutaal vervelend, gezegd van iemands geestigheid. Evenmin is gelukkig *flippant on serious subjects* = beuzelachtig Men zal zich hier moeten behelpen met: luchtig en vluchtig.

FLIPPER staat in het *Slang* volkomen gelijk met *mawley* = hand (T. B). Natuurlijk moet hier gegeven worden: „vin, vlerk, poot."

FLIRT is ook mannelijk, dus niet enkel: coquette.

FLOATS: voetlicht. Meestal enkelvoud *float*. Verder wordt *float* ook gebruikt voor *floating — wick*.

FLOCKMEL is een zeer ongewone vorm van het reeds verouderde *flockmeal* — vgl. *piecemeal* — of een drukfout? Murray's laatste bewijsplaats is van 1611!

FLOG geeft *to flog a dead horse* = belangstelling trachten te wekken voor iets, waar alle belang af is. Ook: zetwerk doen, waarvoor het loon reeds genoten is.

FLOOR geeft *to floor a paper* = een dissertatie maken. Dit is niet gelukkig. Het beteekent: alle vragen van een examenopgave goed beantwoorden.

FLUMMERY: dwaasheid, flauwiteit? Eerder: onzin, klets, gewauwel, enz.

FLUTTER IS OOK: speculatie. Vgl. *Punch* 18 Febr. 1903, p. 84:

What is a *flutter?*

The performance of a financial operation with the assistance of a tossed- up halfpenny.

FLY geeft: Don 't *fly your garter* in the road = sleep je kouseband niet ..... Dit is prachtig, als men bedenkt, dat *fly-the-garter* een soort van haasje-over is!

FOB is ook werkw. — zooals nu vermeld en geïllustreerd is. Vooral in verbinding met *off* is het in het moderne Engelsch zeer gewoon. De juiste beteekenis is: iemand afschepen met iets van mindere waarde of met minder dan hij redelijkerwijze verwachten kon. Dikwijls komt ons: iemand met een kluitje in het riet sturen, er zeer dicht bij. Uit de *Punch* van 21 November 1900 pag. 374*a* teekende ik aan:

Some say we shall have an American humourist decking out this story in modern dress and *fobbing* it *off* for new.

Dr. Stoffel gat mij o. a. nog de volgende bewijsplaats uit *Punch* 11 Augustus 1888, p. 69*b*:

Something perfunctory will be *fobbed off* on the public mind instead of the real thing.

In deze twee *Punch*-zinnen is het niet: afschepen (T. B), maar geheel gelijk *to palm off:* aansmeren. Zonder *off* is *to fob* = foppen, beetnemen.

FOG geeft zeer juist o. a.: verwarring, verlegenheid. Maar waarom dan: *I am in a fog* = ik ben verlegen? *Foghorn:* misthoorn ontbreekt.

FOISON — PLENTY is nergens te vinden. Waarschijnlijk heeft T. B. het *plenty* der Engelsche omschrijving bij *foison* aangezien als behoorende bij het omschreven woord. Of is het een asyndetische collocatie *foison, plenty* geweest?

FOMENT: aanmoedigen. Beter: aanzetten (= ophitsen).

FONTANEL is niet: trekpleister, maar: fontanel = etterdracht.

FOOD geeft *a daily food* = almanak met teksten voor iederen dag van het jaar. Dit zal wel zeer occasioneel zijn.

*FOOTER komt nog al eens voor = *football.* De *Punch* heeft:

Vincent Square is open enough for anybody. It 's first rate for *footer* and splendid for cricket.

Soms = *football player* bijv. *a devoted footer.* M. S. heeft de eerste beteekenis niet.

FOOTLE is ook subst. Bijv.: be called their pheasant-shooting pure *footle* (John. Oliver Hobbes, *Serious Wooing* p. 23. T.)

FOOZLE is ook werkwoord: knoeien, het er beroerd afbrengen. Zie M. Pemberton, *Pro Patria* p. 167 T.:

An aunt is always a jocular subject. If a man *foozles* at golf, he does not say, Oh, my cousin, my brother, or my grandfather. He says, Oh, my aunt!

FORCE geeft: He *forces* a passage of Macaulay into his service = hij verdraait eene passage van M. tot eene bewijsplaats voor zich.

Onder *press* vinden we denzelfden zin, waar *press* ook „verdraait" is. De bedoeling is: hij neemt ter hulp.
*FOREBODE en *foreboding* = voorspellen, voorspelling; een voorgevoel hebben van, voorgevoel. Talrijke bewijsplaatsen geeft M. Het woord is zoo gewoon, dat het ook te vinden is in Roorda's *Leesbk.* III p. 6 en bij Campagne.
*FOREGOING: het voorafgaande, bijv. *in the foregoing.* Zie Campagne.
*FOREHATCH: voorluik (Herrig). Campagne geeft ten minste *forehatchway.* Deze twee woorden zijn ook niet in M. S. te vinden.
*FOREPEAK, bij Campagne foutief gespeld: *forepeek* en vertaald: hel, is ook bij Herrig te vinden in *The three Cutters.*
FORESHORTEN: in de verkorting zien. Lees voor zien, teekenen.
FORGE geeft *forge* = langzaam en moeielijk voortbewegen. Dit is vermoedelijk van *to force*, dus = met alle kracht laten zeilen. Het idee „langzaam" is niet noodzakelijk. F. citeert uit *Blackw. Mag.* 1850: she *forged* swiftly ahead. Ook komt *to forge ahead* fig. voor: Our neighbours and rivals have *forged ahead* of us (Stead, *Rev. of Rev.* Oct. 1900).
FORM geeft zeer veel, maar niet genoeg voor *good form* = „comme il faut" en *bad form* = wat niet „comme il faut" is.
FORSWEAR geeft: een meineed plegen. Zegt men dat?
FORSWET: kapot van de hitte. Voor dezen vorm van het werkw. **forsweat* moet men teruggaan tot 1450!

Afzonderlijk wordt hij niet meer opgegeven, wel: *forswat* (M.) of *forswot* (Ch.)

*FORTALICE: fortje, buitenwerk (Thackeray, *Burlesques* 175).

FORTHCOMING: op het punt te verschijnen. Dit kan niet in veel gevallen. Soms is het zelfs in verbinding met *to be* = opdagen, verschijnen, er zijn, voorhanden zijn, enz. Met één der twee eerste equivalenten zou men zich kunnen redden voor: *No confirmation of the report was forthcoming* = het gerucht werd niet bevestigd (T. B.), wat natuurlijk zeer goed vertaald is naar den inhoud, maar enkel dienst kan doen in dit speciale geval.

FOSSICK geeft naar B.: rechten op mijnen opkoopen in Australië. Wie in de *Rev. of Rev.* de plaatjes gezien heeft, waarop **fossickers* zijn afgebeeld, zal begrijpen dat zulke menschen er niet koopachtig uitzien. Men vergelijke W. S.:

To search for gold by picking at stone or earth among roots in isolated spots, picking over abandoned workings, etc.; hence, *to steal gold or auriferous matter from another's claim.*

*FOUNDATIONLESS: zonder grond, ongegrond.

FOUNTAIN-PEN heet: vulpen (houder).

FOUR ook als subst = voor vier stuiver, bijv.: *a four of brandy* (G. Moore, *Mummer's Wife* p. 300). Meer plaatsen geeft M. uit veelgelezen schrijvers.

*FRABJOUS in *a frabjous day* teekende ik op uit de *Punch*. Wat beteekent dit? M. geeft het niet.

FRAGMENT geeft ook: inhoudsopgave, voorrede en titel (van een boek). Hoe kan dat? Is hier misschien gedacht aan *argument*: inhoudsopgave?

FRAISE is ook: halskraag, Fransch *fraise*, maar verouderd.
FRAME ook: broeibak (Crawford, *Tale of a Lonely Parish*).
FREEZE-OUT: wijsmakerij, bedrog? Dit gaat zeker maar zelden op. Zie M.
FRENCH WINDOW = openslaand venster, is niet voldoende. Bedoeld is: „deurvenster", glazen deur.
FRESH is: 1. beek (verouderd), 2. overstrooming (Am.), 3. zoetwaterstroom, die een eind in zee loopt (Am.) 4. dooiweer (T. B.) — het laatste Schotsch. Verder zijn *freshes:* het brakke water aan een riviermond, wat gegeven is als: het vermengen van zoet en zout water enz.
*FRESHY = *fresh-fish*, *fresh-man*, *fresher* = nieuweling, groen.
*FRIANDISES is een van de vele leenwoorden, die niet opgenomen zijn. Talrijk vindt men ze opgegeven bij Miss Soames, *Introduction to the Study of Phonetics* p. 98, hoewel ook daar nog enkele ontbreken.
FRIEND geeft niet voldoende. *Friends* is ook de gewone uitdrukking voor het boekachtige *relations*: familie, bloedverwanten.
*FRISCO = St. Francisco (Am.).
FRITILLARY: een soort van lelie (T. B.) Bedoeld is: de keizerskroon.
FROCK is ook = *frock-coat* bij Thackeray, *S. Titmarsh.*
FROM FORTH bestaat niet, wel *from ..... forth.*
FRONTISPIECE is ook: voorgevel in de eerste plaats.
FRUIT is ook werkwoord, bijv.: *The tree has not yet fruited.*

FRUMP is ook: kletskous.

*FRUMPY = slonzig, soms = ordinair bijv. in *Those delightful Americans* van Mrs. E. Cotes p. 170 Tauchnitz:

Is n't it what you call a classy game in England?
«Oh no. The most *frumpy* people play it. »

Of beteekent het hier = ouderwetsch?

FUCHSIA geeft de u = *û* — Sweet zegt: *jû*.

FUME geeft *fretting and fuming* = knarsetandend en woedend, wat veel te sterk is. Hóógstens = zich van woede verbijtend

FUNCTION is vermeerderd met: bijeenkomst. Dit is maar half werk, daar uit de Engelsche omschrijving in T. B. 's vertaling *social* of *festive* eenvoudig voor „bijeenkomst" weggelaten is. Bij Kipling (*The Light that Failed*) is het = fuìf, feest.

FUNGUS is eenvoudig het enk. van *fungi*. Waarom dus die omhaal?

FUNK = schrik, is te deftig. Lees: (in de) rats, in de(n) stinkerd.

FUSE ik ook = **fuze* bij Wolseley, *Soldier's Pocket-Book* p. 46. Eveneens *fuzee* = *fusee*.

FUZZY: uit lichte deeltjes bestaande: rond. Dit is zeer onvoldoende. Hoe zal men nu *fuzzy hair* (G. Moore) vertalen? Of *fuzzy politicians*? Of: How can one think with one's head all *fuzzy* (Kipling, *Gadsbys* p. 129)? Het beteekent: zwammig; vlokkig; kroes; aangeschoten, beneveld.

G.

*G. V. = *governor:* baas, patroon, chef (Wells, *The Wheels of Chance* p. 238 T.). Dit ontbreekt ook in M. S.

GALLIARD ook het Fransche: *galliarde*, een soort van vlugge dans.

GALLOW: doen schrikken, maar M. zegt, dat dit een verouderde vorm is van *gally*. T. B. geeft dit laatste echter enkel als bijv. nmw.

GALLOWSNESS hoeft nog niet te zijn: verzotheid op mannen. M. omschrijft het: *mischief, perversity*. In 't Am. is het: opgeblazenheid. Verder ontbreekt *gallows* of *gallus* als versterkingsbijwoord = zeer, verdomd, enz.

GAME als adj. = geschikt in: *he is game to play that part* is twijfelachtig. In elk geval kan even goed: hij is bereid, hij durft. Verder is *game* ook 1. ongeveer = *smart* bijv.: *What a game little gown you've got on!* (Mrs. Hungerford, *Modern Circe* p. 18); 2. *lame*, bijv. bij Thackeray in *Pendennis* p. 500, waar *game* van een stoel gezegd het tegenovergestelde is van (*a*) *sound* (*chair*). Ook spreekt men van *a game leg*. Zie ook F.

GANTLET is meestal met korte *a*, niet *ô*.

GAP geeft: *We had to stop the gap* = wij moesten de defecte plek (?) herstellen. Dit kan ook even goed beteekenen: wij moesten dat gat stoppen = wij moes-

ten die schuld betalen (met geleend geld). In deze bet. *is to stop a gap* zeer gewoon.

GARGAT beter gespeld *garget*. Evenzoo *gargil* beter dan *gargol*.

GARGOYLE: geloover in spoken, is niet te vinden.

GARLIC-EATER hoeft niet te zijn: verachtelijke kerel. Het is een scheldnaam voor de joden.

GARNISON is al in de 16e eeuw vervangen door *garrison!*

GARNITURE: ameublement?

*GARRAN veel in gebruik voor *garron* ontbreekt.

GASEOUS is in de eerste plaats met korte *a*, niet *ei*. Zie F., M., M. S. en Western. Verder ontbreekt bij *gas* de samenstelling *gasbag* = „windzak".

GASP is dikwijls transitief en dan is het niet: snakken, maar: hijgend zeggen (spreken), met moeite er uit brengen.

GAUNT ook met *ä* in plaats van *ô*. Eveneens *gauntlet* en *gauntree*. Vgl. ook *haunch*, *haunt*, *jaundice* en *paunch* bij de verschillende phonetische autoriteiten.

GAVEL: houten hamer. Dit geeft het idee niet. Bedoeld is: presidentshamer.

GAZING-STOCK is ook: voorwerp van nieuwsgierigheid.

GEE is ook: paard, evenals *gee-gee*. *Punch*, 7 November 1900 pag. 333 heeft:

Are you aware, Sir, that ain 't my 'orse?
— Not yours? Then, by Jove, I did collar the wrong *gee* during that scrimmage at the brook.

Hoe komt T. B. aan *gee-gee* = soort v. rijtuig voor één paard?

*GELID: koud. Vgl. *gelidity* = groote koude (T. B.)

GENT is niet altijd: poen, zoogenaamd heer, snuiter. Dikwijls is de beteekenis geheel = *gentleman*, vooral in advertenties, bijv. *gents' boots.*

GET geeft *get up* op twee plaatsen, mijlen van elkaar, maar niet in de beteekenis van: *to go in for*, doen aan. Uit *Punch*, 5 Juni 1901, p. 415 citeer ik:

As a rule it is only the very latest book that interests her. And she *gets* it *up* — to use an uncouth expression — just like other girls «get up» Bridge or Ping-Pong.

Het subst. *get up* is ook: monteering; grime. Verder is *to get over* ook: overhalen, inpalmen.

*GET-AT-ABLE: makkelijk bereikbaar — vgl. *come-at-able* (T. B.)

GIGMAN is niet: fatsoenlijk, aanzienlijk man, maar: philister, geldpoen. Zie de geschiedenis van dit woord in M.

GILD = opvroolijken? Is hier gedacht aan het verouderde *gilded over* = „angeheitert"?

*GIMCRACKERY = prullaria, lorrewaren, snorrepijperij.

GIN geeft niet *gin-sling*, een soort jeneverpunch en *gin-twist* bij Thackeray. Waarschijnlijk is dit hetzelfde. Verder is *gin* niet: Australische vrouw, maar: inlandsche vrouw uit Australië.

GINGERBREAD WORK: grillig gesneden werk? Dit is zeer te betwijfelen. Gewoonlijk: prulsieraden, ijdele opsmuk.

GINGLYMUS = scharniergewricht, in de technische taal.

GIRL is ook: (dienst)meid.

GIVE AND TAKE als subst. is niet: billijke ruil, lood om oud ijzer, maar letterlijk: het geven en nemen.

Vgl. *a give and take policy*. Verder is *to give out* ook: niets meer opleveren, uitgeput raken, bijv.: Whether the known pearl fisheries are *giving out* for good, we cannot say (*The Straits Times* 1902). Niet vermeld is *to give up* in de beteekenis: afschrijven = niet meer verwachten.

GLASS is ook: kijker. Verder is *glass* ook: drank, niet enkel: sterke drank.

*GLEET: dunne slijm, etter. Wel heeft T. B. *gleety*, dat hiervan afgeleid is.

GLIMPSE geeft: *I caught a glimpse of him* = ik zag hem met een wenk. Wat beteekent dit? Lees: ik zag hem even.

GLOAT geeft: *The savage gloated on his victim* = de wilde zag vol begeerte naar zijn slachtoffer. Dit moet ongeveer worden: de wilde smaakte een waar tijgergenoegen bij het zien van zijn slachtoffer, keek met een waar tijgergenoegen naar. Verder hoeft *to gloat on* (*over*) niet te zijn: aanstaren vol hartstochtelijkheid in slechten zin. Dikwijls is het: zich verkneuteren of verkneukelen in.

GLOSSARIAL is niet: van ophelderingen voorzien, maar: verklarend, glosseer .....

GLOSSOLALIA: het spreken in tongen, is onbegrijpelijk.

*GLOZE OVER is hetzelfde als *to gloss over* = vergoelijken, opsmukken (fig.)

*GNAR = knoest. Wel geeft T. B. *gnarry*.

*GNAT-STRAINER: muggenzifter. Reeds in de kleinste Tauchnitz.

GNOSTIC: slim, sluw, wereldwijs. Dit klinkt al bij-

zonder vreemd. Het woord is in de eerste plaats een term uit de philosophie en is niet anders weer te geven dan door „gnostisch" of: wat met de *gnosis* (= het erkennen, niet: kennis, wetenschap!) in betrekking staat of verband houdt. Het *gnosticisme* is de verbinding van de Nieuwplatonische emanatie-leer met de godsdienstige begrippen van het Christendom, wat T. B. uitdrukt op deze wijze: stelsel om sommige leerstellingen der Christelijke kerk te verklaren.

GO geeft niet: *to go on* = „aangaan", *to go out* = (gaan) duelleeren, *to go over* = Roomsch worden, terwijl *he went greater lengths* niet is: hij was meer meegaande, maar: hij ging verder, durfde meer, enz.

GOATEE: baard als die van een geit! Lees: sik.

GO-DOWN ook: „slokje". Het typische woord in den door T. B. gegeven zin is ons: goedang.

GOFFERING = versierend kantwerk? Eerder: plooiwerk.

GOGGLERS ook = *goggle-eyes* (G. Moore, *Mummer's Wife* p. 208).

GOLDEN ook dikwijls = gouden, van goud — niet enkel: goudachtig, op goud gelijkend, enz. Verder is *golden-mouthed* niet: muzikaal, maar: welsprekend.

*GOLOSH(E) = *galoshe* of *goloe shoe.*

GOMUTI is ook: arenpalm.

*GONORRHEA: druiper.

GOOD ook: zoet (van kinderen) vooral in de uitdrukking *as good as gold* (vgl. T. B.) en: lekker, bijv. *good things.*

*GOOD-LOOKING: knap, mooi, mag niet ontbreken, waar *good-faced* (Shakespeare) wél gegeven is.

GOODNESS is er nu bijgekomen, maar niet *goodness gracious* 1) = lieve deugd!, *goodness knows* = de hemel weet! enz.

GOOSE geeft: *he has cooked his goose* = hij heeft de winst opgestreken, maar komt dit voor? Wel vindt men *to cook a person 's goose* = iemand het leven zuur maken, of: naar de andere wereld helpen.

GOOSE-BERRY (PICKER) is volgens T. B. „facheux troisième", iemand die anderen in den weg zit. Ook B. heeft dit voor *goose-berry-picker*, terwijl hij *to play gooseberry* zeer goed omschrijft als: als derde persoon met een vrijend paartje meegaan met het oog op „de menschen". Dit klopt met wat dè *Century Dict.* geeft: *to accompany other persons, as lovers, for the sake of propriety.* Hieruit volgt dat de *goose-berry picker* niet is een „fâcheux troisiéme", maar veeleer *a useful third!* In het Duitsch heet de bedoelde persoon *Elefant* en in het Engelsch ook soms *the blind dragon* (zie Cobham Brewer, *Dict. of Phrase and Fable*). Mooie bewijsplaatsen van Dr. C. Stoffel vindt men in *Englische Studien* XXIV, 1, p. 151. Verder ontbreekt *goose cap:* domoor (Anstey).

*GOV. afkorting van *governor.*

GRAB is ook subst. = het grijpen, het gegrepene.

GRADATORY met korte *a* is beter dan met *ei.*

GRANGE = buitentje?

GRASS geeft *go to grass* niet in de beteekenis van: dood gaan.

---

1) Pas onder *gracious!*

GRAVEN is niet alleen: gegraveerd, wat zeer gewoon is, maar ook: gesneden. Men denke aan de *graven images* uit den Bijbel.

GREBE: staartlooze zwemvogel. Lees: zilverduiker, satijnduiker, fuut. Komt *greebe* wel voor?

GREEN geeft: *He would make me believe that the moon is made of green cheese* = hij wou mij wijsmaken, dat zwart wit is. Beter is, zooals Campagne heeft: Hij wou me knollen voor citroenen verkoopen. Verder is *greens* ook: gestoofde kool (Stoffel *Leesb. v. Aanv. kl.*)

GREMIAL: Roomsche-priesterkleed, dat de schouders en de borst bedekt, en tot aan de beenen reikt! Lees: schootkleed, dat op de knieën gelegd wordt van een de Mis opdragenden prelaat om de kazuifel te sparen.

GRIDIRON ook: de planken boven het tooneel.

GRIEVE is ook: betreuren.

GRIFFE (beter *griff*) hoeft nog geen „kind" te zijn van een neger en eene mulat (lees mulattin). Men vgl. M.

GRISETTE niet: meisje uit de lagere (Fransche) klassen, maar: grisette, scharreltje, enz.

GRISLY is ook: griezelig.

GROAT dikwijls ook met *ô* in plaats van *ou*.

GROUND-IVY: hondsdraf — in plaats van: kruipklimop, eilof.

GROUSE is ook werkw., door F. enkel vermeld als: op *grouse* schieten, op jacht gaan, maar fig. te vinden bij Kipling, *Plain Tales* p. 181:

What 's the use of *grousing* there, and speaking against the widow?

Hier beteekent het blijkbaar: mopperen, zitten mopperen. Ook M. S. geeft dit niet.

GROWN geeft nu tweemaal: *the growing-ups* = aankomende jongelui, maar niet *grown-ups*, dat minstens even vaak voorkomt.

*GRUBBER = *grubbing-hoe:* schoffel, behalve: blokker, schranser.

*GRUMBLETONIAN = mopperaar.

GUARD is: een lange horlogeketting, niet: horlogeketting. Verder is *guardian* ook: prior (der Franciscanen).

*GUILLEMOT = duikerhoen ontbreekt.

GUINEA-PIG ook: kadet op Eng. Indisch schip (F). Vgl. Baumann, *Londinismen*.

GUM geeft niet: *by gum* of *by gummy!* Dickens heeft *by gum* in zijn *Sketches*. Ook de *Punch* gebruikt het (1900), terwijl *that is my gummy* (T. B) wel ontstaan zal zijn uit den uitroep: *my gummy!*

GUN geeft *son of a gun* = lamme vent en i. v. *son* vindt men *you son of a gun* = jij ellendeling! Rider Haggard gebruikt het in *She* = fidele vent, terwijl de *Slang Dict* zegt: men gebruikt het soms bij wijze van lofspraak, maar *never contemptuously*. Bij Thackeray is het eenvoudig: kerel, in *Pendennis* p. 731:

Why, I say, old feller, what a happy feller I once thought you, and what a miserable *son of a gun* you really are!

Ook vindt men **son of a ramrod.*

GUT, is ook fig. in gebruik = uit elkaar halen. Zoo heeft Stead in de *Rev. of Rev.* 15 November 1902 p. 479 *b.:*

In journalism T. P. O'Connor's most successful feature was the weekly *gutting* of a Book of the Week.

GUTTER-SNIPPET ook vrouwelijk. Bovendien is het ook: voddenraper, raapster.

GYMKHANA, een nieuw woord, is alweer niet gelukkig = snipperjacht.

Uit de *Enc. Dict.* van Chambers citeer ik uit de *Pall Mall Gaz.* van 23 Febr. 1900:

A skating *gymkhana* is announced to take place on Thursday.

De definitie is: *a place of meeting where sports are held; the sports themselves.* M. S. heeft het woord nog niet.

H.

HABIT = lichaam? Is hier gedacht aan *to be of a full (spare) habit*, waarin *habit = habit of the body?*

HA-HA: heg tusschen hellingen. Dit is zeker niet duidelijk, waar mede een droge sloot bedoeld kan zijn.

*HAIR-TRIGGER: sneller (aan pistool), vandaar: pistool. Vgl. Thackeray, *Pendennis* p. 331:

«You 'll invite me to *hair triggers?*» cried Strong with a laugh. «Thank you for nothing; I was but joking. I came to settle quarrels, not to fight them»

Ook Conan Doyle gebruikt het woord in *Mem. of Sherlock Holmes* p. 57 voor revolver:

when Holmes in one of his queer humors would sit in an arm-chair. with his *hair-trigger* and a hundred Boxes cartridges, and proceed to adorn the opposite wall with a patriotic V. R. done in bullet-pocks, I felt strongly that neither the atmosphere nor the appearance of our room was improved by it.

M. S. vermeldt deze beteekenis evenmin als M.

HALF-BLOWN is niet: half ontbot, maar: half open.

HALF-BRED = laag, verachtelijk is te sterk. Lees: onwelopgevoed.

HALF-CASTE: kind van een Hindu en een Europeaan? Dit is raadselachtig. Wij zeggen: halfbloed of gebruiken het Engelsche woord. Zie ook *mulatto:* kind van blanke en neger!

HALF-HEARTED soms ook: weifelend.

HALLOW-MAS wordt ook gespeld: *hallow-mass.*

HAMSTER is niet ook: veldrat. De hamster is de *Cricetus frumentarius*, de veldrat *Arvicola amphibius.*

HAND is weer niet te doorworstelen; zelfs zijn de samenstellingen niet eens behoorlijk gerangschikt, terwijl bijv. *handkerchief*, dat daaronder gegeven wordt, later nog eens komt als afzonderlijk artikel, zonder dat echter gegeven wordt: *to hold out the handkerchief* = het Fransche *jeter le mouchoir à une femme*, te vinden bij Thackeray, *Pendennis* p. 338.

HANDLE ook fig. „vat," voorwendsel, bijv. bij Macarthy, *Short History* I, 55 Tauchnitz:

But it always comes with a bad grace from Whigs or Liberals, and gives their enemies a *handle* against them which they cannot fail to use to some purpose.

Verder ontbreekt *to handle the ribbons* = zelf (kunnen) mennen, wat noodzakelijk moest gegeven worden daar *ribbon* enkel vertaald is door: lint.

HANG geeft niet *not a hang* = geen zier, geen steek enz. Verder is *he hangs about her* = hij is erg aan haar gehecht, nog zoo zeker niet. Het zou ook kunnen zijn: hij is altijd om en bij haar, erg druk met haar. Waarom staat er nog altijd *Where do you hang out* = waar woont gij, hangt gij uit? en een half dozijn regels verder = *Where do you hang out* = waar woon je? Is *hanging* ook niet: draperie? Wel vindt men *hangings* weer een eind uit de buurt = behangsel, maar dit doet te veel denken aan behangsel-papier.

*HANTLE = handvol, hoop, een boel, enz. in het Noordelijk Engelsch — men herinnere zich de scene waarin

Barrie's *Tommy* om dit woord verlegen zit bij het schrijven van zijn examenwerk.

HARDLY is niet vermeld als euphemistische ontkenning, in welke hoedanigheid het zéér dikwijls voorkomt, evenals *scarcely*, maar het laatste minder frequent.

HARIKOT foutief gespeld voor: *haricot* en foutief vertaald = gehakt gebraden vleesch vgl. *hash*, waar „met groenten" eigenlijk te veel is. Er hoort bij: met boonen of andere groenten.

HARL is ook: een beetje (Ch.) Zie Stevenson, *Catriona* Ch. IX:

And see if I cannoe get a little *harl* of justice out of the military law .... that shall command the party.

HARNESS-TUB is bij Conan Doyle (*Mem. of Sh. Holmes*) = rantsoenvat aan boord. B. omschrijft het zeer goed.

HARRY geeft niet *Old Harry = the old gentleman*: de duivel. Zoo vindt men het in *The Virginians* van Thackeray. p. 157.

HASH geeft *I have settled his hash* = ik heb zijn doel gedwarsboomd. Afgezien van het minder goede Hollandsch, is dit niet juist. Beter: iemand afranselen, totaal afmaken, ruineeren, van kant maken.

HASHISH wordt niet alleen gedronken, ook gekauwd.

HASSOCK geeft o. a.: dikke mat (om te knielen in de kerk), klein voetkussen. Dit „om te knielen" is op de verkeerde plaats terecht gekomen: het moet achter „voetkussen" staan.

HAT vermeldt niet *to get into a hat* = in de war raken bij Kipling. B. geeft *to go into a hat* met dezelfde beteekenis.

HAVE geeft *have at him* = pakt hem, raakt hem, wat zeer goed is, maar *have at you* beteekent: pas op!
HAVER is ook werkwoord = bazelen, wauwelen, raaskallen. Op school is mij dit woord eens gevraagd.
HAVINGS is ook: (goede) manieren.
*HAWBUCK = a clown (Ch.). Het komt voor in Stevenson, *St. Ives* p. 173.
HAWKER is ook: valkenier.
HAWSE geeft niet: *to come (climb) in through te hawse-pipe = to come in at the hawse-holes.*
HAY ook: haag. Dit moet even goed gegeven worden als *hay* = boerendans.
HAZARD ook: gat, zak (billiard). Zelfs de kleinste Tauchnitz heeft dit.
HEADMAN is ook wat wij noemen: mandoer en wat in Europa heet: *foreman* = meesterknecht, onderbaas, dus ongeveer hetzelfde als *head-workman.* T. B. 's: leider, opperhoofd, is te machinaal uit het Engelsch *(chief, leader)* vertaald.
HEART geeft nu er bij *to lay . . . to heart = to take ..... to heart*, beide: ter harte nemen. Maar *to atke ..... to heart* is ook: zich iets aantrekken (*to be deeply pained at anything*-Ch.) en wel zeer dikwijls. Zie Zangwill, *the Bachelors' Club* p. 36:
Eliot Dickray *took* the blow of Caleb Twinkletop 's marriage most *to heart*-with the possible exception of Caleb Twinkletop's cook!
*HEART-BREAK: harteleed.
*HEARTSOME: lustig, vroolijk, opwekkend. Zoo in Barrie, *Tommy and Grizel* I. p 75 Tauchnitz. Vgl. Ch. en M. S.

HEAVY is nog altijd zeer in de war, foutief en onvolledig. Onjuist is *heavy lady* = dame, die voor het fatsoen meegaat. Dit is waarschijnlijk naar B's *heavy lady* = duenna, maar het is in elk geval onvolledig. De *heavy lady* is de „mère noble" in de theatertaal. Zoo is the *heavy father* niet iemand die eenigszins zwaar op de hand is, zooals men opmaken zou uit T. B. 's vertaling van *a heavy-father kind of man*, maar de „père noble" (bekend genoeg uit Thackeray's *Pendennis*) T. B. heeft iets in die richting vermoed, want nu is er in dit artikel bijgekomen: *he did the heavy man, the heavy business* = hij speelde de rol, die relief geeft aan de heldenrol. 1) Ook hier worden eenvoudig „père noble" rollen bedoeld, in het algemeen *the heavies* genoemd. De „jeune premier(e)" heet *juvenile* (*lead*).

*HEAVY-HEADED: met een zwaar hoofd; dom, traag van begrip.

HECK geeft niet: *to live at heck* (ruif) *and manger* = het ergens goed hebben, het er goed van nemen.

HEDGE-HOG is niet: stekelvarken, maar: egel. Het stekelvarken heet *porcupine*.

HEEL ook: overblijvend stuk, laatste gedeelte (van een redevoering, debat, enz.) Zoo vindt men bij Dickens in *Bleak House* p. 147: *heels of loaves*, waarvoor F. echter geeft: die Rinde. Verder komt *heel* voor in heel wat uitdrukkingen: 1. *to bring to heel* = tot de orde roepen, op zijn plaats zetten, de les lezen, 2. *to call to heel* (fig.) = tot de orde roepen, 3. *to come*

1) B. heeft letterlijk hetzelfde.

to heel = zoete broodjes bakken, enz., 4. *to have one at heel* = iemand in zijn macht, onder den duim hebben. Al deze uitdrukkingen zijn te *belegen* uit de jongste litteratuur en ontleend aan de hondendressuur. F. heeft nog: *to keep to heel*.

*HEFT = gewicht, hoofdzaak, vroeger: heft. Ook *hefty* ontbreekt.

*HELIOGRAPH = heliograaf.

*HELL-CAT = helleveeg, feeks. Vgl. *hell-hound*.

*HELL-FOR-LEATHER in de uitdrukking *to ride hell-for-leather* = zoo woest rijden, dat het een *hel* is voor de *huid* van de zitdeelen des ruiters, soms *leather* genoemd, zooals T. B. terecht heeft. De uitdrukking vindt men bij Kipling, *The Gadsbys* en in *The Lit. World* 25 November 1898, pag. 406. M. S. heeft dit evenmin.

HELVE geeft *to throw the helve after the hatchet* = het goede met het kwade weggooien. Idiomatisch is: de steel naar de bijl gooien, de kolf naar den bal werpen = een zaak opgeven.

HENTE moet zijn *hent*.

*HEPATICA = leverkruid (Tauchnitz ed., *Elizabeth and her German Garden* p. 15).

HERRING geef: *Such an inquiry should not end in a savour of red herring* = zulk een onderzoek moet niet zoo kaal afloopen, in de 2e uitgave. Nu is er in zooverre verbetering, dat er bij gekomen is; *they drew a red herring across the track* = zij maakten (hun) het spoor bijster. Dit kan zoowel in eig. als in fig. zin genomen worden. Bij de vossenjacht wordt soms werkelijk uit wraakzucht het spoor door het land-

hebbende *farmers* onherkenbaar gemaakt, door dat zij een *redherring* er over strijken. De eerste zin van T. B. zal dus vermoedelijk beteekenen: Zoo'n onderzoek moest niet eindigen met een verdacht luchtje van opzettelijke misleiding (opzettelijk op een dwaalspoor brengen). Dit is nog al eens gebeurd onder Chamberlain.

*HESTERNAL = van gisteren (Herrig, p. 487).

HIGH-LOW niet: lage schoen, maar: half-hooge laars.

*HIGHT = gebeeten, komt archaïstisch nog voor. Zoo schrijft Kipling in *From Sea to Sea* I p. 155: a great horse *hight* Hunja.

HILT geeft *up to the hilt* = zonneklaar, in verbinding met *to prove*. Maar het beteekent ook in het algemeen: *completely*, *out and out*, *thoroughly*.

HIT geeft *hit it off* = juist raden, treffen. Dikwijls beteekent het: opschieten met, harmonieeren. Zoo bijv. in Trollope, *Barch. Towers* p. 284:

It is not always the case that the master, or warden, or provost, or principal can *hit it off* exactly with his tutor.

HOB-AND-NOB geeft nu als tweede beteekenis van deze verbinding: „aap wat heb je mooie jongen" spelen. Waar vindt men deze? Het is precies hetzelfde als *hobnob*, meer niet.

HOLD geeft niet: *to hold up one 's head with* = niet onderdoen voor. Ook niet *hold-all*, een soort valies. Verder is *hold-cheap* = vluchtig, eenvoudig raadselachtig.

HOOVE zegt niets als: soort van ziekte bij vee. Waarom niet verwezen naar *wind-dropsy?*

HORRORS is niet alleen: delirium tremens, maar ook = het enkelvoud *horror*, bijv. *to give a person the horrors.* Ook is het = zwaarmoedigheid.

HORSE als werkw. is niet: drillen, maar: afranselen, (terwijl de patient over de knie, over den rug van een ander of over een houten stellage gelegd wordt). Men zie Thackeray, *The Virginians* p. 46:

The *baculine* method was a quite common mode of argument in those days. Sergeants, schoolmasters, slave-overseers, used the cane freely. Our little boys had been *horsed* many a day by Mr. Dempster ..... But, in the interregnum after Colonel Esmond's death, the cane had been laid aside.

*HORSE-FAKER zie *fake.* Het woord komt voor in *Mem. of Sherl. Holmes* p. 14.

*HORSE-PISTOL: ruiterpistool (voor holster). Het is te vinden in Roorda, *Lsbk.* III p. 130.

*HORSE-RIDER = kunstrijder(es) bij Thackeray.

HOUSE geeft: *as safe as a house* = zoo sterk als een dijk. Beter: zoo veilig (secuur) als wat.

*HOUSE-WORK: huiswerk (van de meid).

*HOW MUCH als uitroep is zeer dikwijls ons: wà blief!

*HUB en HUBBIE, samentrekkingen van *husband* beantwoorden aan ons: „mannie". Dikwijls vindt men dit in de *Punch.*

HUFFILY: onbeschaamd? Ook: opgeblazen.

*HULAN: Uhlaan.

*HULLO = *halloo* (Ch). Ten einde eens te laten zien, wat een Engelsch 2/6 woordenboek geven kan, heb ik pag. 248 in T. B. vergeleken met wat in Chambers, *Twentieth Cent. Dict.* te vinden is tusschen *hullo* en *hurdle* en als proefje van die vergelijking geef ik het volgende artikel.

HUM heeft bij Ch. niet de beteekenissen: sterk aangezet bier, bedrieger. Beide zijn dan ook eigenlijk fout = *hum* was vroeger: ein geistiges Getränk (F.) of = **humming ale*, nog gebruikt voor: schuimend bier (F.), bij Ch.: *ale that froths up well, or that makes the head hum.* De tweede beteekenis: bedrieger, moest zijn: bedrog, opsnijerij, humbug. Reeds bijna 10 jaar geleden schreef Dr. Stoffel hierover in *Studies in Engl.* p. 238:

Hum ... perhaps a curtailed form of humbug. The word is .... by no means of recent date; *Punch*, 1874, II, 266*b*: It appears we can still believe in our Ants, although the Bee has been discovered to be all *hum*; .... *Punch*, Sept. 5, 1885, 114*b*: Political honesty 's all a big *hum*, etc.

Dit wat het subst. betreft. In overeenstemming met *hum* = *humbug* geeft Ch. een werkw. *to hum* = bedriegen, behoorende bij *hum* = *imposition*, geheel in overeenstemming met het bovenstaande citaat uit Dr. Stoffel. T. B. geeft *to hum* enkel als klanknabootsend werkwoord en staat ook hier achter bij Ch., doordat de laatste *to hum* ook nog geeft in de verouderde beteekenis van: *to applaud anything by humming* (vgl. F.) Verder heeft Ch. de uitdrukking *to make things hum*, waarvan Dr. Stoffel in 1894 schreef op de boven aangehaalde pagina:

There is still another verb *to hum*, of which the Dictionaries know nothing. It is used in the colloquial phrase *to make things hum*, meaning «to make them thrive, go off smoothly». The phrase is especially used with respect to places of public entertainment, theatres, music-halls. etc., which are *made to hum*, if they are doing a thriving business.

HUMBLE-PIE geeft *to eat humble-pie* = zich laten beleedigen.
De goede vertaling is: nederig excuus maken (T. B.), zich vernederen, zoete broodjes bakken, een toontje of wat lager zingen.
HUMBUG is ook: *a kind of candy* (Ch.)
HUMDRUM is ook: vervelend gepraat (Ch.)
HUMMOCK ook: *pile or ridge (of ice)*, zegt Ch.
HUMP is ook werkw. = het land opjagen (Ch.) Vgl. *to have the hump.*
*HUMPTY-DUMPTY is: dik, lomp. Als subst. is het: warm bier met brandewijn. Verder komt het voor in het bekende kinderrijmpje.
*HUMSTRUM = *hurdy-gurdy.* Ook: gezaag (op een muziekinstrument).
HURRY geeft niet *in a hurry* = op stel en sprong, zoo dadelijk. Op deze wijze wordt het o. a. gebruikt door Mrs. M. Ward, *Helb- of Bannisdale* p. 283:
You won't get Seaton to say he's mistaken *in a hurry.*
HYDRANT = hydrant (passim), behalve: waterpomp (boot).
HYSTERIC(AL) is niet enkel: hysterisch, maar ook: zenuwachtig. Hysterisch heeft bij ons een zeer verdachte beteekenis, die *hysterical* lang niet hoeft te hebben. Zoo vindt men in *Vanity Fair* p. 144: *hysterical sympathies*, terwijl F. vermeldt: *hysterical sobs.*

I.

I'D is ook = I would.

IBEX: soort van wilde geiten. Lees: steenbok. Het mv. is *ibexes* en *ibices*.

ICE-BLINK heet ook in het Hollandsch: ijsblink (van Dale).

ICHNEUMON is èn ichneumon èn sluipwesp.

*ICON = *eikon*.

ICTERIC is ook: middel tegen geelzucht.

IDEAL geeft niet: ideaal.

IDIOMATIC: tot een bepaalde taal behoorende, kan er niet door. Men zegt idiomatisch = het idioom betreffend, in overeenstemming met het idioom of taaleigen, enz. Men lette ook op het reeds gesignaleerde „behoorende", bij *diluvial*, *dorsal*, *fiscal*, *Galilean*, *Hebridian*, *herbacious* en *horal*.

IDIOPATHY geeft: persoonlijke neiging, een slechte vertaling van: *a peculiar affection* of iets dergelijks uit een of ander Engelsch woordenboek. *Affection* is hier echter: aandoening.

IF is niet enkel: ingeval, indien, of, maar ook: zoo ..... al, al. Reeds op pag. 2 van Roorda's *Lsbk.* III vindt men dit *if*. F. heeft het ter dege, terwijl Mätzner bijv. er uitdrukkelijk op wijst naar aanleiding van dergelijke *if*-zinnen: Mehrfach läszt sich hier der Konditionalsatz durch den *Koncessivsatz* ersetzen (zie Gr. III p. 479). Zóó „mehrfach" kan ik er bij-

voegen, dat de 90 cents Tauchnitz geeft: *if:* wenn, wofern // wenn auch! Een gewoon geval is bijv. *if he be ever so rich.*

ILK vermeldt *of that ilk* niet = *of that kind*, wat zeer dikwijls voorkomt. Noch C., noch Picard, noch S. de Bruin kennen dit *ilk* = soort. Alleen B. is hier waarlijk een „Supplement".

ILL geeft: *It 's an ill wind that blows nobody any good* = den een zijn dood is den ander zijn brood. Daarentegen geeft *wind* hetzelfde spreekwoord = aan de doornen zitten rozen! Een parallel hiervan hebben wij niet. Hoogstens zou men kunnen zeggen: Er is geen ongeluk of er is ook een gelukje bij. Verder ontbreekt *ill-used* = kwalijk bejegend; belasterd, verguisd.

*IMARET komt voor in Moore, *Paradise and The Peri* (Herrig p. 428):

She saw a wearied man dismount
From his hot steed, and on the brink
Of a small *imaret* 's rustic fount
Impatient fling him down to drink.

Dit *imaret* beteekent: mah. herberg voor bedevaartgangers en reizigers.

IMMACULATE is ook: onberispelijk.

IMMANENT is moeielijk anders weer te geven dan door: immanent.

Zeker niet door: subjectief.

IMMUNE is nu opgenomen als adj. = vrij, onaantaastbaar, maar is het ook een werkwoord?

IMPERIAL is volgens T. B.: puntbaard (aan de kin), wat beteekenen moet: haarbosje onder de onderlip

(Valkhoff). Van Dale heeft: kinbaardje, Picard ditto. Zoo ziet men wat er bereikt wordt met omschrijvende vertalingen!

IMPERTINENT is er nu bij gekomen, maar zonder vertaling. Deze moet gegeven worden, daar het in zijn boekentaal-beteekenis niet is: ongepast, onbeschaamd, onbehoorlijk, maar: niets met de zaak te maken hebbende. Vgl. Günther, *Engl. Synonyms.*

*IMPI = troepenafdeeling van de Kaffers enz. Zie Wells, *Wheels of Chance* p. 225.

*IMPO = *imposition*, strafwerk (Home, *School Conspiracy* p. 72).

IMPOSSIBLE is ook subst., bijv. bij Mark Twain nog, al wordt het in M. S. als verouderd opgegeven.

IMPROVE geeft: *He was called upon to improve the death of three young fishermen:* hij werd gevraagd om zijnen (geestelijken) bijstand te verleenen bij de begrafenis van drie jonge visschers. Dit moet zijn, dat hij uitgenoodigd werd om den dood van die drie jonge visschers tot uitgangspunt te nemen voor een stichtelijke toespraak.

IMPUTE geeft *Why do you impute yourself to the subject* = waarom keurt ge het onderwerp af? Duidelijk is de vraag niet, maar als ze iets beteekent, dan is het ongeveer: waarom verklaart ge u zelf aan die zaak schuldig?

IN geeft weer tweemaal *mention in the same day*, terwijl *in name of* ook is: in de plaats van, als (zeer weinig gebruikelijk). Verder is *the ins and outs* ook: alle hoeken en gaten. Men spreekt niet alleen

van *the ins and outs of a town*, maar ook van een huis, bijv. Barrie, *Sent. Tommy* I, 81.

*INADVERTENT = onoplettend, onachtzaam, zorgeloos; onbewust. Men vindt *inadvertently* in Dr. Stoffel, *Lsbk. v. Aanv. kl.* = in verstrooidheid.

INCAPABLE is ook: „onbekwaam" in den zin van: (helplessly) drunk.

INCHOATE = beginnen (Browning).

INCOMPATIBILITY is ook: ongelijkaardigheid.

*INCONSEQUENTIAL = 1 inconsequent; 2 onbelangrijk, van geen belang.

*INCORPORATION bij *to incorporate*. Zoo ontbreken ook *incubation* en bij *incredible* de afleiding *incredibility*. Verder in de buurt van deze woorden nog een aantal *ness-*, *tion-* en *ity*-woorden.

INCUNABULUM heet: wiegedruk.

INCURIOUS is een aanwinst, maar alweer niet wat de vertaling betreft = zorgeloos. Het is in de eerste plaats het tegengestelde van *curious*, nieuwsgierig, dan onoverschillig en op de allerlaatste plaats: zorgeloos (zie Roorda, *Lsbk.* III p. 84).

INDIAN REED heet: canna.

INDISCRETION ook: onbezonnenheid, onbescheidenheid.

INDISPENSABLE geeft enkel: onnvermijdelijk. Waar Bomhoff (1851) hier de twee allernoodigste equivalenten geeft: 1. onvermijdelijk noodzakelijk, 2. onmisbaar, gaat T. B. weer terug tot *A New Pocket Dictionary* van Baldwin Janson (1795).

*INDORSE = *endorse*.

*INDUSTRIOUSLY moet afzonderlijk vermeld worden als beteekenende: opzettelijk, met opzet.

INEFFABLE geeft niet *ineffables* = *inexpressibles:* pantalon.

INEFFICACIOUS: zonder uitwerking, krachteloos, vruchteloos.

INFERMARIAN is niet: ziekentrooster, maar: ziekenoppasser.

*INGRATE: ondankbare, hoewel verouderd, komt nog voor bij Thackeray in *Sam Titmarsh.*

INKY geeft: *I wished him at Inkyburn* (?) = ik wou dat hij op de Mookerhei zat. Eerder: ik verwenschte hem naar de M.

INKLING kan moeielijk beter weergegeven worden dan door het ook in Holland gebruikte Duitsche: Ahnung. In elk geval is „kennisgeving" te sterk. Het artikel is echter verbeterd door de vertaling: lucht krijgen van. Waarom niet: *de* lucht?

INNER geeft *inner man* ook = maag. Bedoeld is: de inwendige mensch.

*INOBSERVANCY: onoplettendheid, achteloosheid. Dit is één van de *cy* — woorden, die ontbreken.

INSENSATE is ook: gevoelloos.

*INSINUATION voor de beteekenis: insinuatie.

INSOLVENT is ook: insolvent.

*INSOUCIANCE = zorgeloosheid (Ch.) Het komt o. a. voor bij Ch. Reade, *Peg Woffington* p. 76, six penny ed.

INSTEP geeft niet: *high in the instep* = hoog in zijn wapen.

INSTRUMENT is: acte, oorkonde, officieel stuk (document), niet enkel: gerechtelijke acte.

*INTERCALARY = tusschen ...., ingelascht, bijv.: *intercalary days, years, phrases.*

INTEREST geeft eerst *to be interested* onder *interest* met den klemtoon op *in*, waarna nog eens afzonderlijk *interest* komt als werkw. met den klemtoon op de laatste lettergreep, een onderscheiding, die niet door de autoriteiten gemaakt wordt.

*INTERTWIST = *intertwine*. Vgl. *intwine* en *intwist* (p. 267).

INTIMATE = volmaakt? Heeft T. B. te veel gedacht aan: *to have an intimate knowledge of, to be intimately acquainted with?*

*INTONATE = *intone:* aanheffen, intoneeren, den toon aangeven, laten hooren.

INTRIGUE heeft ook zeer dikwijls de beteekenis van: intrigue = *plot* (van romans, tooneelstukken). Vgl. *Outlanders.*

INTROIT komt er bij S. de Bruin met zijn „aanvangspsalm" al niet veel beter af dan bij T. B. (zie *Inleiding*).

INTROSPECTIVE: den blik naar binnen staande, is alleen subjectief gezegd goed, niet objectief. Dan moet het zijn: bespiegelend.

INTUITION is niet: aanschouwing, maar: „inschouwing".

*INUNDATION: overstrooming; overvloed mag zeker niet ontbreken.

INVALID = invalide, heeft ook den klemtoon op *in* (vgl. Poutsma, *Do you speak E.* p. 33 en anderen).

INVITE is ook: invite (bij het whisten, enz).
*IODINE = jodium.
IRON-MASTER is niet: ijzerbewerker, maar: *maître de forges* en: groothandelaar in ijzer.
IRONY is: ironie, niet ook: scherts, zonder meer.
*ISOSCELES = gelijkbeenig vindt men zelfs in *The First Year* van Grasé.
IVORY dat the *ivories* geeft = de tanden, moet ook vermelden: *ivory-snatcher* = tandentrekker (Shaw, *Plays* II, 222), wat ook in M. S. ontbreekt. Bovendien is *ivories* ook: dobbelsteenen; billardballen.

J.

JACK ROBINSON, dat alleen voorkomt in de uitdrukking *before you could say Jack Robinson*, zal men toch niet gelijkstellen met: klein tijdsverloop.

JACKAL is nu verbeterd, maar geeft nog niet, evenmin als M. S., *to jackal* (Kipling) = volgen.

JAG vermeldt niet het Amerik. gebruik van dit woord = stuk in den kraag, een brom. De *Pall Mall Mag.*, Oct. 1899, p. 195 heeft:

A «jag» be it known, means primarily a load, secondarily a load of alcohol.

Op deze wijze heeft men: *to have a jag on*, *to carry a jag*. Ook B. en Baumann hebben het niet, wel Ch., ook hier een toonbeeld van volledige omschrijving en juistheid:

Jag, a load, a saddle-bag, a quantity, (*U. S.*) as much liquor as one can carry. — *Jagger*, a peddler.

Ook deze beteekenis van *jagger* ontbreekt bij T. B.

*JAKES: beste kamer. Dit komt voor in het spreekwoord: *set a beggar on horseback and he will ride to the jakes* = als niet komt tot iet, kent iet zich zelven niet.

JAPANNER ook: schoenpoetser = vgl. B. *to japan trotter cases*.

JEMMY is ook: overjas.

*JEROBOAM: in authors of the eighteenth century, and in the familiar speech of our days, a *jeroboam* is a

large drinking-vessel, or bottle for holding liquor (Dr. C. Stoffel, *Studies in E.* p. 138). Heel aardig is hier de illustreerende zin uit *Punch*:

Positive: Bottle; Comparative: Magnum; Superlative: *Jeroboam.*

Vgl. *Jehu* = koetsier, *Jesse* = kerkkroon — luchter. *Joseph* = dames-rijkleed, **Jordan* = a pot (Skeat) enz. De verkorting van *jeroboam* is *jerry.*

JEWEL: engel. Waarom niet eenvoudig: juweel (eig. en fig.)?

JEZEBEL is niet enkel: booze, brutale vrouw, maar ook: schaamtelooze vrouw.

JIB is ook: smoelwerk, facie, voorkomen. Zoo spreekt men van *the cut of one's jib.*

*JIMJAM = speelgoed en *gimcrack.* B. heeft *jim-jams* = delirium tremens, niet echter = „beroerdigheid" in: *It gives you the jimjams.*

JO lees JO(E). Waarom bij *Jove* nóg eens: *not for Jo?* Vermoedelijk staat deze uitdrukking voor *not for Joseph* en zal wel niets met *Jove* te maken hebben. Bij *not* krijgen we eindelijk *not for Joe!*

*JOCK = *jockey*, passim in Ouida's *Under two Flags.* Ook zoo bij Mrs. Hungerford.

JOCKEY: vroeger = in den handel bedriegen, duwen (door tegenaan rijden) is nu vermeerderd met: voorthelpen. Dit verklaart niet de volgende passage uit *The Newcomes* van Thackeray p 753:

It was but a whisper to Rosey in the drawing-room; .... a double embrace from the Campaigner, as she stood over them in a benedictory attitude — expressing her surprise at an event for which she had been *jockeying* ever since she set eyes on young Newcome.

Hier beteekent het klaarblijkelijk: intrigueeren, door list (listig) op iets aansturen. De Hollandsche vertaling heeft eenvoudig: heenrichten.

JOKE geeft: *That's past a joke* = dat is al te gek. Is het ook niet: dat gaat te ver? En is *joking apart* = nu geen scherts? Of: alle gekheid op een stokje?

JOLLY is niet gegeven als werkw. = uitschelden; opkammen (fig.); voor het lapje houden. Vgl. Savage, *In the Swim II* p. 56 T.

JOVE: Jupiter. „De lucht of atmosfeer" heet nooit *Jove.*

JUMPS is behalve: nachtlijfje ook = „katterigheid" en zelfs *delirium tremens.* Ook beteekent *jumpy* in overeenstemming hiermee: beverig, dronkemanswaanzinachtig. Dit laatste geeft M. S. niet.

JUNGLE: land met bosch of weelderigen plantengroei, wekt niet het bedoelde idee. Voor Indië is hét woord: *remboe*, voor Holland: tropische wildernis. Men denke aan *the king of the jungle* = de tijger.

JUNKING is weer een *ghost-word* = smullerij. Het — *ing* is in plaats van na *junket* terechtgekomen onder *junk!* In den mijnbouw is *junking* = Offnung durch eine Kohlensäule (M. S)

JUVENAL is bij Shakespeare: jongeling.

*JUXTAPOSE = naast elkander plaatsen (Cobham Brewer). Soms vindt men *juxtaposit.*

K.

KAIL-YARD geeft nu als adj.: huiselijk; sentimenteel. Dit is echter veel te ruim genomen, daar het woord als zoodanig enkel voorkomt in de *Kail-yard school*, n.l. de groep van schrijvers, die, zooals R. Crocket en Jan Maclaren het eenvoudige Schotsche landleven tot onderwerp genomen hebben. M. S. heeft dit niet.

KAPOCH moet zijn *kapok* = *capoc.*

KECKLE is ook een klanknabootsend woord. Zie Lucas Mallet, *Sir R. Calmady* p. 14:

A cock pheasant made a most admired stir and *keckling* in seeing his wife and brood to roost.

KEEN ook dikwijls: zeer verlangend naar, dol op. Zoo heeft men *to be keen on reading*, *collecting post-stamps*, enz. Uit de *Punch* 1901 teekende ik op: I'm awfully *keen* on poetry, to be *keen* on getting.. Het is een woord, dat bepaald juist nu als het ware in de mode is. Geen der equivalenten van T. B. n.l.: scherp, vinnig, bijtend, bits, doordringend, is in de vermelde gevallen bruikbaar.

KEEP is zeer rijk vertegenwoordigd en wint het bijv. verre van S. de Bruin met zijn betere rangschikking. Toch ontbreekt o. a. *to keep*..... *in* = ... school houden, school laten blijven. Ook *to keep one in* ... = voorzien van, enz Verder mag het historische gezegde: *Put your trust in God, and keep your powder dry*, niet anders dan woordelijk vertaald worden.

KEN: lage kroeg of kosthuis. Dit is wat al te machinaal — *low* is hier: ordinair.

*KHEDIVIAL, van den khedive: Vafiadis & Co., purveyors to the *khedivial* family.

KICK geeft niet: *quite the kick* = *quite the right thing*, *quite the fashion* (vgl. Wallace, *Popular Sayings Dissected*, p. 21), ofschoon onder *cheese* vermeld wordt: *that is the cheese* met verwijzing naar: *that is the ticket*, *the correct thing*, *the dandy*. De vertaling: dat is je ware, is echter niet voldoende. Evenmin bevredigt: een echte dandy (B) Zeer dikwijls is het = *du dernier chic*. Verder ontbreekt *kicker* = paard en *kickup* = standje (*row*) of fuif en is de spelling *kicksy — wicksy* te verkiezen boven *kicksy — wicksey*. Ook is niet vermeld *kicksies* = broek (Stoffel, *Studies* p. 245)

*KINCOB, fijne E. Indische zij. Dit woord komt her-haal delijk voor bij Thackeray. M. S. geeft: goud brokaat.

KISS: confectie van suiker en eiwit. Dit is haastig verhollandscht Engelsch, waarbij over het hoofd gezien is, dat confectie in onze taal alleen bij het kleermakersvak te pas komt. Bedoeld is: schuimpje. Verder vindt men *kiss-in-the-ring* = geliefd volksspel! Is dit naar James- Stoffel: beliebtes Volksspiel? Maar die heeren geven eerst het equivalent: „Fuchs ins Loch", zoo iets als ons Patertje-langs-de-kant.

KITCAT is ook = **tip-cat*, dat de eer niet heeft door een der Hollandsche woordenboeken, de groote Calisch incluis, opgenomen te zijn. Dit *tip-cat* is het „pinkerspel". De 90 cents Tauchnitz heeft het woord wel.

KITCHEN-STUFF is ook dikwijls: groente. Ook de groote Calisch heeft dit niet.

KITE vermeldt niet *Gilderoy's kite*. In zijn gedicht *The Lesson* in de *Times* v. 29 Juli, 1901 zegt Kipling:

But conclusively, comprehensively, and several times and again,
Were all our most holy illusions knocked higher than Gilderoy's kite.

Er hebben twee Gilderoy's bestaan en beide, roovers, zijn opgehangen (Zie Cobham Brewer, *Dict. of Phrase and Fable*). Ook M. S. vermeldt hiervan niets.

KNIFE-BOARD: zitbank bovenop eene omnibus, is niet juist. Bedoeld zijn de zitplaatsen op den rand der imperiale. Calisch heeft niets hiervan.

KNOCK geeft niet: *to knock one out of time* (Besant, *All sorts* p. 11) = *to knock one silly*. Dit ontbreekt ook bij Calisch.

KNOW geeft *to know which is which* niet als van elkaar kunnen onderscheiden, zoowel van personen als van zaken.

*KNUCK = *knuckle*. Zoo vond ik: a free fight with brass *knucks* in *The Argonaut* van 19 October 1903.

KODAK is ook reeds werkw. = „kieken".

*KOLA = kola-drank.

*KYBOSH of *kibosh*, zooals Dr. Stoffels in zijn *Studies* zegt: *a great favourite with Arry and his class* = nonsens. Het woord is nog altijd in trek. Bij Dr. Stoffels voorbeelden kan ik uit 1901 dit voegen van Wells, *The Wheels of Chance* p. 278 T.:

I put the *ky-bosh* on his little game, he remarks.

L.

LACCADIVES: groep eilanden. Is nu omgekeerd: groep eilanden = *laccadives?* De *Ladrones* heeten verder op wel: Dieveneilanden en de *Maldives*, de Maladiven.

LADY geeft: *ladies' cushion* voor het dragen „tusschen twee personen op hun ineengevouwen handen". Dit heet echter *king's cushion*, terwijl *lady's cushion* een soort van anjelier is. Zie M. S.

LAGOON heet: lagune en zoo heet *Lager beer* bij ons ook: Lager (bier) — niet: Duitsch bier. Men kan toch „waterplas bij een riviermonding" mocielijk gelijkstellen met: lagune.

LAKE geeft niet *Laker*, *Lakist*, dichter van de **Lake School.*

*LAMBLING = *lambkin* (Thackeray, *Virginians* p. 709) ook fig.

LAND-RAT = dief, roover? De gewone beteekenis is: landrot.

LARK geeft niet: *up with the lark* = voor dag en dauw op.

*LARKY van een lolletje houdend. Zie de aardige woordspeling uit *Punch*, 31 Oct. 1900 p. 313:

Why is the German emperor the *larkiest* monarch in the world?

Because he is at the head of everything in Berlin, which is always on the Spree.

*LATAKIA, een soort tabak (Morris).

LAUDS is noch: vroegmis, noch: morgenlof! De *laudes* zijn de gebeden op *matins* volgend.

LAUGH geeft niet *to laugh out:* luid lachen, in lachen uitbarsten, terwijl *to laugh on the wrong side of one's mouth* nog niet hoeft te zijn: schreien. Het beteekent ook, dat iemand het schreien nader staat dan het lachen. Merkwaardig genoeg geeft T. B. de uitdrukking zeer goed i. v. *mouth.* Verder komt veel voor *to laugh one out of* = door een zaak bespottelijk te maken hem er van af brengen. Aan het verouderen is *laughy* (Thackeray) = lacherig.

LAVATORY is ook dikwijls: W. C.

LAW-STATIONER is nog lang niet hetzelfde als *law-writer.* De *law-writer* is: 1. iemand als Mr. Levy, 2. een copiist (T. B.), maar een *law-stationer* heeft een winkel in alles wat er bij de advokaterij te pas komt, als document-papier, zegels, lak, enz. Soms bezorgt hij ook afschriften van stukken.

LAY geeft veel, te veel. Waarom *to lay the guilt at one's door* en *to lay oneself out to* tweemaal? Daarentegen zijn niet vermeld: *to lay at, against, for, forth, into, over, under, up.* Verder is *they laid themselves open to chaffing* = zij lokten het uit om hem voor den gek te houden, nu heelemaal onbegrijpelijk.

LEADED is niet enkel: in lood gevat, bijv. *leaded type* = ver uit- een gezet of gedrukt.

LEATHER geeft niet: *nothing like leather*, het Fransche: *Vous êtes orfèvre Monsieur Josse!* Vgl. B.: wat ik aanraad, is het beste.

LEAVEN: mengsel dat eene verandering ten kwade te weeg brengt. Ook ten goede (Ch.)

*LED-CAPTAIN = klaplooper (Thackeray).

*LEETLE, de emphatische vorm van *little*. Zie de bewijsplaatsen in Dr. Stoffel's *Intensives and Down-Toners* p. 131. Hier kan bijgevoegd worden de volgende passage uit Thackeray 's *Pendennis* p 22*b*:

The dinner was *a leetle* too fine.

LEG geeft: *He has not a leg to stand on* = zijne kans is glad verkeken. Veelal beteekent het: hij weet niets tot zijn verontschuldiging aan te voeren; het staat zeer zwak (van een proces). Verder zijn *leggings* geen broekspijpen, maar zooals T. B. zelf bij *legging* geeft: (beenbekleeding), slobkousen. Verder ontbreekt *leglet* = voetring (M. Twain).

LEISURE heeft ook de uitspraak met *ei* = *ê*.

LEMAN geeft niet de uitspraak van dit woord in *Lake Leman* met *e* = *î*.

LENGTHEN = verlengen, maar ook = langer worden.

LEONINE VERSES = maandgedichtjes, ieder met een teeken van den Dierenriem (ook *month-verses*)? Het is mogelijk, dat sommige der bedoelde gedichtjes betrekking hebben op de maanden, maar dat is het karakteristieke niet. Leoninische verzen zijn afwisselende hexameters en pentameters met rijmwoorden in het midden en aan het eind:

Quisquis amat Christum, mundum non diliget istum.

LETTER geeft o. a. „verhuurder" en daarnaast: geleerdheid (altijd mv.), terwijl verder volgt: *he knows his letters* = hij kan lezen en schrijven, in plaats van

man of letters als illustreerend geval. *Letter-balance*, in Deel II gebruikt, ontbreekt hier als: brievenweger. Eveneens *letter-presser* = presse-papier.

LETTUCE is: latuw, niet latu.

LEVEE is ook: dam (Bret Harte, *Graphic* zomer-nummer, 1901).

LIBRARY is ook: studeerkamer.

LICK geeft niet: *to lick into a cocked hat* = duchtig afranselen (Home, *School Conspiracy* p 141). Verder is *to lick the dust* ook: kruipen.

LIFE geeft *They ran for their lives*, maar niet in de beteekenis van: *for dear life* = zoo hard ze maar konden. De vertaling: ze trachtten hun leven door de vlucht te redden, laat de uitdrukking geen recht wedervaren. In Roorda, *Lsbk.* III p. 65 heeft men: *they would hobble home for their lives* = uit alle macht. Verder zie men Emerson, *Engl. Traits* p. 15 en Stevenson, *Treasure Island* p. 15 T.:

Often I have heard the house shaking with Yo-ho-ho..., all the neighours joining in *for dear life.*

LIGHT geeft: *he stood to me in the light of a father* = hij was voor mij een soort van vader. Beter: hij was voor mij een vader, want *in the light of* = als. Zeer leerzaam is Thackeray's *Book of Snobs.* Aan het slot der *Prefat. Remarks* lezen we:

..... I used to look him in the face steadily — and use my fork *in the light of* a toothpick.

Hierop zinspelend zegt Thackeray in 't begin van Ch. I:

I once knew a man who committed before me an act as atrocious as that which I have indicated in the last chapter ..... viz. the using the fork *in the guise of* a toothpick.

Zie ook *The Newcomes* p. 716.

LIKE geeft: *he had like to lose the wager*, wat geen Engelsch is. Uit *Taalstudie* VIII p. 235 kon T. B. dit geleerd hebben van Dr. Stoffel: *had like* is found only with a perfect infinitive following it. Het moet dus zijn: *he had like to have lost the wager.* Men vergelijke Thackeray, *The Newcomes* pag. 301:

Our negotiations *had like to have come* to an end.

LIMBO is uitgebreid, maar alweer niet verbeterd Er is nu als noodzakelijke aanvulling bijgekomen: wettelooze toestand: Hoe zal men nú vertalen: *relegated to limbo?* Bedoeld is, wat Ch. zoo juist geeft: *a place where things are thrown aside*

LIME ook: limoen. Het is zeer de vraag of *lime-juice* wel is: lindensap, dat T. B. in de eerste plaats geeft.

*LINESMAN: linie-soldaat, gewoon soldaat.

LINEAMENT is enkel gelaatstrek, niet: blik.

LINGHAY open wagenschuur. Dit zeker haast nooit gebruikte en moeielijk na te speuren woord is bij Ch. = *a donkey stable.*

LINGO is ook: bargoensch.

LINING geeft als op meer plaatsen wat nieuws, maar zonder vertaling of ten minste zonder behoorlijke vertaling. Wie zal de fig. beteekenis begrijpen van *The darkest cloud has a silver lining* = rand?

LINKS is ook: kettingsmanchetknoopen.

LIP geeft niet: *lip-homage*, *lip-service*.

LIQUORICE geeft niet *sticks of liquorice* = pijpen drop.

LITHE is ook werkw. in de staande verbinding *lithe and listen* = luister, zooals die o. a. nog voorkomt in Barham 's, *Ingoldsby Legends* p. 105.

*LITMUS = lakmoes. Ook bestaat *litmus-paper*.

LITOTES = redefiguur om zacht iets mede te deelen, bijv.: „Er is iets met hem gebeurd„ voor : „Hij is dood." Als een hoogere burger deze fout maakte, zou hij uitgelachen worden, zelfs door zijn kameraden! Wat T. B. bedoelt, is het *euphemisme*. Wat de *litotes* is, kan men in ieder boekje vinden, dat over stijlfiguren handelt.

LITTLE ONE is ook: jong; kleine jockey.

LIVE geeft *live up to* = voldoen, maar dit is te speciaal. Algemeener is: leven volgens, in overeenstemming met; leer en leven met elkaar in overeenstemming brengen, bijv.: *to live up to one's theories*.

LOAF geeft niet: *the loaves and fishes* = het materieele van het leven.

*LOAN-WORD: leenwoord.

*LOCUS = meetkundige plaats.

LOGOGRAPHY 1e. wijze van drukken, waarbij iedere letter een woord voorstelt, is zeer onduidelijk. Bedoeld is, dat korte woorden of lettergrepen niet door zooveel letters te zamen genomen worden voorgesteld, maar door één vast type van zooveel letters (*logotype*), zoodat het heele woord in eens gezet wordt.

LONG-HEADED ook: sluw (T. B.) Beter: „uitgeslapen."

LOOK geeft *to look at home* = bemoei je met je eigen zaken. Dit gaat niet altijd op. In Shaw's *Philanderer*, 1e acte leest men = Sh-sh! Here they are.

Sit down and *look at home.* Verbeterd is *look-out*, nu gegeven als „zaak", maar waarom staat het weer op twee plaatsen, mijlen van elkaar? Verder is *looking-glass* ook = „nachtspiegel".

*LOOSESTRIFE is de naam van 4 planten, o. a. het penningkruid.

*LOOWARM geeft M. S. enkel in eig. zin. Fig. is het te vinden bij E. Marshall, *Castle Meadow* p. 245 T.

*LOSEL = vlegel (Browning).

*LOTE = lotus (boom) in Herrig (p. 429).

*LOVAGE = lavasplant; drank daaruit bereid (geadverteerd door Spiers en Pond).

*LOVE-BIRD komt voor in Dickens, *Bleak House* p. 243, bij Thackeray in *Pendennis* p. 454 = een klein soort papegaai.

LOW is ook: ordinair.

LUBBER is ook: onbevaren matroos (Stevenson, *Treasure Island* p. 30).

LUCK-PENNY is ook: geldstukje met een gaatje er in, bij wijze van porte-bonheur gedragen.

LUMPY geeft nu er bij: onstuimig. Is het niet: aangeschoten? Zie M. S.

LUPERCALIA: het feest van Pan! Dit moet natuurlijk zijn: Lupercus.

M.

MACARONI is de dandy van omstreeks 1775. Als zoodanig komt het woord ook nog bij Thackeray in de *Virginians* voor. De beteekenis „fattig" van *macaronic* bij T. B. is toch moeielijk af te leiden van *macaroni* = deeg van fijn meel tot lange pijpen gevormd!

MACAROON is: bitterkoekje.

*MACAO = *macaw*, maar Thackeray gebruikt het ook nog in een andere beteekenis in *Pendennis* p. 474:

It is *de rigueur*, my dear; and they play billiards as they used to play *macao* and hazard in Mr. Fox's time.

Mogelijk is dit een drukfout voor *macco*, dat te vinden is in *The Virginians* p. 393:

.... if he dines at White's ordinary, and sits down to *macco* and lansquenet afterwards, ... I ..... am not going to be surprised.

Op pag. 422, ibid. vinden we de *macco-table* vermeld, maar het woord is niet in F. te vinden en M. S. geeft enkel *macco*.

MACHINE maakt er zich af met een etc. Vermeld moest worden *machine* = fiets, badkoets. Opgenomen is nu *machinal*, maar *machinate* nog niet. Is *machinist* ook = machine kamer?

MACKENZI moet zijn *Mackenzie*.

*MAGA, afkorting = *mag* van *magazine*, speciaal Blackwood's Magazine. Zoo schrijft *Punch*, 15 Jan. 1902:

(In) the current number of the venerable but virile *Maga*.

De *Rev. of Rev.* van 15 Nov. 1902 heeft p. 496: the views of *Maga*. Verder is te vermelden *mag* = 1. snater, 2 halve stuiver (Dickens, *Bleak House* p. 368).

*MAGENTA, kleur tusschen rose en rood. Vgl. *modena*.

*MAGNILOQUENCE: gezwollenheid, hoogdravendheid.

MAHABHARAT moet zijn: *Mahabharata* en *Madhi: Mahdi*.

MAHOGANY ook: eettafel, bijv. *to have one's feet under an other man's mahogany*.

*MAIDING = het uit dienen gaan. Zie Pinero, *Gay Lord Quex* p. 14:

.... when I got sick of *maiding*, I went to Dundas's opposite, and served three years at the hair-dressing.

MAIN geeft ook: wedstrijd tusschen hanen, wat niet gebruikt wordt (F.), maar niet wordt vermeld het wel gebruikelijke *main* = 1. inzet, 2. hooge worp, 3. gemiddelde der te werpen oogen (Thackeray), 4. dobbelspel in het algemeen.

MAKE = bijdragen? Toch alleen *to make for* = bijdragen tot, bevorderlijk zijn aan. Verder is het = plechtig verklaren. Hoe kan dit? En = bewijzen. Is hier gedacht aan *to make good?* Voor *make up* moet men maar eventjes op vier plaatsen zijn!

MALAY is ook: Maleisch.

MALFEASANCE ook: kwade practijken (Browning) — vgl. *misfeasance*.

MAN geeft nu weer: *man about town* in zijn eenig juiste beteekenis — vgl. *about*. Zie echter *town*. Vermeld behoort te worden *man-eater* = tijger en

manmilliner soms = verwijfde vent, meestal: iemand, die een modezaak heeft, vgl. *man-mercer*. Is *man-of-straw* wel: nul van een vent? Veeleer: strooman.

MANEQUIN is = *manikin*. Waarom is nu het eerste: kunstenaarsmodel van hout of was, het tweede: ledepop?

MANGO heet: mangga, niet: mango. Is het heusch een soort van meloen net als de *papaw* ook al „meloenboom" is? De heer T. B. is hier weer eens slordig geweest en maakt het nog erger door achter *mangrove* te zetten: tropische boom, mangoboom! De *mangrove* heeft met de *mango* niets te maken, behalve in het wdenbk. van Picard, waar we precies dezelfde verwarring vinden. Wij noemen de *mangrove:* wortelboom. Hij behoort tot de rhizophoren (Fransch *manglier*). Merkwaardig genoeg stelt ook Valkhoff den *manglier* gelijk met den *manguier* (manggaboom).

*MANGOLD = *mangelwurzel* (Mrs. Hungerford).

*MANICURE en *to manicure*, passim in Pinero's *Lord Quex*. Ook vindt men *manicurist* (H. Mathers, *Cinders* p. 6 T.)

MANIPLE: lint om den linkerarm van een priester! Dit wekt heelemaal de voorstelling niet, zelfs al zet men „band." Het ding heet: manipel.

MANSARD ROOF niet: rond dak, maar eer: gebroken dak, waarvan het onderste deel steiler helt, dan het bovenste, mansarde.

MANTLE is ook: kousje (van gasgloeilicht),

MANTUA heeft tot oudste beteekenis: mantel (Fr. *manteau*).

MARE'S NEST is niet: ongerijmdheid. *You have only found a mare 's nest* moet men vertalen: ge meendet daar heel wat bijzonders (een heel nestje) gevonden te hebben, maar het draait op niets uit (hebt u blij gemaakt met een dooie musch). Vrij duidelijk komt deze beteekenis uit in Olive Schreiner, *Story of an African farm* p. 95:

..... we tell them we have discovered a chapter they never heard of; we tell them what it says. The old wise people tell us they knew all about it. Our discovery is a *mare's nest* to them, but to us it is very real.

MARK geeft niet: *within the mark* = zonder overdrijving.

MARROW = partij, deelgenoot? Wel is het = *marrow-fat(pea)* bij Dickens, *Nich-Nickleby*. Hoogstens kan nog: deelgenoot (Noordelijk E. en Schotsch).

MARSH-MARIGOLD is niet: hofgras, maar: dotterbloem.

*MAR-TEXT: tekstbederver — vgl. *marplot*.

MARTIAL geeft: *to proclaim martial law* = in staat van beleg verklaren. Dit moet zijn: de krijgswet afkondigen.

MARTINGALE geeft: *he played the martingale on fate* = hij eischte veel van het lot, wilde het tot zijn slaaf maken. Beter: hij bond met het lot een wanhopigen strijd aan. Men denke aan de „martingale" der speelbanken.

MAT is ook = *Martha* (Roorda, *Klankleer* p. 106).

MATINS is niet: vroegmis, maar: de metten.

MATINEE is ook: ochtendjapon.

MAY-HEM, lees: *mayhem*.

MAZZARD klopt prachtig met ons „kersepit", alleen maar dat het Engelsche woord in deze beteekenis geheel verouderd is.

MECONIUM = kinderpik? Wat is dat? Het Duitsche: „Kindspech"?

MEDICATE is ook: geneeskundig behandelen.

MEDIUM, is als adj. ook = middelsoort.

MEET geeft *Coaching Club* = Vereeniging tot het Instandhouden van de Pleizierwagens. Zie echter Dickens, *Dict. of London.* Verder ontbreekt *to meet one's engagements* = nakomen, voldoen aan.

MELLOW is ook: mollig (van toon).

MELON-JUICE = citroensap?

*MELTON = meltonstof (G. Moore, *Esther Waters* 219).

MEND ook: reparatie. Zie Conan Doyle, *Mem of Sh. Holmes* p. 21:

Each of these *mends*, done, as you observe, with silver bands, must have cost more than the pipe did originally.

*MERCHANTABLE: verkoopbaar, gewild.

*MESSIN: inwoner van Metz.

METRONOME = tactmeter, is Duitsch.

MICHING is ook: spijbelen.

MICROBE: zeer klein organisme. Waarom toch niet: microbe?

MICROCOSM: de mensch, kleine gemeente! Dit zal alweer verkeerde voorstellingen wekken. In het Duitsch staat: „kleine Gemeinschaft", maar bedoeld is: wereld in het klein.

*MID-AIR: tusschen hemel en aarde, in de lucht (met *in*) zie Mrs. Hungerford, *Molly Bawn!*

MIDDLE geeft nu er bij: tijdschriftartikel. Hoe kan dat?

*MIDDLING, ofschoon *middlings* wel gegeven is. Het beteekent tamelijk, redelijk (vgl. Storm, *Eng. Phil.* p. 869). In Clark Russell's *Romance of a Midshipman* vindt men het tweemaal in Ch. VII.

MILK geeft *to milk the wires*, niet *to milk the pigeon:* iemand het vel over de ooren halen, en *to milk the ram:* nutteloos werk doen, monnikenwerk doen, vergeefs moeite doen (Anstey, *Fallen Idol*).

*MILL-HEAD is het tegengestelde van het wel vermelde *mill-tail*, dus het water voor het molenrad.

MILLENARY ook: duizendste verjaardag. Men herinnere zich de *millenary of Alfred the Great* (1901).

MIME geeft: *We cannot bedeck our inner selves, and make them mime as the occasion pleases*, waaruit *bedeck* vertaald wordt = verbergen. Dit moet zijn: optooien.

MINION is ook: gunsteling; meisje (vrouw) van losse zeden.

MINSTRELS zijn nu de als negers gegrimeerde café-chantant zangers, niet meer: minstreelen, barden.

MINX is ook = *mink*, Am. wezel.

MIRROR = patroon? Dit is weer machinaal het Eng. *pattern* navertaald.

MISCHIEF is ook: kattekwaad; rakker (van een kind) — vgl. *mischievous:* ondeugend.

MISHNAH is niet: tekst van den Talmud, maar: een der afdeelingen van den Talmud.

*MISPRINT = drukfout.

*MISSTEP = misstap (eig. en soms fig.)

MIST geeft *They were in a mist* = zij waren beneveld, dronken. Dit is zoo zeker niet. R. geeft het onder *concealment*. Het beteekent mede: de kluts kwijt zijn, geheel in het onzekere zijn.

*MIZMAZE = labyrinth bij Locke (Herrig p. 109).

MOB(-CAP) is geen „nachtmuts" en behoeft evenmin een „neepjesmuts" te zijn (Deel II i. v. dit woord). Zie Dickens, *Dav. Copperfield*, Ch. XIII:

A *mob-cap:* I mean a cap, much more common then than now, with side-pieces fastening under the chin.

Deze muts was vooral in de 18e eeuw in de mode. Zie ook Mrs. Gaskell, *Sylvia's Lovers*, Ch. XV. Thans wordt een *mob-cap* van ander model nog gedragen als „morning wear for housewives and young ladies", soms uit koketterie voor „evening-wear".

MODALITY is ook: modaliteit.

MOHAWKS: stam van Indianen, is niet voldoende. Met *Mohawks* of *Mohocks* worden ook bedoeld de menschen beschreven in No. 324 en 347 van *The Spectator*, nachtelijke straatschenders van de ergste soort. In de literatuur van de 18e eeuw komen ze telkens voor. Van de schrijvers, die hen vermelden, worden hier alleen genoemd: Gay, Swift en Ainsworth *(Jack Shephard)*. Soms werden ze *scourers* genoemd.

*MOHICAN = Mohikaan.

*MOHUR, goudstuk in E. Indië, ongeveer 18 gld. (Thackeray, *Newcomes* p. 475).

MOMUS = ruzieachtig mensch?

MONEY-SPINNER is ook: iemand, die geld verdient als water. Tauchnitz geeft een roman uit: *The Money-spinner* van Merriman en Tallentyre.

*MONGOOSE of *mungoose:* E. Indisch ichneumon (Conan Doyle, *Mem. of Sh. Holmes* p. 94.

MONKEY is ook: rhumkan (aan boord). Ook Olive Schreiner heeft het in *The Story of an Afr. Farm* Ch. VIII, p. 171:

In the front-room a *monkey* and two tumblers stood on the center-table.

Niet vermeld is *to monkey:* naäpen, dooreengooien.

MONOCLE is ook: monocle.

MONSTRANCE is niet genoeg gespecialiseerd als: vat voor de Hostie.

De Roomschen zeggen ook: monstrans. Beter zou zijn: toonvat.

MONUMENTAL = volhardend, niets ontziende. Dit is raar. Heeft de schrijver hier gedacht aan: *monumental cheek* = kolossale brutaliteit?

MOO = joelen? Alleen: loeien (koe).

MOON als vb. = ijdel rondzwerven. Wat beteekent dat? *Idle* is toch niet ijdel!

MORAINE = stukken rots in dalen! Zie iedere aardrijkskunde en Valkhoff.

MORDANT is ook en wel in de eerste plaats: bijtend, sarcastisch. vgl. de mooie behandeling van dit artikeltje bij Valkhoff.

MOREEN, krachtige (?) wollen stof? Bedoeld is: moiré woldamast.

*MORNING-COAT = half gekleede jas.

MORROW geeft *on the morrow* = morgen. Dit gaat niet op. Dikwijls beteekent het: den volgenden dag.

MOTE komt archaïstisch ook voor = *might*, *must*, *(mought)*. Uit Blatchford's *Merrie England*, eenige jaren geleden verschenen, teekende ik aan: *So mote it be.*

MOTHER komt ook voor met *it* = moedertje spelen (over).

MOTION is ook: stoelgang.

*MOTIVATE = motiveeren.

MOTOR is ook: motor.

*MOUCH, zwerven, rondsluipen, klaploopen, spijbelen (Home, *School Conspiracy* p. 153). Ook = *mooch.*

MOW is niet: ophoopen, maar: aan hoopen (oppers) zetten.

*MUD-SCRAPER = *mud-lark.* Ook M. S. heeft dit niet.

MUG is niet = gelaatsuitdrukking, maar: smoel(werk). Verder is *to mug* niet zoozeer: ploeteren, als wel: blokken. Zie Kipling, *Gadsbys* 66:

I've been *mugging up* that beastly drill and can 't remember a line of it.

MULLIGRUBS is ook: landerigheid = *the blue devils* (Morris, *News from Nowhere* p. 42). Zie ook B. en F. en Ch.

*MULTIAXIAL = veelassig (plantkunde). Om den rijkdom ook op dit gebied van Chambers 2/6 *Twentieth cent. Dict.* aan te toonen, zij hier vermeld, dat T. B. van de plus minus 80 *multi*-woorden (Ch.) er slechts een vijftiental heeft.

*MULTURE = het malen; maalloon.

MUM = tarwebier. De technische naam is: mom (van

Dale). Het werkw. *to mum* is ook = comedie spelen (vgl. *mummer* = rondreizend acteur, acteur). De bewijsplaats is uit Hichens, *The Green Carnation* p. 110:
We have a beautiful passion for all that is theatrical, and we have two kinds of plays in which we indulge our desire of *mumming*.
MUMMING = maskeradepret, kan hier in geen geval.
*MUMSY = *mummy:* moesje.
MUREX: soort van schelpdieren. Lees: soort van purperslak.
MUSETTE o. a. = lieve melodie. Maar is nu: lieve melodie = *musette?*
MUSH is ook = *mushroom.*
MUSHROOM is ook = paraplu (in de gemeenzame taal).
MUSICAL GLASSES = muziekglazen?
MUST is niet: moeten, maar: moet, (soms) moest, moeten, moesten.
MUTE is ook: ruien; sprakeloos maken. Voor het laatste vgl. M. Pemberton, *Pro Patria* p. 72, T.:
The grandeur of it, the mystery of it *muted* my tongue, fascinated me beyond all clear thought.
Het is de vraag of *mute* kan = mesten, uitwerpen. Het *cacare* van vogels kan men toch moeielijk zoo uitdrukken, ten minste is „mesten" in deze beteekenis al zeer weinig gebruikelijk.
MUTTON geeft: *as dead as mutton* o. a. = zoo laf als schapevleesch. Het is enkel: zoo dood als een pier.
MUZZY is ook = *mumsy*, moesje (M. Corelli, Boy I p. 149 T.)
MYSTIFY is ook: foppen, voor het lapje houden, mystificeeren.

N.

NAB is ook soms: kop.

NAGA is ook in de Indische mythologie de heilige slang.

*NAINSOOK = nansook.

*NAME-PLATE = naambordje — vgl. *name-board.*

NAP geeft: *I caught him napping* = hij is erin geloopen. Liever: ik overviel hem, verraste hem, ik betrapte hem op heeter daad.

*NARGILE(H), de bekende Oostersche pijp, waarbij de rook door water gaat, o. a. gebruikt door Thackeray (*Pendennis* p. 912) = *nargilly:*

He went to the Pyramids and Syria, ... and returned with a fine beard, and a supply of tarbooshes and *nargillies.*

Deze spelling is echter zeer zeldzaam. Ze ontbreekt ook in M. S. Gewoonlijk: *narghile.*

NATIONALIZE heet: naasten, onteigenen (door den staat), behalve „nationaal maken."

NATIVE is ook: inlander, niet altijd: inboorling.

*NATURALLY moet afzonderlijk vermeld worden wegens de beteekenis: van nature, van aard.

NAVICULAR (BONE) is niet: hand- of voetwortel, maar: scheepvormig beentje uit de hand- of voetwortel.

NAY geeft *naysay.* Bedoeld is *say nay,* zooals ook uit T. B. 's voorbeeld blijkt.

NAZARITE = Jood aan den dienst van God gewijd?

*NEAF = vuist vindt men nog al eens.

NEED geeft niet *as need be* = *as possible.*

NEEDLE geeft niet de uitdrukking: *to get* (*cop*) *the needle* = den duivel (de pest) in krijgen, ruzie krijgen. In *Punch* 12 December 1900 p. 418 staat:

Avoid all vulgar matrimonial rows,
And never «*get the needle*» with your spouse.

In *Harry Fludyer at Cambridge* staat op p. 41:

I never saw Harry look so nervous before, and as for Dick Batchelor, his hand shook so when Aggie was saying good-bye to him before he left the room, I quite felt for the poor boy. Pilling began to chaff them about *having the needle.*

Hier is het klaarblijkelijk = zenuwachtig zijn. Ook zoo op pag. 96:

I nearly shout when I think of it, and it all *gives* me *such a needle* I don 't know what to do.

NEPENTHES is ook: kannekenskruid.

NERVOUS dikwijls = bang, bijv. *to be nervous of fire.* Een ander voorbeeld is te vinden in Tauchnitz ed., *Eliz. and her Germ. Garden* p. 138:

You are not *nervous* sleeping alone, I hope.

NETTLE: verbitteren, is iets te sterk. Lees: „pikeeren"

NEVER geeft niet: *never so much as* = niet eens. Evenmin *a never-do-well* = 'n deugniet.

NEW geeft niet *new woman*, de ultra-moderne vrouw in opstand tegen de ouderwetsche conventies.

*NEWSY, vol nieuws, volgens Tauchnitz verouderd. In *Harry Fludyer* p. 91 vindt men echter *newsy letters*, terwijl in de *Rev. of Rev.* van 15 Mei, 1900 het woord tweemaal voorkomt: *newsy paragraphs* en *the paper is newsy.*

NICETY geeft niet *to calculate* ..... *to a nicety* =

met de uiterste nauwkeurigheid, haarfijn berekenen. Dit komt veel méér voor dan *to fit to a nicety*.

NICK: stelen. Lees: op den kop tikken. In verband hiermee is **nicker* = gauwdief.

NICKER is niet: trappelen (van paarden), maar Schotsch voor: hinniken, misschien een frequentatieve afleiding van *to neigh*. Zie Stead, *Hist. of the Mystery*, 1897, p. 122:

The horses are fresh enough, she added, as they began to *nicker* and to kick.

Soms vindt men er voor *nicker* (met *k* of Hollandsche *ch* uitgesproken en dan ook gelijk „giegelen" (W. Scott, *Fort. of Nigel* p. 433) of lachen, zooals in *Jane Eyre* van Currer Bell:

..... the old crone »*nichered*" a laugh.

NIFTY, verkorting van *magnificat*. Wat beteekent dat? De autoriteiten loopen hier al zeer uiteen. Volgens Ch. is het = *stylish*, volgens M. S.: gut, befriedigend, terwijl B. geeft: slim, uitgeslapen. Heeft er misschien als omschrijving ergens gestaan *magnificent?*

WELL-NIGH is ook: bijna. Het deftige „genoegzaam" zou eerder passen achter *nigh*, nu = bijna (poët).

*NIGHT-CELLAR = ? bij Dickens, *Humphrey's Clock* III, 28:

So surely as the night set in, so surely this man was in the *night-cellar*.

Ook M. S. geeft dit woord niet.

NIGHT-PIECE = schilderij bij nacht, bij maan- of kaarslicht, is niet duidelijk. Waarom niet: nachtstuk?

*NIGHT-RULE, dat reeds bij Shakespeare voorkomt: what *night-rule* now about this haunted grove?

(Midsummernight's Dream III, 2,5) en door Schmidt weergegeven wordt = order of the night, nightly diversion, leeft nog bij Thackeray in *The Virginians* p. 295:

After the drinking of good Bordeaux wine, there is a point .... when the pent — up words and confined thoughts get a *night-rule*, and rush abroad and disport themselves.....

Op pag. 362 ibid. vinden we hetzelfde *rule* in *dayrule:*

He was bound to her, but she gave him plenty of *day-rule*, and leave of absence on parole.

Klaarblijkelijk beteekent dit **rule*, dat ook alléén voorkomt: vrijheid van beweging, wat zeer goed met de vermoede afleiding uit *revel* overeenkomt.

*NIM = stelen, „nemen" (*Hudibras* p. 44).

*NINNY-HAMMER (Anstey) = *ninny*, uilskuiken.

NIPPER is ook: winkeljongen, loopjongen (Roorda, *Lsbk.* III 181) speciaal voor *navvies*, zooals Ch. heeft. Ook is het peuter, bijv. *little nipper.* Om nog eens een voorbeeld te geven van de uitvoerigheid van Ch. schrijf ik hier het artikel *nipper* af, waarvoor T. B. maar vier of vijf beteekenissen geeft:

nipper, he who, or that which, nips: one of various tools or implements like pincers: one of a pair of automatically locking handcuffs: a chela or great claw, as of a crab: the young bluefish: a boy who attends on navvies: (*obs.*) a thief: one of the four fore-teeth of a horse: (*pl.*) small pincers. — *v. t.* to seize (two ropes) together.

Voor den prijs van 1.50 gld. is dit boek een goudmijn.

NOBBLE is heelemaal niet in orde als: naar zijn zinnen zetten, beschikbaar stellen. Waarschijnlijk is: *It 's no use trying to nobble him* = hij laat zich niet om-

koopen, beetnemen, bepraten, niet: het helpt niet of men dat met hem probeert. *Nobble* is toch niet „dat". Hier had T. B. uitstekend ter schole kunnen gaan bij B., die alle beteekenissen geeft in dit geval. Zeer gewoon is *to nobble = to catch* en *to nobble the favourite*, het paard dat *favourite* is door omkooping van den trainer voor den wedren ongeschikt maken. Thackeray heeft in *The Newcomes*: .... *after nobbling her money*, terwijl het passim voorkomt (o. a. pp. 47 en 61) in Home's *School Conspiracy*.

NOD geeft: *a nod is as good as a wink to him.* Gewoonlijk staat er *a blind horse* in plaats van *him.*

NOMINATE is ook: een voordracht doen (opmaken).

*NONCE-WORD = het Fransche *mot d'occasion*, een voor een bepaald geval gefabriceerd woord, als bijv. *gigmanity* bij Carlyle.

*NONCHALANT = onverschillig.

*NON-COM = 1 *non compos mentis*, 2 *non commissioned officer* (Kipling, *Soldiers Three* p. 36).

NOPAL: soort van vijg, moet zijn soort van cactus (*Opuntia*).

NOR is ook zeer dikwijls als vulgarisme = dan, na een vergrootenden trap. In Dickens (*Pickwick*) of G. Eliot (*Adam Bede*) zijn voorbeelden bij hoopen daarvan. Een Amerikanisme (B.) is het niet, wel Schotsch.

*NORMALITY: het normaal zijn. Verder is het een spel in Amerika — zie Benson, *The Relentless City* p. 228 T.

NORWOOD = uitzuigen, exploiteeren? Dit is niet te controleeren.

NOTE-SHAVER is niet ook: maker van valsche bankbiljetten, zooals B. ook heeft. *Note* is hier = *note of hand*, dus promesse. De tweede omschrijving van B. is goed = iemand, die tegen hooge (lees: exorbitante) rente wissels disconteert (en prolongeert). Dit is beter dan: berieger met wissels, enz. (T. B.). Wat M. S. geeft = *Wucherer*, deugt niet. Onder *shave* geeft T. B. het heel goed!

*NOTORIOUSLY moet evenals *confessedly* afzonderlijk vermeld, daar het als *sentence-modifier* wat anders beteekent dan: berucht, bekend. Zie bijv. Thackeray, *Pendennis* p. 703 en 714:

..... Mrs. Lamb's opera-box (though she *notoriously* can 't afford one) may be honestly come by.

Francis Clavering was a gambler, living *notoriously* in the society of blacklegs and profligates.

Hier beteekent *notoriously:* zoo als iedereen bekend was. Men vergelijke Dr. Stoffel, *Handleiding* III, Ch. IX, waar echter onder § 69 de voorbeelden met *wijs* en *wijselijk* in de omgekeerde volgorde geplaatst moeten worden: „wijs" is *restrictive* en „wijselijk", *continuative.*

NOTTURNO is niet ook: slaapliedje, enkel: nocturne.

NOUN is: zelfst. naamwoord. Waarom: naam van een zelfstandigheid?

NOUS is in de eerste plaats: verstand, en het is de vraag of het goed is = talent.

*NULLIFIDIAN: ongeloovige — G. Eliot, *Middle March* p. 52.

NUT gaf in de eerste uitgave *he is off his nuts* = hij is gek. In de tweede is de *s* van *nuts* tusschen

haakjes gekomen, maar dat hij geheel verdwijnen zou, zooals te verwachten was, schijnt nog een uitgave te moeten kosten. *Nut* is hier syn. van *coconut*, *chump*, *barcelona*, *onion* enz., alle min of meer vulgaire termen voor *head*. Of *you are always dead nuts on that school* = je legt die inrichting altijd af, is zeer te betwijfelen, want *she is dead nuts on him* beteekent juist: ze is doodelijk van hem.

O.

OAK = studentenkamer (kast) is niet juist en een slag in het aangezicht voor B., die dit al lang goed heeft. De illustreerende zin: *He dined at his rooms, and sported his oak* = hij dineerde op zijn kamer en bleef daar, voor niemand thuis, zou op zich zelf onaantastbaar zijn, als er gestaan had: en gaf voor niemand thuis. Zeer duidelijk is dit te zien uit Thackeray, *Pendennis* p. 405:

Sport the oak, Pidgeon, said he. I'm not at home to anybody to-day.

Met *oak* wordt hier bedoeld: buitendeur, zooals onomstootelijk vast staat door *Pendennis* p. 227:

..... crowds of different sorts of attendants ..... hung about the outer *oak*, and assailed the unfortunate lad as he issued out of his den.

Vgl. ook nog p. 234, ibid:

In his third year at College, the duns began to gather awfully round about him, and there was a levee at his *oak* which scandalized the tutors.

Met *hearts of oak*, nu er bij gekomen, bedoelt men niet enkel: trouwe harten, maar ook speciaal de Engelsche matrozen (Vgl. M. S.)

OBJECT geeft niet: *to look an object* = er uit zien als een vogelverschrikker (*fright*), er uit zien om een cent te geven. In Sweet, *Elementarbuch* p. 87 staat:

Do I look a great *object?*
Well, you do rather: your hair is all coming down, etc.

Verder is *objective case* in het Engelsch: derde en vierde naamval.

OBLITERATE ook: (postzegels) afstempelen.

OBOE is: hobo, niet: obo.

OBTAIN, is ook: algemeen regel zijn (Bellamy, *Looking Backward* 61). De vertaling van T. B.: naar luid van de algemeene berichten overtrof haar tint die van lelie en roos, doet al heel raar. Niet verzwegen mag worden *to obtain with* = vat hebben op.

OCCASION kon vermelden: *to have occasion to* = moeten.

OCCULTISM is niet = theosophy. Occultisme omvat veel meer, o.a. het spiritisme.

OCTOBER: goed bier? Zie M. S.: besonders starkes Bier; starker Apfelwein.

ODIUM is niet enkel: haat. Ook: blaam, verdachtmaking, bijv. *to throw odium upon*, *to bring odium upon*.

*OFF-LOAD = afladen (Steevens, *With Kitchener to Kartum* p. 17). Vgl. *to offsaddle*. Dit ontbreekt ook bij M. S.

OFFICER is ook: vrouwelijke bediende bij Thackeray, *Pendennis* p. 281.

And she (Mrs. Bonner, Lady Clavering's lady) found much more time for these pleasures than her junior *officer*, Miss Amory's maid, who seldom could be spared for a holiday.

OFFICIATE is bij de Roomschen: officieeren, (de mis) opdragen.

OILY geeft nu méér: goed gesmeerd, niet krassend, maar „bedriegelijk" is blijven staan. Dit gaat niet op bijv. voor *oily manners* = zalvende manieren (Sweet,

Primer of *Spoken Eng.* p. 76) en voor: *an oily tongue* = 'n gladde tong. Bij Trollope is het zeer dikwijls gebruikt van de fijne kwezels. Op dezelfde wijze vindt men ook *oleaginous* = zalvend, schertsenderwijze natuurlijk.

OLIVE-BRANCH is niet alleen: olijftak, zinnebeeld des vredes. Zie Dickens, *Nich. Nickleby* p. 66 (Ch. XIV):

The lodgers to whom Crowl had made allusion under the designation of «the Kenwigses» were the wife and *olive branches* of one Mr. Kenwigs.

Later wordt op de kinderen ofte wel „spruiten" nog eens gezinspeeld op p. 67:

The party was admirably selected. There were first of all, Mr. Kenwigs and Mrs. Kenwigs, and four *olive* Kenwigses who sat up to supper.

De uitdrukking is ontleend aan de *Prayer-Book*-lezing van Psalm CXXVIII, 4:

Thy children like the *olive-branches* round about thy table.

In het litteraire Engelsch vindt men het woord ook nog bij Reade, Whyte Melville en Mrs. Gore (F.). Dr. Stoffel geeft twee andere bewijsplaatsen in zijn *Studies* uit Lord Lytton en *Judy* (1887).

OMASUM heet technisch: boekpens, in het Eng. ook = **manyplies* en **psalterium.*

OMNIBUS-BILL geeft: rekening van allerlei artikelen (Am). Volgens M. S. is het een wetsvoorstel omtrent zeer verschillende zaken. Niet vermeld is *omnibus* = partij, waarop iedereen gevraagd wordt — zie Benson, *Scarlet and Hyssop* p. 28 T.

ONCE is niet vermeld als voegwoord: wanneer ..... eenmaal, zoodra, wat veel voorkomt. Verder is *once in*

a while = nu en dan, zelden, niet: nu en dan (telkens). Het gezegde *once a freemason, always a freemason* zal wel een occasioneele variant zijn van: *once a captain, always a captain* = Eens burgemeester, altijd burgemeester (cf. Dickens, *Bleak House* p. 151!)

*ONCOMING = naderend in R. Hichens, *Felix* I p. 32:

(He) had rejoiced in the pageant that went gorgeously before the *oncoming* car of death.

Ook komt het voor = nadering.

ONE geeft: *he is the one person* = hij is juist de man. Dit kan net zoo goed beteekenen: hij is de eenigste.

ONLY moet geven *only for (you)* = zonder (u): als.. er niet was (waren), evengoed als *but* geeft *but for (you).* Het parodieeren van het aan Sir George Cornewall Lewis toegeschreven gezegde: *Life would be endurable but for its amusements* is een soort van typische aardigheid in de *Punch.* Uit Dr. Stoffel's *Studies* p. 116 citeer ik:

Life would be endurable *only for* its Peers, he said, when he recovered presence of mind. The Lords pursue me even in the House of Commons.

Dit is van 1888. In 1901, Mei 29, vindt men weer (*Essence of P*):

Life would be endurable *only for* the Bishops.

OPEN-HANDED is ook: liberaal, royaal (met geld). Met: openhartig, oprecht, is zeker *open-hearted* bedoeld.

OPHIDIUM kan geen „genus" van aalvormige visschen zijn.

OPIUM-EATER is geen opuimschuiver, daar „schuiven" hier bekeekent: rooken zie ook Deel II: opuimschuiver. Oorspronkelijk heeft T. B. misschien gelijk, als

werkelijk dit „schuiven" een verbastering is van het Italiaansche lingua-frankische *scuffiare* = het Fransche *bâfrer*: met gulzigheid eten (Vgl. *Tijdschr. v. h. Bat. Gen. voor K. en W.*)

ORACLE geeft *be has worked the oracle* o. a. = hij heeft het zaakje overlegd. B. heeft dit veel beter = intrigeeren, listig overleggen, enz.

ORANG-OUTANG is: orang-oetan (g).

ORB is ook: schijf.

ORCHESTRAL geeft *the orchestral score* = partij voor orkest. Waarom niet: orkest-partituur?

ORDINATE is ook: wijden.

ORDONNANCE wordt soms (gebruikt als) recept, zooals in het Fransch (Quilter, *What is What* p. 1111).

ORIEL: vooruitstekend venster, soort van alkoof? Waarom ook hier niet: „Erker"? Natuurlijk met de bijvoeging: aan een bovenverdieping, want anders zou men ook kunnen denken aan een *baywindow*.

*ORPHREY, een Roomsch woord = de gouden zoom van een kazuifel (G. Moore, *Sister Feres* p. 94) Vroeger = *orfrais* (van Fr. *orfroi*).

ORTHODOX van 1. *pair of lovers of* 2. *three-volume novels* = 1. rechtgeaard 2. oprecht, kan beter = van den 1. ouden stempel 2. ouderwetsch. Bij *arm-chairs* is de vertaling uitstekend.

ORTHOGRAPHIC kan niet zonder: orthographisch.

OSMUND geeft „bloemen dragend" te veel.

*OSIRIS, de godin Osiris. *Isis* is wel vermeld.

OSTENSION is niet zoozeer: vertooning van de hostie, als wel: uitstelling van het H. Sacrament (in de

monstrans). De oude naam voor de monstrans is: **ostensory* of **ostensorium*.

OTHER geeft niet *to do the other thing* = naar den duivel loopen en *the other place* = de hel.

OTTER = gele verfstof? Het is alleen te vinden als: 1. otter, 2. *otto* of *attar*. Een enkele maal is het = **arnotta*, maar dan is het 'n geelroode verfstof.

OUST is ook: er uit zetten, verdrijven of afschaffen.

OUT geeft *out and outer* = radicaal. Het is echter veel meer dan dat, haast alles wat buitengewoon of kolossaal is (zie B.) Eigenaardig is het door Thackeray gebruikt in *Pendennis* p. 473:

What (did he care) for the French prints ogling him from all sides of the room — those regular stunning slap-up-out-and-outers?

Verder beteekent bij Thackeray *to be out* ook: in bloei zijn.

Van de *out*-samenstellingen (bij werkw.) mist men *outbloom* (Herrig, 424), *outjest* = door *jesting* de gevolgen te niet doen van (Herrig 629) *outrange*, *outtop* (Trollope) en *outtrick* (Thackeray). Hoe kan *out* ooit prepositie zijn?

OUTCRY is soms: (luid) protest.

OUTLAY, is ook: het besteden, bijv. *the outlay of one's time*.

OUTLOOK, is ook „kijk", bijv. *Rev. of Rev.*, Aug. 1901, p. 204:

Kipling, who despite his many vulgarisms of manner and the flat banality of his *outlook* upon life, has real force.

*OUT-STATION = buitenpost (in Indië).

OUTWIN is niet: door winnen verkrijgen maar: zich redden uit. Het woord is geheel verouderd.

OVER geeft *over and above* = buiten en behalve, niet echter *not over and above* = niet bijzonder. Verder is *over* soms = meer, op den koop toe, bijv. Dickens, *Barnaby Rudge* p. 310: *one over for good measure.*

OVERBLOW = overwaaien; *an overblown fellow:* overdreven, dwaas T. B. Misschien ook: verwaand? Niet vermeld is *overblown* = uitgebloeid, reeds bij Beaumont en Fletcher en in de 19e eeuw nog, zie G. White Melville, *Kate Coventry*, 5):

Who ever saw *us* fetch and carry like so many retrievers and «sit up», so to speak, for a withered rose-bud at the fag end of an *over-blown* bouquet?

Van de *over*-woorden ontbreken: *overestimate* = overschatten, *overexert* = zich te veel inspannen, *overman* = te veel bemanning geven, *overmaster* = overwinnen, *overpopulation* = overbevolking, *overrash* = overhaastig, onbesuisd, *overstrung* = 1. overspannen, 2. kruissnarig, *overwrought* = overspannen (van zenuwen). Het laatste is heel gewoon, bijv. Malet, *The Wages of Sin* pp. 328 en 503:

his present *overwrought*, highly nervous condition.

Jenny, *overwrought* by anxiety and watching.

Een mooie verbetering is *override*, nu ook: beheerschen, tyranniseeren, maar waar blijft *to override one 's commission* = buiten zijn opdracht (boekje) gaan? Onvolledig is nog altijd: *he was overruled* = hij bleef in de minderheid. Ook: hij zwichtte, gaf toe, liet zich bepraten.

OVERWORK is ook: (al) te veel laten werken.

OVERWORN = alledaagsch? En: overdreven, geavanceerd? Hoe is dat alles onder één hoedje te vangen met: uitgeput, afgemat? Hoogstens kan: afgezaagd.
OXYMORON geeft als voorbeeld van deze redefiguur: liefelijke wreedaardigheid, wat nu niet juist bijzonder treffend is. Een zeer mooi geval heeft G. Eliot, *The Mill on the Floss*, waar zij spreekt van de *clever stupidity* van sommige professoren.

P.

*PACABLE, vreedzaam, vredelievend. Dit woord is wel wat ouderwetsch nu, maar Thackeray heeft het nog al eens.

PACHA geeft één phonetische transcriptie. Er zijn er vier.

PACKET is soms ook: valsch bericht, leugen, zooals blijkt uit Herrig p. 182:

He was more delighted with the most paltry *packet* than with the best patient.

PADDY heet: padie. Men kan toch moeielijk gaan vertalen: *paddy field* in Anstey 's *Fallen Idol* = ongepelde rijstvelden. En *paddy-bird?*

*PADRE, het E.-Indische woord voor: dominee, geestelijke. Herhaaldelijk komt dit zoo voor bij Thackeray (*Newcomes*) en Kipling (*Gadsbys*).

PAGEANT ook met *a* = *ei* (Ch., M. S.)

PAGODA: gouden of zilveren munt (in Indië). Vroeger was er zoo'n munt, maar enkel van goud — zie van Dale en M. S.

PAINT geeft: *to paint the city red* = de inboorlingen doen versteld staan. Dit is dubbel de plank mis. Eerstens is de vertaling geen Hollandsche maar een Engelsche uitdrukking (= *to astonish the natives*), tweedens geeft het niet weer, wat er bedoeld is, n. l. de peentjes (de boel) opscheppen. Iets van de uitdrukking begint de schrijver te „snappen" bij *scarlet*,

waar hij vertaalt: *They went to Paris and painted the town a vivid red* = zij gingen naar Parijs en hadden daar jool — lees: en schepten daar danig de boel op. Dit is alweer niets nieuws — zie Dr. Sotffel *Studies* p. 223, waar de zeer duidelijke bewijsplaatsen besloten worden door:

In the last quotation the phrase has paled down to the more general sense of «enjoying oneself» or, perhaps, «astonishing the natives».

Als de schrijver dit onder de oogen heeft gehad, krijgen we hier een zeer merkwaardigen kijk op zijn wijze van werken! De verklaring der uitdrukking is waarschijnlijk, dat *to paint the town red* oorspronkelijk een Oxfordsch gezegde is voor een nachtelijke studentengrap, bestaande in het besmeren met roode verf van de deuren van onpopulaire college dons of winkeliers in de stad. Ook te Cambridge is het een studenten-uitdrukking, zooals blijkt uit *Harry Fludyer at C.* p. 105:

We 've got a good chance of going head, and if we do, my eye, won 't we *paint the whole place red* on Tuesday-night!

Variaties zijn behalve die met *scarlet* verder: *to paint the city total gules* en *to paint a don's door vermillion.*

Verder is wel *painter* gegeven = sloepdreggetouw, maar niet *to cut the painter = to set adrift* (Ch), fig. echter ook: 'em smeren. Een massa zinspelingen vindt men in de volgende bewijsplaats met een uitnemend gelukte *pun* op de vermelde uitdrukking uit *Punch*, 1893, 16 December, p. 227:

The Oxford undergraduate who was caught *red-(paint)-handed*, and sent down for a year, forgot no doubt that *he* had to be *well-read*, not the town; but a year in the country will no doubt make him as fresh as the *paint* itself. Curiously enough, he is very popular still in his college, which showed no inclination *to cut the painter!*

Nog kan vermeld worden, dat *to let go the painter* boksers*slang* is voor: (met de vuist = *painter*) er op los slaan.

PALACE geeft onnoodig: prachtig huis.

PALMIPED is ook: zwemvoet (2 bet.) zwemvoeter, niet enkel: zwemvogel.

PALM-OIL ook: omkoopgeld.

PALPITATE = o. a. zenuwachtig verbeiden. Dit kan niet, want *palpitate* is intransitief.

*PAM = Lord Palmerston (Stead).

PAMPER geeft nu er bij „verergeren tot" voor: *Prosperity pampered his recklessness into cruelty*, wat alweer niet voldoet. Met één enkel woord is dit *pamper into* zeer moeielijk te vertalen. Bij het illustreerende nieuwe stuk zin: *pampered from a darling into a despot*, geeft T. B. maar weer eenvoudig niets, ofschoon de beteekenis hier evenmin makkelijk weer te geven is en zeker niet met behulp (?) van „verergeren tot."

PAN = aanvallen? De illustreerende zin is: *The member panned out on the minister.* Duidelijk is de beteekenis niet. Het zou ook kunnen beteekenen „pakte uit" tegen den minister. In de *Century Dict.* vind ik:

pan = 1. to wash with the pan, as gravel or sands for the purpose of separating the gold or other thing of value they may contain: often with *out*. — 2. to secure; catch; obtain [Colloq].

panned out, exhausted, bankrupt [slang, western U. S.].
— *to pan out*, to yield or afford, in any sense [Colloq.].

Voor de intransitieve beteekenis wordt gegeven:

to make an appearance or to come to view, as gold in a miner 's pan ..... hence, to show a result; turn out more or less to one 's satisfaction: followed bij *out* [U. S.].

Er is nog een ander (ouder) *pan* = unite, fit, agree. Uit B blijkt, dat hij enkel de intransitieve beteekenis der Engelsche omschrijving heeft vertaald, terwijl de *Cent. Dict. to pan out* niet geeft in den zin van: een plan opmaken, uiteenzetten, zooals dat te vinden is bij M. Pemberton, *Pro Patria* p. 124:

I envied his power of silent reasoning; but I knew that he would jest no more.
«Let us *pan* it *out*» he replied, with his composure unruffled. You up to Exalles, etc.

Voor de boven omschreven transitieve beteekenis, zie *Punch*, 29 Mei, 1901 p. 397:

..... likely there is a cottage in the neighbourhood where the Poet Shakespeare *panned out* a poem or two.

Shaw gebruikt het in den zin van: „uitkomen" in *Mrs. Warren's Profession* 187:

..... she sees nobody here from one year 's end to another except the gov'nor; so you can imagine how jolly dull it *pans out* for her.

PANNAGE is te ruim = zwijnenvoeder. Bedoeld is: beukennoten of eikels (als varkensvoer). Ook: het recht om in de bosschen de varkens dit voer te laten zoeken.

*PANTABLES = pantoffels, een oud woord in Herrig (p. 68).

PAPPY is ook = paatje, pipa (Thackeray).

PARABLE geeft: *he took up a parable against him*. Vgl. Numeri, XXIII en XXIV: *And he took up his parable and said....*

Zoo wordt het dan ook gewoonlijk aangehaald. In zijn *Studies* geeft Dr. Stoffel 8 bewijsplaatsen met *his* en 1 met *that*, maar geen enkele met *a*.

PARAFFIN(E) is niet: vaste vettige zelfstandigheid, maar: paraffine.

PARAGRAPH ook: alinea. Hierbij ontbreken *paragrapher* en *paragraphist* (Merrick, *Quaint Comp.* 146).

*PARAMOUNTCY: „opper leenheerlijkheid."

*PARAPH = paraaf; parafeeren.

PARD is ook gelijk: *partner* (soms uitgesproken *pardner*), *mate* (Ch.) Als zoodanig vinden we het in M. Pemberton, *Pro Patria* p. 49:

Say you' re a friend of Sadi Martel — oh, you' ll keep my secret, old *pard*: you won' t blow on one of the boys.

PARISH-PRIEST is behalve: wijkpredikant, ook: parochiepriester (G. Moore, *Sister Teresa*). Verder is *parishioner:* parochiaan.

*PARLIAMENT-CAKE: 'n soort dunne peperkoek — zie Thackeray, *Van. Fair* p. 370. Ook = *parly*.

*PARLY, afkorting van *parliamentary* (*train*).

PARLOUR is soms: ontvangkamer, salon. Vgl. Storm, *Engl. Phil.*

*PARLOUS is een soort van vast archaïsme, vooral in verbinding met *times* = *perilous*. Zie de roman van H. D. Wells, *Parlous Times*.

PARRHESIA ook = standje? Dit zal classici doen opkijken.

PARTAKE OF dikwijls eenvoudig = verorberen.
PASS geeft: *we passed the candidate* = wij hebben den candidaat toegelaten. Het kan ook zijn: we hebben den candidaat met succes ge-*coached.*
PAT ook = Martha (Roorda, *Inl. Klankl.* p. 106).
PATCHOULY is: patchouli.
PATEN: de (bij avondmaal of mis) voor de hostie of het brood gebruikte schotel. In elk geval moet het zijn: bij mis of avondmaal.
PATENT ook: toenemend? Heeft de schrijver over het hoofd gezien, dat voor de omschrijving: *spreading, expanding* de afkorting *bot.* = in de botanie, staat? Zijn zin: *Dissensions were becoming patent to the household* is glad verkeerd = geschillen namen steeds toe in het gezin. Het beteekent: het personeel der h. begon de oneenigheden te merken.
PATRIARCH geeft Sweet met *a* niet met *ei* in *Primer* p. 93 en zoo komt ook *patronize* voor met *a* = *ei* bij M. S.
PATTEN: houten zool op ijzeren ring. Het bedoelde ding is: 1. trip, 2. steltschoen.
PATTER is ook dikwijls subst. = gekletter, geratel, jargon enz. Zie M. S.
PATTERN = bespikkelen, bezaaien is veel te occasioneel om opgenomen te worden.
PAVE geeft *to pave a way for.* Lees: *to pave the way for.*
*PAWNEE met drie beteekenissen: 1. Pawnee Indiaan, 2. die iets beleend heeft, 3. water (E. Indië). Het laatste is besproken bij *brandy-pawnee.*

*PAWN-SHOP: lommerd.

PAXY-WAXY is niet de nekspier van viervoeters, maar van slachtbeesten.

PAY OFF is ook: afdrijven (van schepen) — zie Dr. Stoffel, *Leesbk.* I p. 142.

*PEA-SOUPER, zware Londensche mist. Baumann heeft dit ook niet in zijn *Londinismen*, wel *pea-soupy* = dick wie Erbsensuppe (besonders vom Londoner Nebel). Zoo staat dit ook in M. S., maar Dickens (*Dict. of London*) heeft op pag. 89:

But what Mr. Guppy called «a London particular,» and what is more usually known to the natives as «a *peasouper*», will very speedily dispel any little hallucination of this sort.

PEACH is ook: omnibuscontroleur — vgl. *to peach* = verklikken. Verder wordt het in den laatsten tijd ook figuurlijk gebezigd. Zoo in *Punch* 6 Maart, 1901:

Every one considers her (the bride) a perfect *peach.*

Uit *Fables in Slang* van G. Ade (1900) het volgende niet gemakkelijke citaat:

A well-fixed Mortgage Shark, residing at a Way Station, had a Daughter whose experience was not as large as her prospective Bank Roll. She had all the component Parts of a *Peach*, but She did n't know how to make a Showing, and there was nobody in Town qualified to give her a quiet Hunch.

Ook M. S. vertelt hiervan nog niets.

PEACOCK is ook zeer teekenachtig als werkw. gebruikt door Hichens in *The Green Carnation* p. 4:

He let his blue eyes rest upon them (well-dressed women) calmly as they *peacocked* across to St. George's Hospital.

PECKER = hoofd? Eer „snavel". B. geeft foutief neus.

Bij Thackeray komt reeds voor **peckish* = trek hebbend, hongerig: *to feel peckish*.

PED is ook afkorting van *pedestrian*. Is „kleine pakzadel" te verdedigen?

PEDIPALP is: schorpioenspin.

*PEEK = gluren. Wel wordt *peeker* gegeven = indringer (?), binnengluurder.

PEEL geeft nog steeds niet: schil. Vgl. *peeler* en *peelings*.

PEG geeft niet: brandy-soda (Dr. Stoffel, *Studies* p. 250). Behalve in *Punch* vindt men het ook passim bij Kipling. *Peg.* = excuus is niet te vinden. Wel zou men kunnen geven: hulpmiddel.

PELT komt voor als „kracht" in *full pelt* = met alle kracht (T. B. in *Taalstudie*). Verder is in *My Novel* II p. 304 van Lord Lytton te vinden: *to set off full pelt*. Ook is reeds tot een *phrase* geworden het uit Dickens, *Chr. Car.* bekende: *as hard as he could pelt*, terwijl *to pelt along* niet vertaald kan worden met: gooien, werpen, kletterend neerkomen.

PELVIS is nog maar steeds: buikholte. Lees: bekken.

*PEMBROKE-TABLE, soort klaptafel (Spiers en Pond).

*PEN-NAME = nom de plume.

PENDANT is ook: hanglamp (Spiers en Pond).

PENNY-ROYAL: polei (plant, soort van munt) is misleidend voor oningewijden.

PEON heeft in het E. Indisch méér beteekenissen dan: Indisch soldaat. Ook in hotels vindt men *peons* volgens E. R. Scidmore, *Winter India*, een soort van boden of oppassers, terwijl de inlandsche politie-oppassers

ook *peon* heeten. In Amerika is het = daglooner. Vgl. *The Argonaut*, van St. Francisco 19 October 1903:

Up to a short time ago, he was a mere poor mining Mexican, slightly better than the *peons* who work for him at fifty and sixty cents a day.

PEOPLE geeft niet *the small people* = *the fairies* (Roorda, *Lsbk.* III p. 63).

PERCIPIENT is niet: denkend wezen. Lees: waarnemend, gewaarwordend w.

PERFECTIBILITY = volmaakbaarheid, lijkt mij gewaagd Nederlandsch.

PERI = gevallen engel, is niet juist. Zie M. S. en Valkhoff: peri, geest, elf of fee der Perzen.

PERICARP: wat het zaad omsluit. Waarom niet: zaadvlies, zaadhuisje, vrucht- of zaadhulsel (Valkhoff)? Ook voor *perigee* en *perihelion* en *periptery* zijn de omschrijvingen van V. veel volledіger dan die van T. B.

PERISTALTIC is niet: gekronkeld, omdat „gekronkeld" niet is *peristaltic*. Vgl. alweer Valkhoff: *péristaltique* in *mouvement* —, wormsgewijze beweging of samentrekking (der ingewanden, der maag). Dat ziet er toch heel anders uit — evenzoo bij *peristyle*.

PERPEND is ook ww. = overwegen, bedenken. Vgl. Merrick, *Conrad* p. 86.

PERSIST verbonden met *with* kan niet — enkel met *in*.

PERSON is ook dikwijls: voorkomen; meisje!

PET ook: *to take the pet at* = boos worden om.

PETER is: valies, mantelzak, maar als zoodanig komt ook voor: **petera* (Thackeray *Newcomes*)of **petarrah*. Verder is *Peter's-pence* nooit mv. in het Nederlandsch.

*PETRO = petroleum (in *petro-car*, Am.)

PETTITOES ook soms: voeten: Ook hiervoor (van dames) **tootsies*, *tootleums*, *tootsicums*, woorden, die even „fijn" zijn als de o. a. wel opgenomene *boko* en *mawley*, zoo niet fijner. Zie Stoffel, *Studies*.

PETULANT is ook soms: gepikeerd, geërgerd.

PHAETON, vierwieler? Bedoeld is, vierwielig rijtuig. Ook = voerman, koetsier.

*PHANTASMAL = fantastisch (Stead).

PHENOMENAL = gelijk een verschijnsel. Waarom niet ook: phenomenaal, buitengewoon, enz.?

PHILALOO = gewauwel. Is hier misschien bedoeld *pil-laloo* = Leichenklage (M. S.)?

*PHILANDERER bij *to philander*. Zie B. Shaw's *Philanderer*.

PHILOPROGENITIVE = van nageslacht houdend! Dit is kostelijk.

*PHIZOG = *phiz:* bakkes (van *physiognomy*).

PHLOX = floks? De bloem heet: herfstsering.

PHRENETIC is: waanzinnig, niet zoo zeer: krankzinnig. Ook **frenetic*.

PIANO geeft *upright piano* = staande vleugel. Lees: piano. Verder *grand piano* = concertvleugel. Lees: (concert) vleugel. Ten slotte kan niet door de beugel: *cottage* of *square piano*, want *cottage piano* = pianino, *square piano*, tafelpiano. Waarom *square piano* eerst gegeven = klavier?

*PICARESQUE in *picaresque novels* = schelmenromans (Swaen).

PICK geeft *to pick holes in a person's coat* = aanmerkingen maken. Dit moet iets sterker = afbreken, vitten.

*PICTURE-HAT, een dameshoed naar een of ander beroemd schilderij. Zoo ook *picture dress.*

PIE in de typographie heet: pastei. Hierbij hoort de niet vermelde uitdrukking *to go to pie, to fall into pie* = in pastei vallen. Campagne vermeldt alleen de fig. beteekenis: in verwarring geraken.

PIECE vermeldt niet het zeer gebruikelijke: *to go to pieces* = flaters maken, het afleggen. Uit de *Rev. of Rev.* teekende ik op: *At the Modder River Methuen went to pieces* Verder uit *Sentimental Tommy* van Barrie, Deel II p. 205:

..... the bridegroom, who *went all to pieces* at the critical moment and was much more nervous than the bride.

In Barrie's *Tommy and Grizel* p. 100 vindt men:

Tommy, who had thus far behaved so well, of a sudden *went to pieces.*

Blijkbaar gebruikt Barrie het = de kluts kwijt raken.

In *The Academy* van 17Maart, 1900, pag. 217 staat:

Lastly, Mr. Le Queux declares that of recent years ..... not a single author has written a novel about Italy without *going to pieces.*

Hier is het = *to blunder.* Voor de door Barrie gebruikte beteekenis vindt men ook: *to come to pieces.* Zie Anstey, *Vice Versa* p. 93:

..... he (Dr. G.) bent forward and glared indignantly ..... into the pew where Mr. Bultitude was cowering, until he (B.) felt that he was *coming all to pieces* under the piercing gaze.

*PIFFLING schijnt te zijn = *piddling:* beuzelachtig. In de *Rev. of Rev.* vond ik *piffling attempts.* M. S. geeft het ook niet.

PIG, klomp ruw metaal? Ik geloof: schuitje. *Pig's whisper* is mooi verbeterd door de bijvoeging, maar geeft nog niet: gefluister. Het Amerik. heeft voor *in a pig's whisper* meer *in a pig's whistle.* Ook ontbreekt: *pig-skin* = varkenshuid; zadel. Het laatste bij Ouida, Ch. en Campagne, die zelfs een illustreerende zin er bij geeft. Verder is *pig-tail* ook de staart der Chineezen. *To pig it* is eenvoudig: hokken — „als biggen" hoeft er niet bij.

PIKE, geeft: *as plain as a pike-staff* = zoo duidelijk als een paal boven water. Is dit goed Nederlandsch? Wij zouden hier verwachten: zoo klaar als een klontje.

PILGARLICK: kaalhoofd (wegens ziekte)? M. S. geeft: arme sul.

*PILL-BOX = pillendoosje; dokterscoupé; soldatenmuts (Engeland).

PIN vermeldt niet (*to give one*) *pins and needles.* Men vindt dit in Jerome K. Jerome, *Tea Table Talk* p. 20:

When he was not giving her *pins and needles* by sitting on her feet he was balancing himself on the arm of her chair.

Ook is bekend: I have *pins and needles* in my leg. Er wordt mee bedoeld het gevoel, dat wij noemen „slapen". Verder is *pinhole* niet speldeprik, maar het gaatje daardoor gemaakt. Voor de andere beteekenissen zie men M. S. Speldeprik is **pin-prick*, eig. en fig.

PINCH is ook: op den kop tikken (Merrick, *Conrad* 184).

PIP is ook: deballoteeren; snappen, betrappen(?) Voor het laatste zie men *Harry Fludyer* p. 9:

The Proctors are awfully sharp this term. They seem to be all over the place. I got *pipped* the day before yesterday for not wearing my cap and gown after dark.

Of beteekent het hier: beboeten? Ook M. S. geeft hier geen opheldering.

*PIPETTE = pipet (Conan Doyle, *Mem. of Sh. Holmes* p. 122).

PISE, lees *pisé*. Men heeft o. a. *pisé-building* en *pisé-work* (M. S.)

PISTOL is ook = *revolving pistol* = revolver (R. Haggard, *She*).

PIT geeft *to fly the pit*. Hiervoor ook *to shoot the pit:* laf hartig den strijd opgeven. Verder is *to pit against* te speciaal geïllustreerd door: *he pitted his brains against that difficult language* = hij studeerde hard. Eerder: hij wou wel eens zien of hij die taal niet onder de knie kon krijgen. Zie de bewijsplaatsen bij F.

PITIABLE is ook = *piteous:* treurig, miserabel, bijv. *a pitiable conversation.*

PIX ook: doos voor proefmunten (Bolland, *Notes and Gleanings*). Het is de verouderde spelling van *pyx*. Dit *pyx* is ook: hostievaas of ciborie, maar niet hostiekastje.

PLACE is ook (Amerik.) = „thuisbrengen." In Mark Twain, *Stolen White Elephant* p. 61 Tauchnitz vindt men:

The ancient passenger scanned him perplexedly, scanned .... contemplated ...., and said, with a hesitation that indicated strong internal effort to *place* the gentle old apparition: «Why, let me see .... plague on it ....»

G. Ade heeft in *Fables in Slang* p. 132:

«Rully, it seems to me I have seen you somewhere, »she replied,« but I cahn't *place* you. Are you the man who tunes the Piano?"

Het is dus ruimer van beteekenis dan: sich des Geburtsortes j-s erinnern (M. S.)

PLAID is: plaid. Wat geeft nu „bont wollen kleedingstuk in Schotland" voor verduidelijking?

PLANK geeft *to walk the plank* = verdrinken. Hier heet het: de voeten spoelen. Verder wordt *plank* in den zin van betalen gewoonlijk verbonden met *down* of *up* — het laatste Amerikaansch. Zie G. Moore, *Esther Waters* p. 219:

.... he *planked down* a penny as if it were a sovereign.

PLANTAIN in Europa is: weegbree.

PLAQUE ook: ster (van ridderorde), ordeplaat. Valkhoff is hier weer veel juister.

PLATES is ook = *plates of meat* (M. S.): voeten. Uitgebreid beteekent het: pooten, hoeven (met hoefijzer) in Boothby, *Prince of Swindlers* p. 53:

They (pads) are intended for tying over the horse's feet, so that when he is led out of his box his *plates* may make no noise upon the stones.

PLAY is zeer dikwijls = het theater. Verder ontbreekt *foul play* = moord.

PLEA is ook dikwijls: voorwendsel.

PLEAD is in verband met bovenstaand *plea* dikwijls: voorwenden. Soms is het eenvoudig: verklaren. T. B.

vertaalt: *he pleaded ignorance, innocence* = hij pleitte dat hij er niets van wist, dat hij onschuldig was. Dit is geen Hollandsch.

PLECTRUM wordt ook gebruikt bij de mandoline of de cither.

*PLENIPO = *plenipotentiary*, gevolmachtigde, is nu verouderd, maar nog bij Wycherley te vinden (*Old Dramatists* p. 349).

PLOUGH is ook = de Groote Beer. Verder heet *plough-tail* eenvoudig: ploegstaart.

*PLOW = *plough* (Ouida).

PLUG is ook = *plug hat*, nu gegeven als: hooge „dop." (Twain). Verder is *to plug* ook: plombeeren. In de Amerikaansche beteekenis is het niet: dooden, maar: doodschieten, neerschieten.

PLUMMET is ook = *plumb-line:* schietlood.

PLYMOUTH BRETHREN moet als jaartal geven 1820 — 1835. niet: 1830.

POACH is: zacht koken, maar **poached eggs* zijn: spiegeleieren; eieren in boter gebakken.

POCKET geeft *to be in a person's pocket* = in de gunst zijn bij iemand. Eer: zeer vertrouwd of intiem zijn met. Verder is *pocket-book* meestal: (zak) portefeuille. Van de ontbrekende woorden noteer ik: *pocketable* uit *Punch* = wat in den zak kan, van boeken gezegd en *pocket-pistol* = 1. zakpistool, 2. veldflesch. Zie Dickens, *Nickleby* begin Ch. XLVII:

Newman slowly brought forth from his desk one of those portable bottles currently known as *pocket-pistols.*

Dit heeft hier toch meer recht op een plaatsje dan

bijv. *pistol pocket.* Zie ook Thackeray, *Virginians* p. 42. Verder is *pocket-glass* ook = zakkijker.

POINT = naaldkantwerk, wissel, moet zijn: *points.* Het werkw. voegen is nu voor „metselwerk" zeer juist ingelascht.

POKY is niet enkel: bekrompen, klein — ook: armoedig; ouwerwetsch, leelijk. Zie Thackeray, *The Newcomes* p. 686:

The ladies were in their *pokiest* old head-gear and most dingy gowns.

POLISH geeft niet *to polish one off* = iemand van kant maken.

POLL is nu uitgebreid met: stemmen. Zeer dikwijls is het ook: stemmen verwerven, bijv.:

In London and Manchester the Government supporters have *polled* with much greater strength than they did in 1895.

POLLY is ook: Apollinariswater. Zie *Punch*, 29 Jan. 1902:

You 'll find some whiskey and *Polly* over in the corner.

PONTIFICALS is niet ook: priesterkleeding. Het wordt alleen van de bisschoppelijke kleedij gezegd.

PONY is ook: klein drinkglas. De *Century Dict.* geeft nog meer beteekenissen.

POP ook afkorting van **ginger-pop* = gemberbier. Zie Kipling, *Soldiers Three* pp. 52 en 57 en E. Phillips Oppenheim, *Millionaire of Yesterday* p. 34:

Different to the «*pop*» they give us down at the Star, eh, Flossie? Good old gooseberry I call that.

Ook is *pop* = *pop-shop:* pandjeshuis (Zie Dr. Stoffel, *Studies*). Nog steeds is *pop-corn* = gedroogde maïs. Lees: geroosterde, gepofte m. Vgl. *popper:*

mand van ijzerdraad om maïs te schroeien (T. B) *Popgun* is ook: proppenschieter. Men heeft bijv. *elder pop-guns.*

POPULAR moet geven: volks ..... en **popularly* = in de wandeling.

PORTABLES wordt door Morris gebruikt als subst. (*News from Nowhere* p. 137).

POSE kan niet zonder: poseeren.

POSSUM met *to play possum* ook = zich houden als-of, was in de 1e uitgave beter dan nu enkel = veinzen.

POT geeft: *little pots are soon hot* = jongelui stuiven gauw op!

Als werkwoord geeft T. B. *to pot* = wonden in *he potted me.* Hoogstwaarschijnlijk is het hier: hij deed een *pot-shot* op mij, zoo het niet is: hij bedroog mij, richtte mij te gronde. In elk geval moet vermeld worden, dat *to pot* is: neerschieten, schieten op iets van uit een plaats, waar men zelf veilig opgesteld is en men dus even edel te werk gaat als bijv. een sluipmoordenaar. Zie *Mary Dominic* van Grace Rhys, p. 67 Tauchnitz:

There are fellows about who would think nothing of waiting their opportunity for ten years, and then *potting* you from behind a hedge as you would a rabbit.

Verder is: *he was potted out there* raadselachtig, daar men enkel heeft *to pot at* in bovenvermelde beteekenis. Of hoort *out* bij *there?*

POUSSETTE is niet: dansen, maar de *poussette* dansen. Vgl. *poussette* als subst.

PRAGMATIC is niet enkel: pragmatisch, maar ook = *pragmatical*. Zoo spreekt men bijv. van *pragmatic dogmatists* = steiloorige dogmatici.

PRE-RAPHAELITISM kan zoo maar niet gelijk gesteld worden met: realistische kunst (richting). Waaruit blijkt dat hier een bijzondere wijze van schilderen bedoeld is?

*PRECATORY: smeekend, verzoekend.

PRECIOUS is ook dikwijls: precieus (in kunst en letteren). Perder is *precious* niet vermeld als intensiveerend bijwoord = zeer, uitermate, bijv. *precious hot* (Dickens), *to take precious good care* (passim), *precious few*, enz. Als bijv. nmw. beteekent het in dezen zin: groot, bijv. *a precious lot* (*better*) = veel (beter), *a precious licking* = flinke aframmeling, enz.

PREDATORY is ook: roofzuchtig, bijv. *predatory intentions*.

PRELECTOR is niet ook: onderwijzer, wel: lector.

PRESENCE moet geven: uiterlijk, voorkomen. Van de door mij verzamelde bewijsplaatsen geef ik de volgende uit Thackeray, *The Newcomes* p. 259:

Sir Peregrine, who was one of the Prince of Wales 's most intimate friends, was always said to have the finest manner and *presence* of any many man of his day.

Campagne geeft deze beteekenis wel. Verder is *presence-room* niet altijd audientiezaal. Ook = spreekkamer, ontvangkamer (Mrs. Craik, *Cola Monti*).

PRESERVE is ook: een jachtterrein er op na houden.

PRESS-BED = slaapbank? Het meest komen onze „alkoven" overeen met *press-beds* = a bed enclosed in a cupboard (Ch.).

PRESTIGE is: prestige.

PRETTIES is ook: snuisterijen. Verder zijn *pretties*, wat men bij geslepen drinkglazen noemt de „kerkramen".

PREVAIL geeft: *he prevailed himself of the opportunity*· Kan dit wel in het Engelsch of is hier *prevail* verward met *avail?* In het oudere Engelsch komt het voor, niet in het moderne.

PREVIOUS geeft niet: voorbarig. Zie *Rev. of Rev.* 15 Juli, 1898, p. 36:

Mr. Henry Norman is just a trifle too *previous* in his Chronique of «The Globe and the Island» in the July *Cosmopolis.*

Gewoonlijk staat het tusschen aanhalingsteekens en dit wijst er op, dat we hier wel te doen zullen hebben met een citaat.

*PRICE-BOOK, prijzenboek (van Spiers en Pond), prijscourant in boekvorm. Ook M. S. kent dit nog niet.

PRIESTESS is ook: vrouw van een *priest* (in Engeland).

PRIM geeft: *she fainted primly* = ze viel flauw in allen vorm. Dat staat er niet. Lees: gemaakt preutsch.

PRIVATE is soms ook: particulier.

*PRO, afkorting van *professional actor.*

PROA heet: prauw.

PROCATARCTIC niet: voorafbestaande, maar: voorafgaand. Vgl. Grieksch *prokatarktitos* = precedens (Leopold).

PRODUCE is ook: aanhouden, verlengen, reeds in *The first Year* van Grasé te vinden p. 133.

PROFESSOR is niet enkel: belijder, hoogleeraar, maar ook zeer dikwijls hij, die een *profession* uitoefent, dus: vakman, deskundige of iets dergelijks. Zoo noemt

Thackeray bijv. acteurs in *Pendennis* (p. 347) *dramatic professors.*

*PROFESSEDLY moet gegeven worden, van wege zijn beteekenissen in den zin van *confessedly*, plus die van: voorgewend; onverholen.

*PROG = eterij, mondvoorraad; bedelaar. Als ww = bedelen.

PROLEPSIS is ook: prolepsis (in rhetorischen zin).

PRONONCE, lees: *prononcé.*

PROOF is van 0,920 alkohol-gehalte, niet: van zeker a.

PROPRIETOUS geeft: *proprietous dragons of aunts* = opgeprikte. Dit is gewaagd, liever: erg op het decorum gestelde, vormelijke.

PROVINCE geeft ook: vak, afdeeling. Eerder: gebied, terrein.

PROVOCATION is ook dikwijls: aanleiding, aanleidende oorzaak. Vgl. *to provoke* = gaande maken.

*PROVOKING moet afzonderlijk vermeld worden, daar *it 's provoking* dikwijls beteekent: het is lam, vervelend, beroerd.

PSYCHE is ook: psyché.

PUCKER is ook: opwinding, rep en roer. Reeds in Smoltett 's *Per. Pickle* vindt men: The parish was in a *pucker.* Ook komt voor *all in a pucker.*

*PUD: poot (= hand), reeds bij Lamb en nog bij Kipling.

PULL geeft enkele uitdrukkingen niet:

1. *to pull (draw) wool over the eyes* = zand in de oogen strooien. Zie Reade, *Woffington* p. 100:

So easy is it for us Triplets *to draw the wool over the eyes* of women and Woffingtons;

2. *to pull a man's leg* = beet nemen, voor 't lapje houden. In de *Punch* van 2 Jan. 1901, p. 18 is te vinden:

Now you' re getting at a chap, Miss M. — *pulling my leg*, don 't you know.

Miss M. begrijpt deze met ons „verneuken" bijna gelijkstaande uitdrukking natuurlijk niet en zegt:

I assure you, Mr. W., I have learnt my manners far too well even to dream of doing such a thing. It would n't be at all ladylike.

Ook in *Stalky & Co.* gebruikt Kipling deze zegswijze tweemaal, p. 184 en p. 215:

»I was only *pulling your fat leg*", Perowne returned hastily. »You 're 't so easy to draw, Flint."

It don 't bar our *pulling Stalky's leg* in the study, does it?

M. S. lijkt mij hier onvolledig. Hij geeft: *to pull the leg to a person.* jem. etwas weismachen, jem. betrügen, in de gemeenzame taal en *to pull a person's leg* = von jem. etwas erbetteln (Amerik. *slang*). Dit klopt in elk geval niet met de boven aangehaalde bewijsplaatsen, die aan duidelijkheid niets te wenschen overlaten.

*PULVILLIO = *pulvil*, dat niet „reukpoeder" is maar: reukzakje. (Thackeray).

PUNCHEON, stift, priem, vat, is onvoldoende. Het is een inhoudsmaat van 72—120 gallons. Ook 'n soort veldflesch. Zie Maxwell Gray, *Ribstone Pippins* p. 33:

.... they were glad to drink from the *puncheons* they had brought and munch the apples filling their pockets.

PUNISH is ook: een duchtige les toedienen; verbeteren, overtreffen, in de schaduw stellen. Zie Home, *School Conspiracy* p. 196:

Just think how Morgan would have *punished* that Smith's bowling.

In verband hiermee is *punishment:* duchtige les (voor wie het „afgelegd" heeft in 't een of ander). Verder is *to punish* ook: duchtig aanspreken, 'em leelijk raken, bijv. Pemberton, *Pro Patria* p. 29:

Come on, Sir Romes, I will even *punish* the Bordeaux while you throw the glove to Papa.

Vgl. het mooie artikel van Dr. Stoffel, *Taalstudie VII*, p. 162.

*PUNK: zwam, vermolmd hout. Verouderd is *punk* = hoer (bij Shakespeare en Dryden). Hiervan *punky* = zwammig.

*PURLER: (zware) val (voorover) van een paard, bij Ouida, *Under two Flags* — vgl. *to get purled* (T. B.) Soms = *header* (bij 't in het water springen.)

PURPOSE geeft nu *to some purpose* verbeterd door de bijvoeging: ter dege.

Waarom is echter blijven staan: met reden? Men kan dit misschien wel een enkele maal er bij voegen, maar gewoonlijk niet, bijv. L. Alcott, *Little Women*, II, p. 165:

Whatever his motive might have been, Laurie «dug» *to some purpose* that year.

Bunyan heeft in denzelfden zin, n. l. danig, niet *to some purpose*, maar enkel *to purpose* in *Pilgr. Progr.* p. 19:

..... men, through the dizziness of their heads, step beside, and then they are bemired *to purpose*, notwithstanding the steps are there.

In letterlijken zin beteekent *to some purpose* natuurlijk: niet te vergeefs, niet zonder resultaat.

PURVEYOR is ook: leverancier. In elk geval is „koppelaar" verouderd.

PUSS ook: kind? Hoogstens zooals gegeven is: jong meisje, ons „poes". Waar komt *pussy-faced* voor? Is dit misschien *putty-faced?*

*PUTTIES, enk. *putty* (ook *puttee*, *puttie*): kind of gaiter of waterproof cloth wrapped around the leg. (W. S.) Hier in Indië worden ze zelfs geadverteerd. Steevens heeft in *With Kitchener to Khartum* p. 7: The uniform is much the same for all arms — brown jersey, sand-, coloured trousers, and dark blue *putties*.

*PYJAMAS, de pantalon der Hindoes, soms gebruikt ter aanduiding van onze „slaapbroek" meestal echter voor een flanellen pak, dat dienst doet als slaapbroek en kabaai. Dikwijls ook = **pajamas*.

Q.

QUADRANT is ook: vierkant plein.

QUARREL geeft weer *to quarrel with one's bread and butter*, dat eerst was: met lust doen, waarmee men zijn brood verdient, nu = ongegronde aanmerkingen maken. Zooals reeds gezegd is het: tegen zijn eigen belang in handelen, zich zelf in den weg staan.

*QUARTER-MASTER = kwartiermeester, schieman (Campagne). De eerste uitgave had dit woord.

QUEEN ook *to queen it* = de koningin (baas) spelen.

QUEER is ook werkw. = ziek maken; bespottelijk maken, terwijl *to be in queer street* ook is: ik ben verschrikkelijk om geld verlegen, ik zit er leelijk in. Waarom B. verschil maakt tusschen *to be* en *to live in Queer Street* is niet duidelijk.

QUIDDLE is ook subst. = *quiddler* (Emerson, *Engl. Tracts* p. 59).

QUININE heeft niet één, maar vijf uitspraken!

QUINT is onmogelijk als: opvolging van vijf. Lees: quint (vijfde toonsafstand). Ook is het een term bij het schermen en het kaartspelen.

*QUIRT = rijzweep, karwats (Amerik.), maar toch reeds bij Kipling *The Light that Failed* te vinden p. 284.

R.

RACER is ook: race-fiets.

RAG is niet gegeven als werkw., ofschoon erg druk gebruikt in verband met een klacht over *ragging* in het leger = „donderen". Het zal wel een afkorting zijn van *to bully-rag*. Zie ook Anstey, *Vice Versa* p. 114. Als subst. is het ook „lapje" = bankpapier.

*RAG-BAG is ook = *rag:* verachtelijke courant, zooals T. B. dat noemt. Zie Zangwill, *Bachelors' club* p. 24: The innumerable penny insurance *rag-bags* choked its (*The Whirlpool's*) current into slimy stagnation.

M. S. kent van *rag-bag* alleen de beteekenis: kleines, aufgedonnertes Frauenzimmer. Verder is *rag-baby* niet „waardelooze effecten", maar = *greenback*, bankbiljet. Is *ragman* ook = lafaard?

RAGLAN is ook, behalve eigennaam, een soort van overjas.

*RAIN-COAT = regenjas. Dit ontbreekt ook bij M. S.

RAM is ook dikwijls werkw., bijv. *to ram down earth* = aanstampen, *to ram in*, *to ram up* — vgl. *rammer:* heiblok, enz.

RANDY = rumoerig, wanordelijk, maar voor *ranty*, dat precies hetzelfde is wordt gegeven: wild, rumoerig, woest.

RANTIPOUL moet zijn *rantipole.*

*RAPPORT = Fransch *rapport* in de uitdrukking: *to be in rapport with* (Conan Doyle, *Mem. of Sh. Holmes* p. 96. Ook = rapport.

RAT komt ook voor = *drat* in de verwensching *rat me*, reeds te vinden bij Fielding, *The Man of the Hill*. Verder is *ratter* ook in het socialistisch taalgebruik: onderkruiper en *ratting* onderkruipen.

*RAT-TAT als subst: het kloppen van den brievenbesteller.

RATTLING is niet gegeven als *intensive*, bijv. *a rattling good story* = verdomd, verduiveld goed. Zoo ook: *a rattling fine dinner*. Als zoodanig staat het gelijk met **rapping* in *a rapping big lie*. Ook *raving* is versterkingswoord in *raving mad* en kan dus niet = raaskallend. *Ripping* als „graphic or impressive intensive" is nu opgenomen, maar het hoort eer onder *ripper* dan onder *rip*. Daarentegen ontbreekt *clinking* en *clipping* = *dashing*.

*RAZZLE-DAZZLE = duizeling; zwier. Shaw heeft in zijn *Plays* I p. 175 *to go on the razzle dazzle* = aan de zwier gaan.

REACH van een rivier heet: rak.

READINESS OF WIT is eer: gevatheid, dan: scherpzinnigheid.

REBOUND is ook: reactie.

*RECEIVING-ORDER: failliet-verklaring — ook M. S. heeft dit niet. Men heeft de uitdrukking *to make a receiving-order against*.

RECEPTION niet vermeld als: applaudissement bij het optreden van een acteur of actrice. Barrie heeft in *Sentimental Tommy* I p. 59:

Have you ever tasted an encore or a reception?

Afdoend is de bewijsplaats in *Dickens, Nich. Nickleby* Ch. XXIX:

Since you came here, Lenville has done nothing but second business, and, instead of having a *reception* every night as he used to have, they have let him come on as if he was nobody.

What do you mean by a *reception*? asked Nicholas.

Jupiter! exclaimed Mr. Folair, what an unsophisticated shepherd you are, Johnson! Why, applause from the house when you first come on.

Ook M. S. kent deze beteekenis van *reception* niet.

RECOUP ONESELF is ook: zich schadeloos stellen.

RED is ook als subst: „rooie" (socialist) en *reds* = roode kleuren, rood licht — zie C. Doyle, *Mem. of Sh. Holmes*:

..... the *reds* had all faded into greys before Holmes and the trainer reappeared.

REFERABLE moet phonetisch omschreven worden van wege de klemtoon op *re* en niet op *fer*.

REFRIGERATOR is zeer dikwijls: ijskist, ijskast.

*REFT, deelw. van **to reave* (Herrig p. 380) = (be)rooven. Ook verouderd = *rift*.

REGION kan niet = lichaams*deel*.

REGULAR is ook: geregelde passagier, iemand met abonnement (omnibus).

REHABILITATION is ook: eerherstel.

RELAY = voorraad om van tijd tot tijd te kunnen aflossen, is niet duidelijk, althans niet bruikbaar voor Thackeray, *Book of snobs* p. 128:

All this in honour of a stupid little *cigarrified Cornet of dragoons, ... while an eminent and profound moralist.... is fobbed off with cold mutton and *relays* of pig.

REMONSTRATE is ook: protesteeren, tegenwerpingen maken.

*RENEGADO = *renegade.*

REPOSITORY is ook: depôt.

RESOURCEFULNESS OF MIND is ook: vindingrijkheid.

*RETABLE = *reredos* (L. Malet, *Rich. Calmady* p. 26).

RETORT soms: antwoorden.

REVENGE is niet altijd: wraak, kwaadaardige vergelding, ten minste niet in de uitdrukking *in revenge*= Fransch *en revanche:* daarentegen, van den anderen kant, eveneens ontbrekende bij M. S. Zie Thackeray, *Fashionable Authoress:*

For the style, she does not know her own language; but, *in revenge*, has a smattering of half a dozen others.

Zoo ook in *The Artists* en bij Morris, *News from Nowhere* p. 192. Ook zegt men *to give one his revenge* = revanche.

*REVIVIFICATION = opwekking (uit den dood) bij Poe, *Tales.*

*RHOMBUS = *rhomb:* ruit.

RICK is ook: verrekking — vgl. *to rick*: den hals uitrekken.

RIDE = rijden (te paard of in een wagen). Interessant is de opmerking van *Punch*, 30 Oct. 1901:

The illitterate *ride* on onmibuses, motor-cars, trams and costermongers' barrows.

RIDOTTO heet: redoute, niet: dans- en zingpartij.

RIFLE is ook: berooven, ontrooven, want men heeft *to rifle of.*

RIG is ook: ruin *(cheval bistourné)* in Thackeray, *Book of Snobs* p. 44:

..... there he was ..... astonishing the *badauds* ..... by the elegance of his seat and the neatness of his *rig*.

Als zoodanig is *rig* ook = **ridgel*.

*RING-FENCE = omheining (H. Mathers, *Cinders*, p. 8 I).

RING-LEADER ook: aanvoerder, behalve: belhamel.

RIP is nu verbeterd door de toevoeging: deugniet. Het beteekent echter ook: galgebrok, liederlijke kerel, terwijl het ook voorkomt als aanspreking.

RISE geeft *to take (get) a rise out of* = iemand te slim af zijn, iemand boosmaken. Duidelijker zou zijn: verschalken, belachelijk maken, iemand uit z'n slof doen schieten.

Verder is niet ongewoon *rising* = om en bij, ten minste de oorlogscorrsepondentie van G.

Steevens, *With Kitchener to K.* heeft op p. 17:

His teeth gave no clear evidence of his age, but on a general view of him I should say he was *rising* ninety.

Zoo komt het ook voor bij Dickens, in *Uncommercial Traveller*, p. 102:

Several Mormons *rising* twenty who are looking on.

In het Amerik. is *rising of* = meer dan (M.S.).

RISOTTO is geen It. rijstsoep, maar: vleeschsoep met rijst, uien en boter.

*RIVERINE = aan een rivier wonend, rivier ..... (Steevens). Ook *riverain*. Zoo heeft Meredith in *The Egoist* op p. 6: *a riverain stronghold*.

ROAD = reede, dikwijls mv. *roads*.

ROBIN is ook: stinkende ooievaarsbek (Wells, *Wheels of Chance*, p. 85 T.)

*ROBUSTIONS = druktemakerig, druk (A. de Wit, *Facts and Fancies* p. 106.).

ROCKET is ook = *dame's violet:* nachtviooltje (*Elizabeth and her Germ. Garden*, p. 32).

RODNEY = luilak? Is dit de Engelsche zeeheld gestorven in 1792?

ROMAL = O. I. zijdefabriek. Dit is geheel fout. Het is een soort zakdoek voor inboorlingen in E. Indië en in het Anglo-Indisch het gewone woord voor zakdoek (*Hobson-Jobson*, i. v. *roomaul*).

ROOTSTOCK = wortelstok, niet: stronk.

ROSE geeft *he was very near the rose* zeer juist = hij was haast geestelijke, maar dit begrijpt men niet, omdat *rose* niet gegeven is als: rozet (aan den hoed van Eng. geestelijken).

ROT is ook = kletsen, leuteren (*slang*).

*ROULADE = roulade (Thackeray).

*ROUNDLY moet vermeld van wege de beteekenis: duchtig, ter dege, flink, bijv. *to abuse one roundly*, *to upbraid roundly*, *to finance roundly*.

ROW is ook werkw. = standjes, ruzie maken G. Moore, *Mummer's Wife*, p. 49:

The old woman scolded and rowed.

RUB geeft niet *to rub something in*, bijv. bij Hobbes, *Serious Wooing* p. 197, Tauchnitz:

So many men bolt, or marry, when the husbands die. I should *rub* that *in*.

Zoo gebruik ook Shaw het in *The Philanderer*, 4 acte:

Julia. It 's quite true. He has been in love with me; he has persecuted me; and I utterly despise him.

Craven. Don 't *rub* it *in*, Julia: it 's not kind . No man is quite himself when he 's crossed in love.

Het beteekent 1. iemand iets onder den neus wrijven; 2. iets tot vervelens toe herhalen.

RUCTION is veel te speciaal als: vinnige parlementaire strijd. Dikwijls is het: ruzie, herrie, standjes. Uit Mrs. Ward, *Helbeck of Bannisdale*, p. 43, Tauchn. teekende ik op:

You 'd better not (cut your hair off) — there 'd be *ructions*, he said laughing.

It 's not yours till you 're twenty-one.

RUN is ook: (vrije) beschikking over, bijv. in Thackeray's *Newcomes* p. 714:

The jovial rogues had the *run* of *my* lord's kitchen, stables, cellars, and cigar-boxes.

Verder is *to run down the hare* ook fig. = te pakken krijgen, in de engte drijven en *to be run hard* = dicht op de hielen gezeten worden, *to run hard* = zeer nabij komen.

RUSTY is (verouderd) ook: ranzig. Zoo schrijft Lady Baker nog: *rusty bacon* in *Station Life in N. Z.* Overigens is het artikel verbeterd door de bijvoeging: boos. Misschien is echter beter: gemelijk, knorrig — vgl. *rusty guts* = brompot. Ook is niet geheel juist: oud, beschimmeld. Lees: met de brand, met schimmelplekken, rood verschoten.

S.

SABE is ook subst. = scherpzinnigheid. Staat de uitspraak *seib* wel vast? M. S. geeft het in de eerste plaats met *ä*.

SABOT wordt gegeven met het Fransche accent door Ch., F. en M. S.

SACRAMENT geeft *The last sacraments were administered to him* = hij werd bediend. Lees: ten volle bediend.

SAD is zeer onvolledig, ondanks de uitbreiding met *a sad dog*. Of dit beteekent, „een miezerige kerel" is zeer te betwijfelen. Wel is *dog* hier = *fellow*, maar *sad* niet: mieserig. Immers men heeft ook in *Men's Wives* van Thackeray *a sad bully*, in *Pendennis* weer *a sad quiz* en in de spreektaal zegt men wel eens dat iemand is *a sad duffer at* dit of dat. Hier beteekent het: groot, verschrikkelijk. In *a sad dog* is het moeielijk afzonderlijk te vertalen — de heele uitdrukking beteekent zoowat: een verschrikkelijke doordraaier (pierewaaier). Het idee van pierewaaierigheid zit bijkomstig ook een beetje in het *sad* uit: *a sad quiz*. Verder ontbreekt *sadly*, sedert de 18e eeuw een zuiver *intensive* = *greatly*. Bij Sterne heeft men *to want sadly*, in *Cranford* van Mrs. Gaskell *sadly afraid* en bij Poe *sadly forgetful*. Ten slotte is *sadness* niet enkel: droefheid, treurigheid, want de uitdrukking *in sober sadness* is er ook nog = in allen ernst.

*SAICE = koetsier, *groom* (E.-Indië) — vgl. *sahib*. Als zoovele E. Indische woorden komt het ook voor in *The Newcomes* p. 789:

And he calls his grooms *saices!* He said he was going to send away a *saice* for being tipsy, and I did not know in the least what he could mean, Laura!

B. weet het evenmin, want hij geeft *syce* = bediende. In de E. Indische taal is het: inlandsche koetsier. De lijst van *Anglo-Indian words* bij B. is zeer onvolledig.

SAL is behalve zout ook = 1. *Sarah*, 2 *salary*.

SALAMANDAR ook: brandkast.

SALLY — LUN, lees: *sally-lun(n)*.

SALOOP kan alleen de ingewijde ontdekken onder *salep*. Het beteekent niet alleen: salep, maar ook: salep thee (Besant, *All sorts and Cond. of Men*, p. 69).

SALT geeft: *he is worth his salt* = hij is zijn kost waard. Lees: zijn loon. Verder is *salt* ook „gepeperd" en ontbreekt *salt-eel* = gevlochten zweep (aan boord) — zie Herrig p. 496, overdrachtelijk = ransel. Zeker is *salt-lick* niet = *salt-spring*. Zie W.

SALUTE is ook: salueeren, aanslaan.

SANCTUS = deel van het avondmaalsformulier! Hierna komt *sanctus bell* = bel geluid bij het plechtige gedeelte der mis! Waaruit blijkt dat voor den schrijver „avondmaalsformulier" = mis. Men zie van Dale voor *sanctus*. De *sanctus bell* is de bel, die 2 maal drie keer geluid wordt bij de consecratie.

*SANDMAN = het „zandmannetje."

SANGARE moet zijn *sangaree* volgen Thackeray en Kipling.

SANITY = gezondheid, (vooral) gezond verstand — vgl. *sane* bij T. B. Zoo teekende ik aan uit de *Rev. of. Rev.* van 1900:

They say that in view of the South-African war no one can rely any longer upon the *Sanity* of English statesmen.

SAP, is ook: blokker en *to sap* = blokken. Zie Bulwer Lytton, *Pelham* I:

...when I once attempted to read Pope's poem out of school hours, I was laughed at and called „*a sap*."

SARCOPHAGUS, is ook (Amerik.) = soort van likeurkelder (Ade, *Fables in slang*, p. 149). W. S. heeft het, M. S. ook.

*SARSENET = *sarcenet.*

SAVAGE is ook werkw. = woeden, woedend maken (*Rev. of Rev.*, 15 Nov. 1902, p. 477).

*SAVANT = geleerde, vakman.

SAVELOY niet: gekruide varkensworst, maar: cervelaatworst.

SCALAWAG moet verwijzen naar *scallywag*, daar dit hetzelfde is — of liever omgekeerd, daar het laatstste er nu pas bijgekomen is. Een andere spelling is *scallawag.* Ch. geeft nog 2 andere beteekenissen.

SCAPEGRACE is ook = losbol.

*SCAPHANDER = duikerpak.

SCAPULAR = schouderlap (deel van een priesterkleed) en *scapulary* = schouderlap zijn weer voor den Roomsche bespottelijk, waar bedoeld is: scapulier. Ch. geeft voor het woord in dezen zin niet minder dan 3 beteekenissen, alle zeer goed. Men kan dit goedkoope boek niet genoeg prijzen.

SCARABAEUS is ook = *scarab:* zegel of steen (R. Haggard, *She*).

SCARE kan niet = dwaasheid. In den geciteerden zin blijft het: (plotselinge) schrik, paniek.

*SCART = krabben, krabwonde; zeeraaf. Dit schotsche woord werd mij in de klasse gevraagd.

*SCAT = weg! vort! Zie Mrs. Hungerford, *Modern Circe* p. 29:

Then simultaneously they cried »*scat*" at the top of their lungs, and went for the scullery door.

SCENT-BOTTLE is in het *slang* de W. C.

*SCHOOLING moet vermeld worden van wege de beteekenissen: onderwijs, leergeld, terechtwijzing. Fig. komt voor *to pay for one's schooling*, leergeld betalen.

*SCIOLISTIC = *sciolous* komt voor in *Taalstudie* IX, 344.

SCOOP is ook Amerik. = het vóór zijn met nieuwtjes in de krant. B. geeft alleen: voordeel. Zie Stead, *Hist. of the Mystery* Ch. VI.

*SCOOT geeft B. alleen als: zich haasten, wegloopen, zich uit de voeten maken, hard loopen. Voor deze werkw. vindt men ook: *to do a scoot.* Vgl. Home, *School conspiracy* p. 36. M. S. geeft enkel *to make a scoot.*

SCOPE: omgang, Lees: omvang.

SCORCHER is nu opgenomen, maar in de veel te speciale beteekenis: woest of hartstochtelijk fietsrijder. Zie Dr. Stoffel, *Studies* pp. 200, 301 en 302 met de noodige bewijsplaatsen.

SCORE(S) ook dikwijls, waar mij zeggen: dozijn(en).

SCOUR = rennen in het zinnetje uit *Rip van Winkle* lijkt mij niet zoo goed als: zwerven.

SCOUT is ook: studentenoppasser. De kleinste Tauchnitz heeft dit al.

SCOWL geeft *he scowled at me* = hij keek mij toornig aan. Dit moet véél sterker.

*SCRANNY, (prov. en schotsch) = mager, knokig, vindt men in den vorm **scrawny* in de Engelsche vertaling van *Quo Vadis*, p. 34. Vgl. *scrog* (T. B.) dat even goed provinciaal en Schotsch is.

SCRATCH geeft verschillende beteekenissen van *to come up to the scratch*, maar niet die van: aanbijten, *to pop the question*. Zie J. O. Hobbes, *Serious Wooing* p. 15:

One could laugh at the infatuated Wroxall,-too late in *coming up to the scratch* and now broken-hearted for his fatuous delay.

Ook Dickens heeft het zoo in *Bleak House* en Mrs. Hungerford in *A Mental Struggle* p. 199:

I knew she was playing up to him; but I never thought she would *bring* him *to the scratch*.

SCRAWL ook: jonge strandkrab. Vgl.:

And on thy ribs the limpet sticks,
And in thy heart the *scraw* shall play.

SCREW is ook: vrek (Thackeray, *Vanity Fair*). *Vgl. screwy:* gierig.

*SCRIBAL = schrijf . . . . .

SCRUB ook: dreumes, hummel, bijv. *a scrub of a girl.*

*SEA-ROLL = zwaaiende matrozengang (Clark Russell, *Rom. of a Midshipman*, p. 50)

SEARCH geeft: *there were searchings of heart over that religions question* = er werd een nauwkeurig onderzoek omtrent die godsdienstvraag ingesteld. Dit is geheel de

plank mis. Bedoeld is: dat godsdienstig vraagstuk deed de menschen tot zich zelven inkeeren, zij maakten er een gewetensvraag van enz.

SEDGE is: carex, niet: duinhelm.

SEDILIA is het mv. van het bedoelde niet opgenomen woord: *sedilium* = *sedile.*

SEND geeft: *they sent the hat round* = zij gingen met den hoed rond (om geld, etc.). Wat goed gegeven was onder *hat*, wordt hier verknoeid!

Verder ontbreekt *a send-off*, wel door B. vermeld, maar in een niet steeds kloppende vertaling: een hulp om vooruit te komen in de wereld; hulp, assistentie. Vgl. Zangwill, *Bachelors' Club* p. 327:

Paul is going on a month's holiday; let us club together and give him a good *sendoff*

In de *Literary world* van 11 Juni, 1897, p. 556 vindt men:

Journalists and politicians gave Mr. Archibald Cozens-Hardy of the *Star* a pleasant »*send-off*" at the National Liberal Club the other evening. Mr. Cozens-Hardy goes to the *Eastern Daily Press* as assistent editor.

In deze twee bewijsplaatsen beteekent het: afscheidsfuif In de *Lit. World* van 19 Mei, 1899, p. 453 komt het voor in den zin van de onbeholpen omschrijving bij B.:

(The author) has the good fortune to have obtained an introductory *send-off* (i e. an Introduction to his book) from no less distinguished a leader than Field-Marshal Lord Roberts.

SEQUELA, mv. *sequalae* is ook: gevolg. Zie *Rev. of Rev.* 15 Aug. 1901:

The *sequelae* of disease are sometimes worse than the malady itself.

SERBONIAN = moeielijkheid, lastig geval, verwarring? Dit is weer eens slordig. Voor deze Hollandsche vertaling past enkel het Eng. *Serbonian bog*, maar niet *Serbonian* alléén.

SERENATA = cantate met liefde of landleven tot onderwerp! Dit is bepaald aandoenlijk voor: serenade (voor orkest).

SERGE is niet: wollen of lichte zijden stof, maar eenvoudig: serge.

SERIOUS ook: gevaarlijk? Dit „gevaarlijk" wordt genoeg uitgedrukt door: ernstig, daarentegen ontbreekt de aan het Engelsch alleen eigene beteekenis van „vroom" of zooals Ch. heeft: *professedly religious.* In *The Newcomes* wordt op pag. 21 gesproken van: Mrs. Newcome's own *serious* maid, op pag. 23 komt voor: the *serious* butler. In *The Virginians* heeft My Lady Warrington een *serious* butler and housekeeper: they were delighted with the spiritual behaviour and sweet musical gifts of Gumbo. Dat onder *serious* ook *seriatim* = in ernst staat, is onverantwoordelijk.

SERVE is niet: voldoen, maar: voldoende zijn., bijv.: *that will serve me for a week.*

SERVICE geeft nog steeds een groote slordigheid, n.l. *service is no service* in plaats van *service is no inheritance*, terwijl de vertaling toch goed is.

*SERVIETTE = servet komt misschien meer voor dan *napkin.* Ook *serviette-ring* vindt men.

SET geeft niet als subst.: het zitten (van een kleedingstuk), bijv. *the set of one's trousers (cravat, coat).* Verder is *of set purpose* niet zoozeer: met een bepaald

doel, als wel: opzettelijk. Dikwijls komt voor als uitbreiding van *to set one's face against* dit of dat: *to set one's face as a flint against.*

SETTEE wordt wel vermeld als: schip met één dek en twee masten (Middell. Zee)-zie echter M. S. — maar niet als wat wij hier noemen: bank, sopha. Alleen de ingewijde zal op het idee komen om het onder *set* te gaan zoeken.

SEVERELY in *to let severely alone* beteekent: wel (=drommels goed), niet: expresselijk.

SEW geeft met *to be sewn up*: op, kapot zijn van....

SEXT is weer geen „Roomsche dienst", maar een gebed. Verder is het: sext (muziek).

SHACK komt ook als ww. voor = vagebondeeren, luilakken, in verband met het subst. *shack* bij *B.* = vagebond. In *A Millionaire of yesterday* van Oppenheim staat op p. 79:

I should like to know... what the devil you and your assistant are doing *shacking* here in the cool of the day, when you are the servants of the Bekwando Company, and there is work to be done of the utmost importance.

Dit klopt ongeveer met M. S., die geeft (als 3e bet.) van *shack: Am.* überwintern; in die Winterquartiere gehen.

SHADE geeft *in the shade* = op den achtergrond, gedekt. Het staat echter ook gelijk met *under a cloud* = in (geld) verlegenheid, financieel achter op. Zie Thackeray *The Newcomes*, p. 58:

. . . they were only pursuing the way of the world, which huzzays all prosperity, and turns away from misfortune as from

some contagious disease. Indeed, how can we see a man's brilliant qualities if he is what we call *in the shade.*

SHAKE is ook: oogenblik. Men heeft: *wait a shake* (Kipling, *Gadsbys* p. 31), *to do something in two shakes* (Wallace, *Pop. Phrases dissected*) en *in a brace* (*couple*) *of shakes.*

SHAM = **cham*: champie (champagne), reeds bij Thackeray in *Pendennis* p. 325.

SHAMBLES ook = vleeschbankjes en vergaarbak?

SHANGHAI komt veel voor = dronken maken, dan naar boord brengen en pressen als matroos. Voor nog veel meer beteekenissen enz. zie men M. S.

SHANK geeft niet: *on shank's mare* = op zijn Apostelspaarden. Vgl. *to shank it.*

SHAPE bezweren? Hoe kan dat? Niet vermeld is het nog gebruikte deelw. *shapen.*

SHAVE = valsch gerucht. B. geeft: valsch alarm. Deze *slang*-beteekenis van het woord komt in de laatste plaats. SHAVE is: bedrog, afzetterij — verder: valsch gerucht met het doel om te bedriegen (in geldzaken). Ch. geeft zeer duidelijk: *a piece of financial knavery.* Of *shavie* = poets, grap (schotsch) ook alweer is: valsch gerucht, valt zeer te betwijfelen. M. S. geeft alleen: Streich, Possen.

SHEAL is ook = **shealing* (*sheiling*) = het wél gegeven *shieling.*

SHEEP-SKIN is ook: diploma (Bain, *Rhetorics* I p. 193) en *sheep-dog* ook in gebruik voor de chaperonneerende dame (Mrs. Alexander, *Fight with Fate* p. 12 T.).

SHEET is ook ww. = overtrekken, bekleeden.

SHELL is ook = *shell-jacket* (Ouida, *Under two Flags*, p. 21). Dit laatste is echter niet enkel: soldatenbuis, maar evenmin: werkpak (B.) Vgl. Thackeray, *Pendennis* p. 120:

. . . his little *shell-jacket*, which fitted tightly upon the young officer's big person.

Verder is *to shell out* niet: betalen, maar: opdokken. SHEPHERD, hoeden, maar ook: het hof maken, vrijen. Een zeer sinistre beteekenis heeft het in het volgende citaat uit de *Rev. of Rev.*, 15 Mei 1900:

At Koornspruit the Boers *shepherded* a force of British artillery with waggons into a ravine.

Hiervoor geeft M. S.: den Feind zusammentreiben, maar dat is nog niet het ware voor dit hier zeer moeielijke woord. Rita heeft in *Souls* p. 228 *to be shepherdessed:*

We are all like sheep that have gone astray- on certain topics It will be delightful to be *shepherdessed* into the fold.

SHERD moet ook geven: scherf.

SHERRY is sherry, niet: spaansche wijn.

SHINE is verbeterd door de toevoeging: *he took the shine off him* = hij stelde hem in de schaduw. Jammer dat *to take the shine off* is blijven staan, als: iemand er van „geven".

SHINY of *shiney* (Reade, *Never too late to mend*) is ook = (goud) geld.

W'll soon fill both pockets with the *shiney* in California.

B. geeft *shino* en *shiney rag* in verbinding met *to win*, maar dit laatste is sterker dan „verliezen"-minstens: alles verliezen.

SHIP geeft *His ship has come home* = hij heeft een

gelukje gehad. Dit is veel te zwak. Lees: hij is binnen, heeft den aap binnen. Verder is *to ship off* nog lang niet zoo fig. als ons: afschepen.

*SHIRTY = het land hebbend.

SHIVERS is niet enkel: gruzelementen. Ook: de bibberatie Vgl. Conan Doyle, *Mem. of Sh. Holmes*, p. 40:

If ever man was three parts mad with terror, that man's name is Pinner. What can have put the *shivers* on him?

Gemeenzaam zegt men: *it gives you the cold shivers.*

*SHOON komt als opzettelijk gekozen archaïsme nog wel eens voor als mv. van *shoe*, o. a. Barham, *Ingoldsby Legends* p. 153.

SHOOT geeft niet: *to shoot the cat* = een kalf leggen (maken).

SHORT is ook = te kort, bijv. *three men short.* Vgl. *an hour late.* Verder ontbreekt *for short*, zooals Dr. C. Stoffel in *Int. and Down-toners* p. 19 zegt: not uncommon also in spoken English = *for shortness' sake.* Het artikel is overigens verbeterd door de bijvoeging van *shorts* = korte broek, maar waarom staat dit nu weer een heele kolom van het reeds vroeger vermelde *shorts* = mengsel van zemelen, enz. af?

SHOT-SILK heet: changeant, niet: weerschijn. Waarom *as long as there is a shot in the locker* ook niet: zoo lang er nog „moppen," zijn?

SHOW = decolleteeren, is zeer occasioneel.

SHRIEK geeft niet: *the shrieking Sisterhood* = de dames apostelen van de rechten der vrouw. Zie R. Broughton, *Dear Faustina* p. 238:

I thought we should end by rescuing you from *the shrieking sisterhood.*

SHROVING is nu van „vastenfeesten" geworden: vasten (avond) feesten. Het moet zijn: vastenavondfeesten, maar als T. B. éénmaal iets gezet heeft, kan hij het moeilijk prijsgeven, schijnt het.

SHY geeft tweemaal *to have a shy at*, maar de fig. beteekenis van *shy* hierin = „Seitenhieb", ontbreekt. Verder komt *shy* soms zeer nabij ons: schunnig. Zoo heeft Thackeray bijv. *a shy place.*

*SIDE-WING = zijvleugel (gebouw); coulisse.

SILHOUETTE geeft *The elephant's form was silhouetted against the rock* = het beeld van den olifant viel op de rots. Dit geeft niet weer wat er staat, nl.: de gestalte of de schaduw van den olifant teekende zich silhouetachtig af tegen de rots.

SILK geeft niet *silks* in zijn beteekenissen: zijden kousen, jockey-blouses, terwijl *a learned silk* niet is: een knap advokaat, maar: een knappe *Queen's Counsel.*

SILVER-SIDE is niet: het malsche gedeelte van een stuk vleesch, maar: gepökeltes Rumpfstück vom Rinde (kalt gegessen), zooals Storm geeft.

SIMILOR is niet: spinsbek (legeering van messing en koper), maar een legeering van zink en koper.

SIMON wordt door de orthoepisten gegeven men *ai*, niet *i*.

SIMPLY geeft nu er bij: (*he copied it*) *simply* = letterlijk. Waarom letterlijk? Hier kan men even goed zeggen: eenvoudig, als in *he is simply a fool* (T. B.) Het verschil tusschen *simply* als gewoon bijwoord en als *intensive* komt door de gegeven zinnetjes niet sterk genoeg op den voorgrond. Men zie Dr. Stoffel, *Intensives and Downtoners.*

SIMULACRUM = bedrog? Bij Elyot (+ 1546) is *simulacre* = *image* en als Latijnsch léénwoord kan *simulacrum* niet zijn: bedrog.
Lees: (schijn) beeld, hersenschim.
SIN geeft *venial sin* = vergeeflijke zonde. De Roomschen noemen dat: dagelijksche zonde. Verder is: *original sin* = eerste zonde, niet duidelijk. Hët moet zijn: erfzonde.
SINCE is ook als conj. = sedert, bijv. *since the world began.*
SINGLE-STICK is niet: knots, hoogstens: knuppel.
SINK geeft niet de allittereerende verbinding: *sink or swim* = er op of er onder. Zie Bennett, *Dream of an Englishman* p. 63:
Had he had the manliness to tell them to their face that, *sink or swim*, he should not make any further surrender to their insolent requests....
SIRDAR is ook: opperbevelhebber—Kitchener was *sirdar* in Egypte.
SIREE = *sir*. Bijv. M. Pemberton, *Pro Patria*:
Sit down, *siree*, sit dwon.
M. S. geeft dit ook niet, wel *sirree* in dezelfde beteekenis.
SIT geeft niet *to sit out* = langer blijven dan.
*SITH (verouderd) = *since* komt nog voor.
SIX geeft niet *six-shooter* = revolver. Verder is de uitdrukking niet, zooals B. ook heeft, *to talk sixteen to the dozen*, maar *nineteen to the dozen.*
SIZE ook: taks, portie, maat, bijv. *a size of ale.*
SKEARY is in de eerste plaats: schrikaanjagend (Rita, *Souls*, 91). Het wordt ook gespeld: **skeery.*

SKILL is ook: verschil maken.

SKILLING is ook: loods (Lady Baker, *Station Life* p. 20) = **skeeling*.

SKRIM = simulatie of dienstontwijking uit lafheid. Zie Kipling, *Gadsbys*, p. 148. Verder is een **skrim-shanker* iemand, die zich daaraan schuldig maakt, een „malenger", die bang is. Vgl. Kipling, ibid. p. 151:

Don't make me feel worse than I do. Will it satisfy you if I own that I am a shirker, *a shrim shanker*, and a coward?

Ook M. S. heeft het, maar i.v. *scrimshanker*.

SKY-LARKING is niet alleen: zwieren. In Kipling, *The Light that failed* beteekent het op p. 121. donderjagen.

SLANG staat nog altijd te boek als: zeer gemeenzame, eenigszins platte en min of meer onjuiste taal of uitdrukking. Tegen deze definitie in haal ik aan wat de *Century Dict.* zegt:

Slang as such is not necessarily vulgar or ungrammatical; indeed it is generally correct in idiomatic form, and though frequently censured on this ground, it often, in fact, owes its doubtful character to other causes.

Waarom zou bijv. het *racing slang*, het *college slang*, het *club slang*, het *literary slang* of het *political slang* „min of meer onjuist" moeten zijn? T. B. geeft als voorbeeld o.a. *That's the peach, the cheese.* Is dit nu onjuister dan bijv. onze uitdrukking: dat's de ware pisang?

SLAP-BANG is ook = *slap-bang shop*.

SLEEPER is ook = *sleeping-car* bij M. Twain. Verder ontbreekt *sleeping-bag* = slaapzak (H. Mathers, *Cinders*)

SLOGAN geeft: oorlogskreet der Hooglanders. Deze beteekenis is reeds te eng. Vgl. *The Argonaut* 9 Oct. 03:

»Go back to work or get clubbed" is the *slogan* of his party. Hier is het strijdleus.

SLOGGER is ook = iemand, die flink slaat bij het cricketen, van het ww. **to slog* = er op los slaan. Vandaar is *slogger* ook = slag. Verder vindt men *slogging* in *slogging valour*, een soort van *standing phrase* = de niets ontziende moed. Zangwill heeft in *The Bachelors' Club*, p. 115: *slogging powers*.

SLUED is ook: aangeschoten.

SLUG heeft geen (geïmproviseerde) kanonskogel te zijn. Ook geweerkogel.

SLUICE is ook: afspoelen, *to sluice one 's face* (Grasé, *First Year* p. 86).

SLUMP is: plotselinge daling, maar nog geen „krach". Voor dit laatste heeft men *crash* en *smash*. Het illustreerende voorbeeld dat er nu bijgevoegd is, is goed. In *Punch*, 6 Jan. 1900 vond ik nog:

There is a distinct slump in war stories.

SMALL geeft *smalls and earlies*, substantivisch; als zoodanig bestaat ook: *a small and cosy* n.l. *dinner* of *party*.

SMEAR is ook: 'n smeer.

SMERKY moest verwijzen naar *smirk* of **smirky*. In de onder *smerky* opgegeven beteekenissen is het woord verouderd. Ook *smirk* geeft de minst gebruikelijke beteekenissen: fijn, kranig, maar niet de gewone, n.l. gemaakt (lachend). *Smirk* als subt. is in orde wat de behandeling betreft.

SMOCK-FROCKS wordt door Thackeray in *The Virginians* p. 136 gebruikt = boerenpummels — vgl. *smock* = vrouwspersoon bij Shakespeare.

SMOKE is ook: snappen, de lucht krijgen van, reeds dikwijls bij Swift en ook in het Amerikaansch.

*SMUDGY = smoezelig.

SMUG is niet zoozeer: dienstdoener, als wel: blokker. Verder ontbreekt: *smug-faced* (Anstey, *Vice Versa*, p. 55) = met 'n schijnheilig, uitgestreken gezicht.

SNAP is ook: fut, durf, energie. Vgl. Conan Doyle, *Mem.* of *Sh. Holmes*, p. 36:

.... a young, pushing man with plenty of *snap* about him.

SNARK = monsterachtig dier? Dit is nergens te ontdekken. Het is een „wonderwoord" van L. Carroll, de schrijver van *Alice in wonderland* en misschien alleen bij Anstey te vinden in diens *Fallen Idol*.

SNEAP is ook = „'n katje", d. w. z. uitbrander zie Ch.

SNOOK is ook de naam van verschillende visschen, maar *snook* = geniep kan moeielijk van de uitdrukking *to cut a snook* losgemaakt worden.

SNOOP is niet zoozeer: bemoeial, als wel: snuffelaar.

SNOW-BALL is niet ook: een ronde witte roos maar *guelderrose* = *Viburnum opulus*.

SNUFFY is ook: aangeschoten.

SNUR = snorken? Moet dit niet zijn *snurt?* M. S. geeft niets.

SOCIAL als subst. is ook = *sociable*, gezellige samenkomst (T. B.) Vgl. *Rev. of Rev.*, 15 Oct. 1902 p. 372:

..... in the winter months (he) attends the young people's *socials*.

SOCIAL vermeldt niet *social evil* = prostitué. Een meisje, dat door een middernachtszendeling vermaand wordt, antwoordt bijv.:

I ain 't *a social evil*, Sir, I'm only waiting for the bus.

SOCIETY is ook: de „conversatie" **Society verses* ontbreekt = luchtige, elegante poezie *vers de société*.

*SOCKER, afkorting van *Association Football*, ontbreekt ook in M. S.

SODDEN geeft *sodden drunkard* = groote zuiplap. *Sodden* is niet „groot", maar „pafferig" van het zuipen.

SOLANO is: vochtige Oostenwind in Spanje, niet: heete wind (Middell. Zee).

SOLDIER geeft *to come the old soldier over one* = afzetten. Dit is niet volledig. Het beteekent ook in de ontkenning: je zal mij niks wijs maken, overbluffen, zand in de oogen strooien, enz. Zoo heeft men ook soms: *to come the officer over one, to come the good boy over one* Vgl. i. v. *come*.

SOMATICS is niet: de leer van de stof en hare eigenschappen, maar: de leer van het menschelijk lichaam als orgaan.

*SOMBRERO = sombrero.

SOMETIME is ook adj. = vroeger, bijv. *a sometime aspirant*.

SORBET is: sorbet.

SORROW geeft *Every sorrow has its twin joy* zeer ongelukkig weer door: de tweeling der smart is de vreugde.

SORT geeft *sort of* = zoowat. Het is ook: min of meer, bijna, om zoo te zeggen, als 't ware, tamelijk. Deze beteekenissen komen in nog hoogere mate toe aan *kind of*, door T. B. minder juist weergegeven met: „soms" in *I kind of thought you were there*.

Hier past echter enkel: zoo half en half. Veel interessants over dit *kind* en *sorts* vertelt Storm in zijn *Eng. Phil.* p. 880.

Niet vermeld is: *that 's your sort* (Dickens, *Nich. Nick.* p. 15) = Da's je ware! Verder ontbreekt de zeer dikwijls voorkomende verbinding *of sorts*, waarover B. eveneens zwijgt, en M. S. ook. Het substraat van deze uitdrukking schijnt te zijn Shakespeare's *Henry* V, I, 2, 190: They have a king and officers *of sorts* = *of various kinds*. In het colloquiale Engelsch heeft de uitdrukking iets minachtends gekregen, zooals bij ons: goed in zijn soort (maar de soort deugt niet). Kipling heeft op deze wijze in *The Gadsbys*, p. 112: *an excellent matron of sorts* — zie ook pp. 102 en 143 — en in *Plain Tales* (zie *Gate of 100 sorrows*): *a wife of sorts*. Zeer leerzaam is *Notes and Queries*, 11 Maart, 1899:

«*Of sorts*» is Anglo-Indian slang. It was the fashion a few years ago in India to add the words «of sorts» to almost every general description, such as «niggers», «soldiers», «natives», «tribesmen», «parsons», and nouns of multitude generally. The effect was slightly depreciatory, but depreciation was not always intended. As the phrase grew up, variety was intended; but the idea of variety soon dropped out of it, and it became a mere idle catchword or badge.

In de Shakespeariaansche beteekenis is *of sorts* naast dit gebruik nog altijd in zwang.

SOUCHY is er nu bijgekomen en verwijst naar *zoutch* = koken van visch zóó dat er juist genoeg water op is om ze te bedekken. Dit is half werk, want *souchy* is altijd subst., beantwoordende áán en eene adoptatie ván ons

woord: zootje, zoodje, waterzoodje (= *watersouchy*). [1]) Het woord is bij Thackeray. zeer gewoon. In de *Roundabout Papers* II, 49, Tauchnitz heeft hij:

And the water *souchee* fishes would flap over the Boompjes.

Andere spellingen zijn *souché* en *souchet*.

SOUL geeft nu er bij: *He has a soul above buttons* = hij is een kranige kerel. Dit is al weer niet gelukkig. Het wordt met allerlei variaties (zie F. *soul* en *above*) gezegd van een ieder, die hoogere aspiraties heeft. Verder ontbreekt ook bij M. S. *soully*, min of meer ons: zielvol, zielig. Zie *Punch*, 16 Oct. 1901:

Oh, Jack, she cried, what a sweet little study! Could n't you write *soully* things in here?

SOUSE is ook = pardoes (Thackeray, *Virginians*, p. 15)

SPA is ook = badplaats, bijv. *to go to a spa.*

SPADICEOUS is niet: lichtrood, maar: kastanjebruin.

SPAHI of *spahee* is niet ook: Janitschaar, maar: Turksche ruiter (tot 1826).

SPALT is niet: handelsterm voor zink (vgl. *spelter!*), maar: toeslag.

SPANKER is alles wat *spanking* is, niet enkel van een klap of een kerel. Verder is het een paard dat *at a spanking pace* loopt.

*SPAY komt reeds voor in *Hudibras* van Butler, p. 178. Het heeft 2 beteekenissen: 1. de ovariotomie toepassen, 2. spade.

SPEAR geeft *spear-foot* = linkerachterpoot, maar *spear-hand* = rechterhand! Het is in beide gevallen: rechter.

1) Flügel is hier dus niet mis met zijn vraag of het wel van *sooja* = soja komt.

SPECK is ook: spek (v. walvisch).

SPELL: tijdje. Dit kan vijf jaar zijn (C. Doyle, *Mem. of Sh. Holmes*, p. 45). Vgl. *a long spell*.

SPENCE is niet: zijkamer. Hoogstens (verouderd): woon-, eetkamer.

SPENCER is verbeterd en uitgebreid, maar nog niet *all right*. Wat Valkhoff geeft is beter.

SPHAGNUM is: veenmos, niet: moerasmos. Dit laatste heet *Paludella*.

SPIAL is niet enkel: spion, maar = *espial*, dus in de eerste plaats spionnage.

*SPIFLICATE heeft B. als *spifflicate* in verschillende beteekenissen, niet echter als: dooden (Stevenson, *St. Ives* p. 22).

SPINDRIFT = dikke spinnewebben, heeft T. B. stilletjes uit zijn duim gezogen. Het heeft met spinnen niets te maken, maar is: Nebel von (bei heftigem Sturm) zerstäubtem Wasser (M.S.) Dit klopt met het volgende citaat uit Pemberton, *Pro Patria* p. 42:

Rather would I remember the North wind as it tumbled the breakers upon the harbour piers, or sent a rime of *spindrift* to tauten many a well-drawn sail.

SPIRITED is ook: moedig, dapper.

*SPIT-KID = *spittoon* (aan boord) is te vinden bij Kipling, *Fleet in Being* p. 13. Achter *spittoon* staat bij ongeluk nu: panaal, dat de zetter achter *spitchcock* had moeten plaatsen.

SPITE is alleen ook „spijt" in (*in*) *spite of*. Verder ontbreekt bij *spiteful*, afgunstig.

SPLASH is ook: spat; blanketsel.

SPLENETIC geeft dit woord in de transcriptie met het accent op de tweede lettergreep. Hier komt T. B. in tegenspraak met zich zelf, want in zijn *Uitspr. v. h. Eng.*, p. 53 staat het als uitzondering met den klemtoon op de eerste!

SPLICE geeft *to splice the main-brace* nog altijd als: 'n extra oorlam aan de matrozen geven. Extra moet weg. Verder beteekent het ook in ruimeren zin: een „hapje" nemen.

SPLOTCH is ook werkwoord.

*SPOFFISH of *spoffy* = druk gewichtig doende, komt herhaaldelijk voor in Dickens, *Sketches by Boz.*

SPONSOR geeft: *he had stood sponsor for her dramatic talent* = hij had haar aanleg voor het tooneel ontwikkeld. Dit is lang niet zeker. Eerder is het: hij had haar geïntroduceerd in de tooneelwereld, had er voor ingestaan, dat zij talent had.

SPOOF = zéér ingewikkeld clubspel? Dit is niet te vinden, maar natuurlijk mogelijk; waarschijnlijk echter is T. B. op een dwaalspoor gebracht door de uitdrukking *to play spoof:* bedotten! Wel komt het voor = bedrog, fijne beetnemerij. Zie *Punch*, 12 Dec. 1900, p. 418:

If you are *in extremis*, ...
It 's well . . . . . .
To cultivate one quality, *finesse*,
Which the uneducated will call »*spoof*."

Verder vindt men *to be spoofed* in Zangwill, *The Old Maids' Club*, p. 33.

SPORT is ook soms persoonsnaam, zooals B. heeft: speler, dobbelaar. Maar de beteekenis is reeds ruimer, rui-

mer ook dan M. S. opgeeft, want in Pemberton's *Pro Patria* p. 49 is het geheel gelijk *pard* voor *partner*:

Ill drink your health, old *sport*, he said.

SPRAY, ook = roem, roep? Niet te vinden. Niet vermeld is *spray* = vaporisateur (Grasé, *First year* p. 86) of rafraichisseur, noch *to spray*, besprenkelen met een *spray* (ook bij het schilderen). Zie Hichens, *The Londoners.*

*SPRING-BALANCE = veerbalans.

SPRINGAL = spring-int-veld komt ook voor als *springald* (Thackeray.)

SPUD(S) is dikwijls: aardappelen. In Londen worden bijv. gevent: *hot spuds.*

SPUN geeft niet: *spun butter.*

SQUAB geeft nu er bij: (stoel) zitting. Lees: (zit) kussen, oorkussen. Dickens, *Nich-Nickleby* p. 49 is misschien hier de oorzaak van de minder juiste vertaling, omdat daar gesproken wordt van *drawing-room chairs with... green chintz squabs.*

SQUARE geeft *How do the squares go* = hoe gaat het met het spel (dam of schaak). Dit is ook fig. in gebruik = hoe staan de zaken? Hiervoor ook: *how go squares?* Ook *to break no squares* heeft een ruimere beteekenis dan opgegeven is. Zie F.

SQUELCH: verpletteren. Kipling (*Gadsbys* p. 148) gebruikt het ook van een paard:

He *squelched* like a *mussuck.*

Wat beteekent het hier?

*SQUIFFY = aangeschoten (Kipling, *Gadsbys* p. 144).

*SQUIREARCH: voornaam grondbezitter (B. Lytton *The Caxtons*).

Men zie Dr. Stoffel, *Eng. Lsbk.* I p. 180. Toetst men het werk van T. B. aan de aanteekeningen van Dr. S., dan krijgt men soms merkwaardige dingen te zien. Van de woorden op één enkele pagina (180) bij S. in zijn *Leesboek* I te vinden geeft T. B. niet *deambulation*, wandeling; *hillalu* (is dit misschien in verband te brengen met T. B.'s *phillaloo?)* of *hilli-ho*, het Fransche *hallali;* en *Gad* = *God.* Verder is *nectarine*, amandelperzik (S.) bij T. B. fout = abrikoos, terwijl *Ralph*, *coping*, *hermitage*, *realize*, *untold* o.a. in een of ander opzicht onvolledig zijn behandeld voor den gegeven tekst. STADIUM, zekere maat, is al zeer vaag. Waarom niet welke? Verder was het stadium oorspronkelijk de naam van de renbaan (niet „wedloop" T. B.) [1] te Olympia, om dat ze precies een stadium (= 600 Gr. voet of ± 190 M.) was. Maar, zegt Rich, *Dict. of Gr. and Rom Ant.*, a course of this description usually formed one of the principal appendages to the Greek *gymnasia* and Roman *thermae.*

STAFF geeft niet: personeel, ambtelijk of onderwijzend.

STAGE geeft the *contracted an imprudent passion for horsing long stages* op de volgende wijze: hij wendde *(sic.)* zich aan den onvoorzichtigen hartstocht om lange ritten te doen vóór te pleisteren (en dus zijne paarden af te jakkeren)!

---

1). Dit is natuurlijk een vertaling van *race-course.*

STAID is ook het woord voor „geposeerd" (Dr. Stoffel, *Int. and Downt.* p. 34, noot).

STAND geeft *stand for* = solliciteeren. Zeer dikwijls is het ook: zich kandidaat stellen voor, kandidaat zijn (bij verkiezingen). Verder vindt men naast *stand-off* adj. dikwijls *stand-offish* en zelfs *standoffishness* (J. M. Barrie). Een variant van *standish*, inktstel is *stand-dish* (Thackeray *Esmond* Ch. X, eind). Verder is *standard* ook dikwijls: klasse (op school).

*STAR-WORT Tauchn. ed. *Eliz. and her Germ. Garden* p. 87) staat voor drie bloemen: de aster, de waterster en de stellaria.

STARLING geeft: ompaling in de bedding eener rivier en van boven vastgemaakt. Wie kan daaruit wijs worden? Bedoeld is: *a ring of piles supporting the pier of a bridge* (Ch.)

STARVELING geeft niet: hongerlijder — men denke aan *starveling* uit den *Midsummernight's Dream.*

STATE is dikwijls: zeggen. Met het oog hierop moet ook *statement* uitgebreid worden. M. S. geeft er over de dertig vertalingen bij!

STATION is ook: statie (Roomsche kerk).

STEAD geeft niet *stand in stead* = van dienst zijn, wel *in good stead.*

STEEP is ook: moeielijk, soms ongeloofelijk, bijv. *that sounds (very) steep.*

*STEERABLE = bestuurbaar.

STEP ook: kleine ruimte? Dit is een haastige vertaling van: *a small space* uit de Eng. woordenboeken.

STERNWHEEELER heet technisch: hekwielstoomer.

STICKS is ook = *cockshy-sticks* (Thackeray, *Pendennis* p. 702).

STICKER is ook: steek onder water, „katje" (Thackeray, *Pend.* p. 310.) Ook B. geeft deze beteekenissen van *sticks* en *sticker* niet, wel *sticks* = huisraad en *sticker* = plakker.

STOW geeft *stow that* = schei daarmee uit. Het moet veel platter: hou je kop dicht, hou je smoel daarover.

STOCK geeft: *He took little stock in the Franco-Russian alliance* nu = stelde weinig belang in, deed niet veel op. In geen geval is dat *to take stock in:* belang stellen. Het beteekent: aandeel (en) nemen van, vertrouwen stellen in, gelooven aan. Zeer duidelijk komt de laatste beteekenis uit in M. Twain, *The stolen White Elephant* p. 242, Tauchnitz:

Sentimental young folks still *take stock in* that beautiful old saying....

Verder is *stocks* vrij dikwijls = *stock-roses*, o.a. in G. Moore, *Celibates*, p. 1.

STOKE is bij Kipling nog al eens: eten, zich volstoppen.

STOLE is: stola in alle beteekenissen, niet: smalle zijden band door priesters over de schouders gedragen. Verder hoeft *a long robe reaching to the feet* nog geen „japon" te zijn.

STOMACH wordt ook welstaanshalve door kiesche sprekers gebruikt voor „buik". (Vgl. G. Moore, *Celibates*, p. 283).

STONE-CROP: rooswortel? Van Dale geeft dit woord niet. Bedoeld is: muurpeper.

STONE-PILLAR: steen als godheid vereerd? Waarom niet letterlijk? M. S. geeft het woord evenmin als F.

STOOL geeft *to fall between two stools* in een citaat

vermoedelijk uit de *Academy* van 3 Febr. 1894 als: noch het eene, noch het andere geven of bereiken, maar wat dit eene of andere is, blijkt uit niets. De uitdrukking, die ook voorkomt als *between two stools to come down to the ground* beteekent: zijn doel niet bereiken, ofschoon men aan twee zijden of langs twee wegen had kunnen slagen, „Pech" hebben, verschrikkelijk wanboffen.

STOT = jonge driejarige stier, geeft overbodig: driejarige.

STRAIN geeft *they strain a point in support of their friends* = zij trekken de zaak zoover mogelijk. Verder voor *straining a point*, overdrijving, overschrijding, enz. Had T. B. verwezen naar *stretch a point*, dan was het volkomen in orde geweest, want de uitdrukking beteekent ook zijn hand over zijn hart strijken, het niet te nauw nemen, iets *cum grano salis* opvatten. Verder kan *to strain links* niet beteekenen: schakels losrukken, maar moet men zich houden aan de gewone beteekenissen van *strain.*

STRIDE geeft: haneschred. Lees: haneschree.

*STRIDE-LEGS en **stridelings* = wijdbeens (Barrie).

STRIP: vernietiging, is Amerik. rechtstaal.

STROUDING is niet: laken (Eng. *cloth!*), maar dekenstof (M. S.)

*STUM = *must* (subst.) reeds in *Hudibras* (p. 137) van Butler.

*STYLO, verkorting voor *stylographic pen.* Zie Rita, *Souls* p. 94:

The editor drew a sheet of paper towards him, and handled a *stylo* professionally.

SUB is ook = *sub-editor.*
SUBLIMATE is: sublimeeren. Men zie de omschrijving!
SUBSIDIARY is ook: hulp...., bijv. *a subsidiary market.*
SUBTLE = schalksch? Alleen: slim, scherpzinnig, enz.
SUCKER is ook: zuigeling (weinig gebruikt). Verder is *sucking* fig. niet noodzakelijk: jong en onervaren. Bij Thackeray en Anstey bijv. is het passim = in den dop, aankomend.
SUFFLATE ook = bezielen? Is hier *inflate* in het spel?
SUFFRAGAN is ook: wijbisschop.
*SULPHATE = sulfaat.
*SUN-DOWNER = landlooper.
SUNSHINE verwijst niet voor *to be in the sunshine* naar *sun*, waar wèl op deze uitdrukking gewezen wordt.
SUNKEN is: blind (v. klippen, enz.)
SUPPLE-JACK, is ook een buigzame wandelstok.
SUPPORTER vermeldt niet *old supporter:* stamgast.
SURE geeft: *He is a good fellow to be sure* = hij is buiten kijf een goeie kerel. Dit geeft de nuance van dit zinnetje niet weer: hij is wel (zeer zeker) 'n goeie vent, maar.... Verder ontbreekt de verbinding *so surely as* = *as often as* o.a. bij Dickens en Thackeray (zie Dr. Stoffel, *Int. and Down-toners*).
SURMASTER is niet: ondermeester, maar eigenlijk: tweede bovenmeester.
*SURPRISAL: verrassing.
SURREY is ook een lichte phaeton.
SURTOUT ook: gekleede jas, rok? Het is een oud woord voor: overjas.
SWAD is ook: menigte (Am.)

SWASHBUCKLER is hoogstens: ijzervreter, niet ook: sluipmoordenaar.

SWEAR geeft: he *swore the peace against me* = hij bezwoer, dat ik den dood of mishandeling van hem kon verwachten. Dit is geheel fout. Lees: hij verklaarde onder eede, dat hij den dood of mishandeling van *mij* kon verwachten, omdat ik hem daarmee dreigde. Zulk een verklaring geschiedt *in one's own defence.* Duidelijk komt dit uit in de brieven van Lord Chesterfield:

....some (of our young fellows) affect the tremendous, and wear a great and fiercely cocked hat, an enormous sword, a short waistcoat, and a black cravat; these I should be almost tempted *to swear the peace against*, in my own defence, if I was not convinced that they are but meek asses in lions' skins.

SWEET, is ook = snoezig.

*SWEET-STUFF is ook = *sweat-meat*, suikerwerk G. Moore, *Mummer's Wife* p. 69.)

SWELL is ook vrouwelijk. Verder is *swell-mob* niet altijd een bende: het woord komt veel voor als verzamelwoord voor de chique oplichters.

SWIM geeft *in the swim* = in het geheim ingewijd, het naadje van de kous wetend. Het beteekent ook: meetellend in de groote wereld. Zie den roman van Savage, *In the swim.* Dr. Stoffel heeft zeer juist in *Studies:* to be well connected, to be among the select. Verder is niet gegeven *to be out of the swim*, ook reeds behandeld in de helaas niet voortgezette *Studies* van denzelfden schrijver.

SWORD geeft: vernietiging, dood. Waarom dan ook niet: gerechtigheid. Voor dit woord mogen als equivalenten niet ontbreken: degen, sabel.

SWOT is ook subst. = blokker, blokbeest (Home, *School conspiracy*, p. 84). Het werkw. is niet „bestudeeren", maar: blokken, hengsten. Soms staat het subst. ook voor: wiskunde. Vgl. M. S.

*SWOUND = *swoon* (Herrig, p. 450).

SYMPATHIZE is dikwijls ook: medelijden hebben.

*SYPHILIS = syphilis. De Eng. afkorting is *siph.*

SYPHON is ook: syphon (flesch) — zie G. Moore, *Evelyn Innes*, p. 111.

T.

T-CART, soort van open phaeton (Fl. Montgomery, *Thrown Together* I p. 105 Tauchnitz.)

TABBY is ook: ouwe vrijster; kletskous.

TABLE geeft niet: *tables* (van vermenigvuldiging). Verder is *tablet* ook: tablet.

TABOO = terzijdezetting, het negeeren, is véél te kort voor een verklaring. Vgl. Ch. Ook speelt men *tabu.*

TAG TO kan nooit zijn: trekken uit, alleen: aanhechten aan.

TAIL-BOARD heet technisch: krat.

*TAILOR-MADE ontbreekt nog steeds, ofschoon het zelfs in Hollandsche boeken van den dag herhaaldelijk voorkomt.

TALE geeft niet *to be in a (one) tale* = onder één deken slapen.

TALENT = ongeveer *f* 2925 is wel wat hoog. De waarde was ook wel eens 2700 of 2800 gld.

TALK geeft *to talk turkey* = naar zich toe rekenen (praten). M. S. geeft hiervoor: onzin verkoopen. Wat is de beteekenis van *to talk in one's hat* in de volgende passage uit de *Rev. of Rev.* van 15 Mei 1900:

Hence much angry talk on the part of the Americans, who are *talking in their hats* about seizing the custom- house of Smyrna?

Ook vindt men *to talk through one's hat* (Mrs. Cotes, *Those del. Americans*, p. 246, Tauchnitz) = overdrijven. Het is mogelijk dat Stead dit bedoelt, zoodat zijn *talk*

in one's hat dan gelijk staat met: snoevend dreigen, opsnijden.

TAMIL is geen dialect, maar een taal.

TANNER is ook *sixpence* (Dickens).

TAPE is ook: brandewijn, o.a. bij Thackeray.

*TARNATION = *damnation* en *damned* in het Amerikaansch. Men vindt het o.a. echter ook in Ch. Reade's *Peg Woffington*, p. 75.

TARTAR komt ook als adj. voor, bijv. *in a tartar mood* (Grace Rhys, *Mary Dominic*, p. 31 Tauchnitz).

*TASS = tas, kop, vindt men, nog in Thackeray 's *The Virginians* 515, waar het echter = glaasje, kelkje is.

*TATER = „aarpel" komt veel voor.

*TAX-CART, licht wagentje op veeren (Trollope en Thackeray).

TEA komt ook voor als werkw. Zie Dickens, *Nich. Nick.* p. 43. Verder is *the tea-cup and saucer school* (in kunst en litteratuur) niet „de peuterige methode," maar: het burgerlijke, *Spieszbürgertum* in k. en l. Waarom zijn de nu bijgekomen verbindingen *high tea* en *sweet tea* onvertaald? (Zie Günther, *New E. Read* p. 16).

TEACHER is bijna altijd: onderwijzeres. Vgl. *under-teacher:* hulponderwijzeres in C. Bell, *Jane Eyre.* Soms wordt in minachtenden zin gesproken van *teachy days* = schoolsch, schoolmeesterachtig.

*TEE, doel bij het *golf*spel.

*TELESCOPE-TABLE inschuiftafel.

TERRA-COTTA is: terra-cotta, niet: soort van compositie.

THARM is niet: darmen tot een snaar gemaakt, maar een verouderd woord voor: darm.

THERE geeft niet *all there* = *first rate, up to the mark.*
THICK als subst. is ook = domoor en als adj. = kras, grof.
THIS is ook: deze plaats, bijv. *We leave this next week* (Lady Barker, *Station Life*). Soms = *this house.*
THREE-CORNERED komt nog al eens voor in fig. zin. Zoo spreekt Kipling van *three-cornered ministrations* in *the Light that Failed*, wat hier zooveel is als *awkward, clumsy.* Vóór hem had G. Eliot het al in *Daniel Deronda* II, p. 269 Tauchnitz, waar zij zegt:

A man who sets his face against every sort of humbug is simply a *three-cornered*, impracticable fellow.

*THREE-SOME, drievoudig (Pemberton).
*THROUGH-TICKET, kaartje voor den *through-train.*
THROW geeft *thrown with* = aangehaald. Dit is zeer twijfelachtig. F. geeft daarvan geen enkele bewijsplaats. Overal is het bij hem: in (intiemere) aanraking komen met.
THUMB geeft *to bite one's thumb at* = een verachtelijk gebaar maken. Lees: uitdagend, bedreigend.
THUS geeft *I told you thus much* = dit alles heb ik u gezegd. Dit moet zijn: dat heb ik je wel gezegd.
THYME is phonetisch niet *thaim*, maar *taim.*
TIB geeft *tib out* = de deur uitsluipen. Dit is speciaal Charterhouse *slang*-zie Thackeray, *The Newcomes* p. 22.
TICK geeft *you cannot tick a man off into columns in a parliamentary return* = men kan een mensch niet in rubrieken verdeelen in eene regeeringsstatistiek, wat onbegrijpelijk is.
TIGER is ook behalve (bloeddorstige) wreedaard = opsnijer, klaplooper. Sprekend is de volgende passage uit Thackeray, *Pendennis*, p 226:

A man may have a very good coat-of-arms, and be a *tiger*, my boy, ... that man is a *tiger*, mark mij word — a low man.

TILE is niet: hoed, maar: (hooge) hoed, „kachelpijp."

*TIME-BOOK = spoorweggids, spoorboekje.

*TIN-POT ook fig = onbeduidend.

TIP-TILTED is ook: wip..... bijv. *a tip-tilted nose.* Verder is *tip off* (*one's boom*) ook: er van door gaan (Gay, *Beggar's Opera*, p. 117, ed Sarrazin).

*TIRING-MAID, kamenier, ofschoon verouderd, is toch nog bij Thackeray te vinden. Ook M. S. geeft dit niet, wel **tiring-man* en **tiring-woman.*

TEETH geeft *to his face = to his teeth.* Komt dit laatste voor? Wel vindt men *in one's teeth.*

TO-NAME = bij-, toenaam.

TOAST geeft *She was the toast of Bath* = zij was zeer gezien in B. Dit geeft niet weer, wat er bedoeld is, n. l. de (erkende) beauté van B.

*TOBY als zaaknaam = pot (voor bier) — ze zijn verkrijgbaar bij Spiers en Pond.

TOKE = „kuch", d. w. z. kommiesbrood.

TOKEN geeft niet *by the same token* = om welke reden, en daarom.

*TOKO = ransel, maar in *Punch*, 19 Dec. 1900, p. 439 vindt men „*toko*" *for the holidays*, blijkbaar met een andere beteekenis.

*TOO-TOO = al tee; sentimenteel overdreven.

TOOK = geluid dat de kip maakt bij het roepen der jongen (!), is toch wel wat al te omslachtig.

*TOPS = *top-boots* (Dickens, *Pickwick* p. 62). Verder is TOPPER ook = 1 **top-hat*: cylinderhoed, 2 slag op het

hoofd. Dit laatste komt ook fig. voor in *The Newcomes* p. 77:

....why do you wish I should be more like him?....
»Why, because he's one of the bravest officers that ever lived,.... because he 's one of the kindest fellows, because he gives himself no dashed airs..... That's why, Mr. Newcome."
A *topper* for you, Barney, my boy, remarks Charles Heavyside.

Deze fig. beteekenis wordt noch door F., noch door M. S. vermeld.

TORPEDO = siddering is fout. Lees: sidderrog; verdooving.

TORSE is ook = *torso*.

TOSS geeft *toss up* tweemaal = opgooien om iets, maar niet *to toss up a dinner* = gauw klaarmaken (Dickens, *Pickwick* p. 92). Verder is *a toss up* niet iets, waarbij de kansen „volkomen gelijk" staan, maar wat wij noemen: 'n dubbeltje op z'n kant, zoodat de *onzekerheid* meer op den voorgrond komt, dan de *gelijkheid* der kansen. In *Tom Brown's Schoolboys* p. 169, Tauchintz vindt men:

It was *a toss*-up whether they turned out well or ill.

Zie ook H. Mathers, *Cinders* p. 202 Tauchn.

TOUCH moet soms weergegeven worden door: halen bij. Verder komt *touch-and-go* niet altijd overeen met: het was er na aan toe. Zie F. Als synoniem van „flitterhaft" is het te vinden in de *Punch* van 8 Mei 1901:

.... this book is to the reader as is the flower to the butterfly, that is, if the reader be of that *touch-and-go* flitting temperament.

Als syn. van „lichtzinnig" komt het op deze en nog vrijere wijze dikwijls voor o.a. bij Dickens. Het artikel van F. is zeer lezenswaard.

TOW wijst niet op de fig. beteekenis van *to take in tow* = op sleeptouw nemen.

*TOWELETTE, verkleinwoord van *towel*.

TOWN geeft niet hiervoor: Londen. Ook niet *to come upon the town* = de baan (breeveertien) opgaan — vgl. **a woman of the town* = snol.

TRACERY = de ornamenten van den Gotischen bouwstijl? Dit is veel te vaag.

TRADE geeft *trade on* = voor den gek houden. Dit is fout. Het beteekent: voordeel trekken uit. Zie *Pendennis* van Thackeray p. 849:

See what, young gentleman? asked the other.
See, that rather than *trade upon* this secret of Amory's, ...
I would go and join my father-in-law at the hulks!

TRANSFER is ook zeer dikwijls: overplaatsen.

TRANSLATE is ook: lappen, opknappen (van schoenen en kleeren). Vandaar *translater of boots* in Ruskin, *Sesame*.

TREE is ook: kruis (boom), wel verouderd, maar toch nog in Thackeray, *Pendennis* p. 750.

TRENTAL is ook: dertigtal, maar wat is: dagmis gedurende eene maand? Bedoelt T. B. dertig zielemissen?

*TREWS, korte broek der Schotsche Hooglanders (Thackeray, *Burlesques* p. 447).

TROMBONE wordt veel gegeven met het accent op *trom*, niet op *bone*.

TROT is ook: oud wijf (Shakespeare). Verder ontbreekt — ook in M. S. *trotty*. Zie Rita *Souls* p. 260:

I suppose that 's why they print those dear *trotty* little tracts....

TRUCKLE is: kruipen, kruiperig doen, niet: gedwee.

TRUCULENT is ook: wreed, woest, barbaarsch. Enkel „forsch" is zeker niet voldoende.
TRUMPERY moet even goed vermelden: gewauwel, klets (zie Herrig p. 325) als: bedriegerij. Als adj. is het ook: lorrig, voddig.
TULLE = dun opengewerkt zijden net! Dit is weer 'n prachtig voorbeeld van een machinaal vertaalde beteekenisverklaring: *thin network fabric* of zoo iets. Bedoeld is: tulle.
TUMBLE geeft niet *tumble to* in velerlei beteekenissen, o. a. zich schikken in, zich wennen aan.
*TUMMY is in de kindertaal en ook bij Kipling dikwijls = *stomach*. Zie *Gadsbys* p. p. 29 en 148. M. S. geeft het niet. Wel geeft T. B. een *slang*-woord voor maag maar onder *tumtum*.
TURN-OUT is ook: uitsluiting (van arbeiders)
*TURPS = terpentijn (Kipling.)
TUTOR is beter behandeld door Campagne.
TWANGING=scherp, van een guitaar gezegd, kan moeilijk.
TWEAK geeft *to get one's nose tweaked* niet in fig. zin = in verlegenheid geraken.
TWIBILL is in de eerste plaats: hellebaard, niet: tweesnijdende bijl.
TWIG geeft niet *in good twig*, *in prime twig*, uitstekend in orde. Soms ook gezegd van iemands humeur.
TWO geeft *I could smash him like two twos* = ik kon hem te pletter slaan. Waarom is hier *like two twos* waar het juist op aan komt onvertaald gebleven?
*TYPESCRIPT nieuwvorming naar *manuscript* is te vinden in Merrick, *Conrad* p. 219 Tauchn., maar nog niet in M.S.

U.

UGLY is ook=leelijk=gevaarlijk, bij v. *an ugly wound (cut)*. Verder vergelijke men dit artikel met Ch., die *ugly* ook geeft als subst. in 2 beteekenissen; als werkw.; in verbinding met *customer* en *man*; met de afleidingen *uglify*, *uglification*, *uglily* en *ugliness*, terwijl bovendien nog vermeld worden *ugsome* en *ugsomeness*.

ULLAGE is volgens T. B.: de hoeveelheid ontbrekende vloeistof om een vat vol te doen zijn. Dit is onbegrijpelijk. Bedoeld is: spillage. Zoo spreekt Kipling in *The Gadsbys* van *ullaged liquor*.

*UMS in de kinder-kromtaal = *jou*, *he*, *the*. Zie G. Moore *Mummer's Wife*, p. 170. Ook zoo in Kipling. Dit geeft M. S. ook nog niet.

*UNADROITLY: onhandig (Thackeray, *the Newcomes* p. 716) ontbreekt ook bij M. S.

UNBURDEN is uitgebreid, maar geeft nog steeds niet: *to unburden oneself = to unbosom oneself*.

UNCO, Schotsch voor *uncouth* is lang niet voldoende, daar *unco* in het Schotsch en in Westmoreland en Lumberland zeer in trek is als versterkingswoord = buitengemeen, zeldzaam. Zoo heeft Stevenson in *Kidnapped* p. 16 *unco feared* en p. 28 *unco hot*.

*UNDERCUT = onderkruipen, komt veel fig. voor. Zie Blatchford, *Merrie England* pp. 85 en 101.

UNDERTAKING is ook: verbintenis, plechtige belofte. Zoo vindt men in *Bleak House* van Dickens p. 243 *a:*

.... I can go so far besides as to give you a written *undertaking* that this man Bagnet shall never be troubled in any way.

UNDULATION = krassend geluid (muz.) is glad fout. Het is: het vibreeren, de geluidsgolving.

UNEARTHLY is niet altijd: niet van de aarde of de wereld. Ook: spookachtig, *unheimisch*, bijv. *at an unearthly hour*.

UNEMBARASSED, lees *unembarrassed*.

UNEXCEPTIONABLE is ook: onberispelijk.

*UNFORESIGHT, gebrek aan doorzicht, ontbreekt ook bij M. S.

*UNLADYLIKE, niet zooals een dame betaamt. Vgl. *ungentlemanlike*, dat echter niet precies „onwellevend, plat" is.

UNMITIGATED: niet verzacht of verminderd, onredelijk. Heeft bij „onredelijk" *unmitigated fool* T. B. voor den geest gestaan? Anders is dit moeielijk te verklaren, daar *unmitigated* niet voorkomt = onredelijk. In verbinding met *fool* is het echter *downright*, op en top.

UNREPRESENTED is behalve „onopgevoerd" ook: onvertegenwoordigd.

UNSPENT is ook: ongebruikt.

UNTOLD is ook: onschatbaar, onmetelijk (rijkdom).

*UPKEEP = onderhoud (Quilter, *What's What*, p. 973.)

UPON geeft *to stand upon ceremonies* = houden van complimenten. Het is wel „halten auf," maar dit is gesteld zijn op, wat niet hetzelfde is. In *he stood upon his dignity* is het werkwoord goed vertaald, maar wanneer zegt men: hij was op zijn waardigheid gesteld?

Verder geeft dit artikel heel wat uitdrukkingen zooals *to stand upon*, *to be imposed upon*, *to rely upon*, enz. die hier niet thuis hooren.

UPSADDLE = te paard gaan? Waarom niet: opzadelen? Het is een Zuid-Afrikaansch woord.

URCHIN is: egel, niet: stekelvarken.

URINAL is ook: urinekolf, waterpot.

USE ook = uitputten? Toch enkel *to use up*, *to be used up*.

UTILITY = het grootste geluk voor het grootste aantal. Wat moet dit beteekenen? Dit had veeleer gegeven moeten worden onder *utilitarianism*.

UTOPIAN geeft o. a. vurig maar herschenschimmig hervormer. Hoe kan een hervormer hersenschimmig zijn?

V.

*VAC = *vacation*: vacantie, bijv. *the long vac.* Zie *Harry Fludyer*, p. 2.

VACANCY geeft *to stare into* (at) *vacancy* = in het wild rondkijken. Dit moet zijn: wezenloos voor zich uit staren. Ook *vacant stare* = onwijze blik, is minder goed. Niets zeggend (T. B.) of „wezenloos" is de bedoeling.

VAIL is er nu bijgekomen, maar nog steeds niet in de beteekenis van *to avail.*

VAKEEL: speciaal gezant. Ook: gemachtigde, plaatsvervanger. Zelfs in het Maleisch heeft *wakil* deze beteekenis.

VALINCH, zuighevel, wordt ook gespeld: *valinche.*

*VANG = gaffelgeer (C. Russel, *Rom. Midshipman* p. 119.)

VARLETRY: gepuis, lees: gespuis.

VARMIN(T) is in het universiteits-*slang*: fijn, net, patent. F. geeft nog: der feingekleidete Strolch, Prahler, Renommist. Men zie vooral zijne bewijsplaatsen.

VARSAL is niets meer dan *universal.* Waarom dus: erg groot, sterk, etc?

*VASTLY had vermeld moeten worden als algemeen *intensive.*

VEND is ook subst. = verkoop, omzet, nog bij Dickens ten minste.

VENICE geeft niet de uitdrukking *not for Venice* door Thackeray gebruikt in *Pendennis* p. 553:

Shall I make fun of the old boy? no, not for Venice!

VENGEANCE geeft *with a vengeance* = met buitengewone kracht of hevigheid. Dat is niet juist. Het beteekent dikwijls: dat het een aard heeft, dat het de spuigaten uitloopt, van wat ben je me, enz. Soms is er onder begrepen: méér dan iemand lief is, dat je der naar van wordt, méér dan noodig was. Ook *vengeance* alléén komt bij Shakespeare voor = drommelsch, zeer.

*VERITABLE, waar, waarachtig. *Veritably* is wél gegeven.

VERONICA is ook: 1. de zweetdoek van Christus, 2. de eereprijs.

VERSION is ook: interpretatie.

*VETT. is zeker = *vetturino*: huurkoets in Thackeray, *The Newcomes* p. 356:

Post or *Vett.*? asks my Lord.

I bought a carriage at Frankfort, says Clive.

Ook M. S. heeft dit niet.

VIATICUM heet bij de Roomschen: teerspijze.

VICE is ook = *vice-chairman* (Dickens).

VILE is ook = verpest, afschuwelijk, bijv. *vile air*, *vile temper*.

*VIMMY = krachtig, energiek.

VISIT geeft *on a visit* = op bezoek. Het beteekent echter bijna altijd: te logeeren. Vandaar is *visitor* dikwijls niet „bezoeker", maar: logé(e).

VOGUE geeft *in vogue* = algemeen. Waarom niet: in zwang, in trek, gewild?

VOLE is ook „vole" bij het kaartspel.

VOLT is ook de eenheid van electromotorische kracht.

VOUCHER is ook: toegangsbewijs, entreebiljet.

W.

WAFT is ook (verouderd) = toewuiven, wuiven met. Vgl. *he wafted his hand* (Herrig, p. 505).

WAG geeft *to wag from school:* uit school wegloopen. Dit moet zijn: spijbelen.

WAG-TAIL is ook: snol, lichtekooi.

WAKE-ROBIN is: aronskelk, niet: aronswortel.

WALE is: striem. Bij *waled* is dit woord vermeld.

*WALER: Sydniër (paard), Australisch paard, noteerde ik o. a. uit Kipling en Boothby.

WALK geeft *to walk the plank* niet als de straf bekend onder den naam van de voeten spoelen. Verdrinken geeft dit niet weer. Verder moet bij *walk the street* naar *streetwalker* verwezen worden.

WALL-EYE, glanzig oog, ongezond oog. Dit heet bij de veeartsen: glasoog (van paarden).

WALLET is ook: portefeuille. Spiers en Pond adverteeren *bank note wallets.* Soms is het: buidel, beurs.

WALTS moet zijn *waltz* en het voorafgaande *walt(y), walty.*

WAR geeft *warlike paraphernalia* = oorlogstoebereidselen. Dit moet zijn: krijgsdos.

WARMING-PAN is ook: knol, raap (horloge).

WARP geeft niet *warp and weft*, schering en inslag. Fig. gebruikt vindt men dit in de zeer gewone uitdrukking *the warp and weft of life.* De groote Calisch geeft *warp and woop* in plaats van *warp and woof.*

WASH geeft *that will not wash* = dat zal niet baten. Het is ook: die vlieger gaat niet op.
WASP geeft niet: *as angry as a wasp* = zoo nijdig als een spin.
WASTE-PIPE heet technisch: weespijp. Ook is niet vermeld het fig. gebruik van to *run to waste* = verspild worden, te gronde gaan, terwijl *wastry* (vaker dan *wastrie* gebruikt) is: 1. verkwisting, 2. zorgeloos, verkwistend. In F. is te vinden: Betty thought it a great *wastry*.
WATER geeft *gentlemen of the first water* = van den hoogsten rang. Dit hoeft niet, want het is in gunstigen zin hetzelfde als „verschrikkelijk", van de echtste soort, wat ook gebruikt kan worden bij de vertaling van *a prig of the first water*, enz. Verder is bij T. B. *that will not hold water* = dat is lek. Ook dit hoeft niet. Meestal is het: dat is niet waterdicht. De fig. beteekenis is nu verbeterd, maar nog altijd is niet gewezen op het mv. *waters* = de baden, soms: spiritualiën. Nog is *to make water* ook: urineeren. Bij *waterpot* moet er op gewezen worden, dat dit enkel „waterkan" is, dus dat „waterpot" niet genomen mag worden in de beteekenis van: nachtpot. Is *waterscape* niet evenzeer „zeegezicht" als rivier- of meergezicht? Waarom geeft T. B. van de vier beteekenissen van *waterspout* n.l. buis, afvoerpijp; waterstraal; waterhoos; wolkbreuk, enkel: waterhoos?
WAVE ook = troep menschen?
WAVER: jonge boom. Maar: jonge boom = *waver* kan onmogelijk Vgl. M. S.
WAX — zie de onmogelijke rangschikking der beteekenis-

sen — geeft *a man of wax* = 'n kranige vent. Soms is 't: een model van een kerel, bovenste beste. Bij het ww. *wax* staat niet als hoofdbeteekenis: worden, wel verderop *to wax dim* = dof worden.

WAY gaf niet *to get one 's way* = zijn zin krijgen. Nu is dit er bijgevoegd, maar met een overbodig *own* vóór *way*. Verder wordt *the way* dikwijls gebruikt voor: op de manier, bijv.

They pronounced such names *the way* they did, because, etc.

WEAR is ook = *weir:* dam. Verder is *to wear the willow* niet alleen op de *she's* maar op ook de *he's* toepasselijk vgl. F. en *willow* bij T. B! Niet gegeven is: *to wear motley* = voor hansworst spelen of het zijn.

WEED is: onkruid (in eig. en fig. zin), niet: nutteloos of lastig iets, wat een vertaling is van de Engelsche omschrijving: *anything useless, troublesome.* Verder is *weedy* niet gegeven = in de *weeds* (rouw) gekleed.

WEET: weten, onderricht worden, is verouderd voor *wit*, maar het nog zeer levende *weet* = strandlooper (vogel), wordt niet vermeld. Vgl. bij Mark Twain *weet-weet* in zijn *More Tramps* I, p. 165 Tauchn.

*WEIGHING-CHAIR, weegtoestel (voor jockeys), zie C Doyle, *Mem. of Sh. Holmes* p. 5. Dit ontbreekt ook bij M. S.

WELL verwart de grammaticale functies van dit woord, terwijl het minder gebruikelijke *leave well alone* wél, maar *let well alone* niet gegeven wordt. Waarom worden *well-nigh* en *well-off* tweemaal vermeld? Is *well-founded* niet ook enkel: gegrond? En is *well-reputed* ook = geëerbiedigd?

WELT is niet: slaan, maar: afranselen. In verband hiermee beteekent *welter* ook: ransel. Zie Kipling, *Stalky* p. 62:

Then he gave us eight cuts apiece- *welters*- for- for- takin' unheard- of liberties with a new master.

Als subst. geeft M. S. het enkel = Rollen, Wälzen; unruhige Bewegung, Wirrwarr. Of het ook = slijk, modder (T. B.) is twijfelachtig. Niet gegeven is *welter-race* (Ouida, *Under two Flags* p. 13), wedren met buitengewoon zware belasting der jockeys.

*WERTHERIAN, Wertheriaansch, bijv. *Wertherian grief* (Trollope, *Barch. Towers*, p. 281).

*WESTERNER = westerling, vroeger **westerling*.

*WETTING = 'n nat pak.

WHACK geeft onjuist „stuk". Bij Thackeray beteekent het dat niet. Als er staat *take a whack* (Dr. Stoffel, *Lsbk.* I p. 31 en Pendennis, p. 460) dan beteekent dat niet: neem een stuk, maar: neem een „hapje", drink een glaasje mee. In het *Lsbk.* is er sprake van *punch* en in Pendennis van *wine*. Ook M. S. met zijn *Anteil* is onvoldoende. Verder is niet vermeld *whacking* als algemeen versterkingswoord = kolossaal.

WHALE komt ook fig. voor. Zie s. v. *boost*, waar het beteekent: kraan en Anstey, *Vice Versa* p. 141:

Your son is a regular *whale* on speculation.

Wel geven de grootere woordenboeken *whaler*, maar brengen dit in verband met **to whale*: er op los slaan; fulmineeren. Is bovengenoemd *whale* = dit *whaler?*

WHAT is ook: wat een, welk een. Zie S. Grand, *the Woman who did* p. 159 Tauchnitz:

The papers mentioned it as seen through the optic lens of the society journalist, with *what* strange refraction.

WHEEL geeft nu ook de beteekenis: rijwiel, maar nog altijd niet *wheels within wheels*, dat voor iets gecompliceerds of ingewikkelds en voor de werking van veel personen op elkaar vrij dikwijls voorkomt, in Trollope, *Barch. Towers* bijv. herhaaldelijk. Zie bijv. p. 118: There are *wheels within wheels*, all of which I would explain to you, only I fear that there is not time.

Hoe de groote Calisch er aan komt om daarvan te maken: ramp boven ramp, van kwaad tot erger, is onbegrijpelijk zooals zooveel onmogelijke dingen in dit uitgebreide woordenboek. Even fraai is haast *to put one 's shoulder to the wheel* = een handje helpen, waar T. B. heeft: flink aanpakken. Nog dekkender ware: de handen uit de mouw steken.

WHEEZY moet afzonderlijk geven, kortademig, aamborstig.

WHEN beteekent ook: waarop, waarna.

WHICH geeft *to know which is which:* er alles van weten. Duidelijker zou zijn: zijn weetje weten, de dingen uit elkaar weten te houden.

WHIFF is niet gegeven als: mit der Handleine angeln (M. S.), zooals ik dat vond in Quiller-Couch, *Adv. of H. Revel*, p. 39 Tauchn: *to whiff for mackerel.*

*WHIGGING = pak ransel; ferm standje.

*WHINYARD = degen, zwaard (Herrig, p. 373).

*WHIPPING-BOY = ranseljongen, die aan het hof de slagen kreeg als de prins straf verdiende (Anstey, *Vice Versa*, p. 55.)

*WHISKERANDO, meneer Bakkebaard uit Sheridans *Critic* komt als soortnaam herhaaldelijk bij Thackeray voor. Ook vindt men zelfs **whiskerandoed* voor *whiskered.*

WHIST: zeker kaartspel, is toch al te naief!

WHITE-BAIT = gewone haring? *Sprat* hoort er ook onder — zie Ch.

WHITE-BOYS geeft 1759 als jaartal. Volgens M. S. is het omstreeks 1761.

WHITTLE geeft *whittle down* (*Parliament*) = doen afslijten. Waarom niet: besnoeien?

*WHOLE-HEARTED: edelmoedig, grootmoedig = **whole-souled.* Dit *whole-hearted* komt o.a. voor in Kingsley's *Hypatia.*

WHOP is niet: slaan, maar: afranselen — vgl. *whopping.* Verder wordt *whopping*, ook als algemeen versterkingsbijwoord gebruikt, bijv. *whopping big*, niet enkel als adj.

WHORE = zedelooze vrouw, *whoredom* = zedeloosheid tusschen de verschillende seksen, *whorish* = zedeloos, vuil, onkuisch, maar *whoremonger* = hoereerder. Waarom niet van 't begin af aan het kind bij zijn naam genoemd? Zoo is ook bij T. B. *tib*: laag vrouwspersoon, terwijl het woord nota bene in het *cant* voorkomt. Bovendien is „hoer" niet vermeden in Deel II.

WIDOWED geeft *widowed of his power* = van zijn macht beroofd of verstoken. Dit „verstoken" is „des Schlechten zuviel."

WIFEY is ons: „wijfie" — zie Philips, *Marriage* Tauchn. p. 15.

WILD-MARE is (verouderd) ook: nachtmerrie. Het even-

eens verouderde *to ride the wild-mare* = wippen, is wél gegeven.

*WILMOT = Mientje.

WILT is ook: slap worden (van gesteven goed).

*WILTS = Wiltshire.

WIMPLE is niet „zijden of linnen" kap (van nonnen), maar enkel: linnen. De nonnen dragen geen zijde.

*WINCH is ook: kraan (bij het lossen en laden).

WIND geeft niet fig. *between wind and water* = op een zeer gevaarlijke plaats, bijv. *a hit between wind and water*, bij Macaulay. Verder is *It is an ill wind that blows nobody any good* niet = aan de doornen zitten rozen! Het beteekent ongeveer: er is voor den een of den ander altijd een gelukje bij een ongeluk.

WINDING-SHEET is ook het langs een kaars gestolde afdruipsel, niet enkel: lijkwa.

WINE-BAG wordt ook van personen gezegd. Verder ontbreekt *wine list* = de wijnkaart — zie Benson, *Conrad* p. 259 Tauchn.

WING geeft *I doubt if I can wing the ruffian* = ik vrees dat ik den schurk niet onschadelijk kan maken. Dit is véél te sterk, daar *to wing* is: aanschieten, (bij een duel) in den schouder of een der ledematen raken. Zie Dickens, *Pickwick;* Thackeray, *Pendennis* p. 375 en vooral F.

WIPE geeft *He gave me a wipe* = hij schold mij uit. Beter: hij maakte me een standje, ik kreeg er van langs, een veeg uit de pan. In eigenlijken zin beteekent *give it a wipe*, veeg het even af.

*WIS = weet, in *I wis* komt nog wel eens voor (Barham, *Ingoldsby Leg.*, pag. 295).

*WISEHEAD = wijsneus, slimmerd.

WISE-WOMAN is ook soms: vroedvrouw = *sage-femme.*

WISP is vermeerderd met: bosje, maar niet verbeterd, want *a wisp of a girl* is niet: 'n klare kranige, meid, maar een mager, tenger meisje die je kan „omblazen". Zoo zegt men ook *a wisp of a boy* (*man*). Hoe slordig het boek nagezien is, blijkt hier weer eens ten duidelijkste. Dit *wisp* staat op p. 614, maar voor de 2e maal. Op p. 609, is het reeds behandeld tusschen *whiskey* en *whisper* en vertaald: eind!

WITH geeft ongegeneerd sommige beteekenissen weer door: etc.!

WITHER geeft *withering* in den langen zin uit *Barnaby Rudge* van Dickens = vernietigend koud. Dit heeft Dickens zeker niet bedoeld met zijn tegenstelling van *withering* tegenover *genial.*

WITHERS geeft wel het Hamletiaansche *my withers are unwrung*, maar niet het moderne daarop geborduurde *to wring one's withers:* iemand op zijn zeer tasten, beleedigen. Zangwill, *Bachelors' Club* p. 223 geeft:

You are too modest, he sneered.

Wring my withers as you will, I answered, ... I have come to save you.

Op ongeveer dezelfde wijze heeft Quilter, *What's What*, p. 95: *to wring the withers of smart society.* Ook M. S. vermeldt deze uitdrukking niet, wel: *the withers are wrung* = die Geduld ist zu Ende en *to press on the wrung withers.*

WITNESS geeft niet: *with a witness* (Carlysle) = *with a vengeance.*

WITTOL is niet voldoende omschreven-zie **M. S.**

WOLF DOWN is ook: slikken (fig.) In de *Rev. of Rev.* van 15 Mei 1900 vindt men:

The British public will *wolf down* anything about the war.

WOOL geeft niet *to draw the wool over a p. 's eyes* = iemand zand in de oogen strooien (Reade). Verder is *his wits are a wool-gathering* niet = hij houdt zich met dwaze dingen bezig, maar: hij is erg verstrooid, hij zit te suffen.

*WOP = *whop* (*Vanity Fair*).

WORK is ook: laten (doen) werken.

WORLD geeft *for all the world* = waarachtig. Dit is mogelijk, maar de gewone beteekenis is: in alle opzichten, precies, of zooals Dr. Stoffel zegt: *exactly*, *precisely*, *absolutely*. Zie de bewijsplaatsen in *Studies* pp. 14 en 15. Niet vermeld is *to be above the world*: er (bovenop) zijn, geen broodzorgen hebben. Waarom *world* ook = menigte?

*WOT = (ik hij) weet, komt o.a. nog voor in R. Haggard, *She*. Ook heeft men het in de uitdrukking: *God wot!*

*WOUNDY = geweldig, vreeselijk, verdoemd. Ook wordt op deze wijze gebruikt *woundily* bij werkwoorden. Bij Congreve vindt men *woundy angry* in *Love for Love* IV, 3, 275, terwijl *Punch* (1860) heeft: *to cheer woundily*. Ch. omschrijft het nog als *excessive(ly)*. Zie voor meer bewijsplaatsen F.

WRINKLE is ook: kneep (kunstgreep), wat wij noemen *akal*.

WROTE is ook soms nog verl. deelw. van *to write*, bijv. *English as she is wrote*. wat men schertsenderwijze gebruikt ook nog in de schrijftaal vindt. Een andere vorm van het deelw. is *writ* nog o.a. over in het Miltoniaansche *writ large*.
WUNNER heeft ook de beteekenis van *iets* kranigs.

X.

XEBEX lees Middellandsche zee in plaats van Spanje.
XEROPHAGY is (letterlijk vertaald): droog diëet der eerste Christenen, wat heel wat anders is als: het vasten.
*XSES = *expenses* (G. Moore, *Esther Waters*, p. 218). Ook M. S. heeft dit niet.
*X-RAYS: X-stralen.

Y.

YAHOO wordt phonetisch voorgesteld door *jôhû* met den klemtoon op *jo*. M. S. en Ch. omschrijven het als *jahoo* met den klemtoon op de tweede lettergreep.

YAKSHA = Hindoesche geest, is onvoldoende. De *Yaksha's* zijn de onderdanen van Kubêra, god van den rijkdom, en daemonen of halfgoden (Vgl. v. Schroeder, *Indiens Lit. und Kultur*, p. 375.)

*YEAR-OLD = één jaar oud (Street, *The wise and the wayward* p. 11).

*YELLOW-BACK, Fransche roman. De *Punch* heeft het nog al eens over de *Frenchy yellow-backs*. M. S. heeft enkel *yellow-backed*.

Z.

*ZAREBA = *rough stockade* (Afrika) zie Stead, *Books for the Bairns* no. 174, p. 12:

Harold .... built what we now call a *zareba*, or rough stockade.

Steevens schrijft *zariba*.

ZEST = noteschil? Welke dan? Gewoonlijk verstaat men onder noteschil de bolster en die is hier volstrekt niet bedoeld. Om tot de *zest* te komen moet men de noot kraken.

*ZOOKS = sapperloot, donders.

NASCHRIFT.

Door het boven afgedrukte is de voorraad van mijn aanteekeningen nog lang niet uitgeput. Ik geloof echter dat het gegevene wel voldoende is, om de plaatsing van het motto uit *De Gids* boven mijn Inleiding te rechtvaardigen en om te bewijzen, dat het hier „gevlooide" werk niet kritisch is, noch volledig, noch *übersichtlich*, noch raak wat de equivalenten betreft, noch juist, zoowel wat de vertaling als wat het Nederlandsch aangaat. Natuurlijk zijn er ook mooie dingen en welgeslaagde verdietschingen in te vinden en behoudt het boek zijn waarde èn als gids voor de uitspraak èn als materiaalverzameling, maar die voordeelen wegen niet op tegen de ontelbare tekortkomingen. Had het boek van den Heer Ten Bruggencate enkel het gezag van iedere andere dictionnaire, dan was er geen reden geweest om met heftigheid tegen zijn publicatie te keer te gaan. Dat reeds zoo groote gezag wordt echter in het onderhavige geval tot de derde macht gebracht door bijzondere omstandigheden en daarom moest ook met méér nadruk gewezen worden op de fouten. Inmiddels heeft de firma WOLTERS mij opgedragen een nieuw Engelsch Woordenboek te bewerken, en hierin zal ik onder dak brengen wat er verder aan te vullen en te emendeeren valt. Met het oog op deze uitgave verzoek ik alle belangstellenden mij hun op- en aanmerkingen — ook hun wenschen — te doen toekomen.

DE SCHRIJVER.

Mr. Cornelis, September 1904.